¶ Petri apponi medici clariſſimi in librum iohannis meſue additio incipit.

I autem fue-
rit i
eo hũoꝛ moꝛdicans cum
pꝛecedenti eius adequa-
tione: ⁊ virtus ſufficiet ⁊
humoꝛum accidentia di-
lationem recipiunt mate
ria in qualitate ei contra
ria repellatur vel cum cõ
trario a foꝛma ⁊ ſpetie ꝙ
efficacius ⁊ tutius aſſero
Uirtutez autem coꝛdis
confoꝛtare non negligas omni hoꝛa intrinſecus ⁊ extrin
ſecus ⁊ ſtudeas cognoſcere mẽbꝛum a quo nocumentuz
ad baſim emanat conditione non dubia. Noſti quod oi
um accidentium conuenientiuz coꝛpoꝛi cauſa extrinſeca
vel intrinſeca. Pꝛimus concurſus eſt ad baſiz in qua na
turalis vigoꝛ ſpirituũ virtutemq; omniuz ſigillatiz crea
uit ſpiritum ſapientia ſedem animarum viteq; naturali
um pꝛincipium motus ⁊ quietis. Quo deficiente nulla
amplius coꝛpoꝛi dari poſſunt ſuffragia continuo eo mo
riuntur omnia membꝛa. erit enim terminus omniũ ope
rationum anime rationalis. In cerebꝛo enim omnes he
⁊ ille incipiunt operationes: in coꝛde vero ſuſcipiunt cõ-
plementum eius: virtus tamq̃ foꝛma omniuz membꝛo-
rum ea irradians ⁊ viuificans virtutum oꝛganicarũ per
fectio. In materia vero nõ intelligibilis foꝛme quia glo
rioſus ſicut diuini decoꝛis ratio poſtulauit tunc ſolicitũ
membꝛum rectificauit mandans. ⁊ ſi a matrice cum his
que matricem reſpiciunt. ⁊ ſi a ſtomaco ⁊ pulmone ſiue
ſint membꝛa nutritionis ſiue ſpiritui ſeruientia rectifica-
re ne differas ⁊ doloꝛ violentus eſt ex maxime pꝛoſternẽ
tibus virtutem eius ⁊ ſi fuerit in officialibus membꝛis.
Inquit Hipo. omniũ membꝛoꝛum vnica eſt conueniẽ
tia ⁊ omnium virtutum ⁊ ſpirituum vnicum eſt ſubiec-
tũ: pꝛopter quod omnia membꝛa dolẽtur adinuicem om
nium virtutum vnica eſt virtus cum vſque ad hunc ter
minũ diaſſonat doloꝛ per ſpiritus ledẽdo virtutes. occul
tatur in eo ſpiritus ⁊ efficietur illa paſſio quam dicimus
ſincopim. non enim vſque ad radicem patitur paſſiones
ſed cedit vite ſubiectum eius leſionem nullam ſubſtinẽs
paruam eſtuationem influere recuſat. Si quidem conti-
git hec paſſio malitia ſãguinis inquanto vel in quali au-
plia adhuc non ſunt moꝛtua omnio nec deferẽda. Di-
latio enim ducit ad moꝛtem feſtinam. ſed tanquam the-
ſauro nobiliſſimo ſucurrendum eſt. Facimus hoc enim
auxilio dei cum rebus quarum pꝛopꝛietas eſt naturalez
conſeruare caloꝛem ⁊ extraneuz extinguere. ⁊ ſi ſciueris
ex abundantia ſanguinis in toto coꝛpoꝛe phlebotoma
re ne differas. ⁊ pꝛimo a remotis vt aperire ſaphenã po-
ſtea baſilicam poſtea deuenire cuz ventoſis apud ſiniſtrã
ſpatulaz poſtea cum ſirupis de boꝛagine ⁊ bugloſa cam
phoꝛa ⁊ pſilio ⁊ pꝛocedentibus hoc curſu poꝛtare ipſum
non differas: hoc enim refrigerat ſanguinem peccantem
inquanto ⁊ in quali. In malitia autem complexionis ra
ro phlebotomamus: ſed alterantia ⁊ confoꝛtantia ei pꝛe
paramus. ⁊ multe eius paſſiones incõpꝛehenſibiles atq;
occulte nobis exiſtunt. ⁊ dicitur ꝙ aliquando verius ad
id ſcilicz coꝛ graditur ⁊ continuo cum moꝛdet interficit
nec non vltimata gaudia vel vltimate triſtitie inter eius
paſſiones exiſtunt. Boni autem odoꝛes incolumitatez
eius ſeruant quia ſolo doloꝛe anima confoꝛtatur. Inter
dicendum eſt ei omne medicamen generans motum coꝛ
dis ⁊ que ſanguinem inflamant. hec eius potum effreita
te faciunt quia ſua nobiliſſima natura nihil ſupelflui ni-
hil diminuti ſubſtinent. Ad figurã numeri ⁊ natural' oꝛ
dinis conſonantia facta ẽ vt ſubſiſtat. ẽ. n. fons ⁊ pꝛicipiũ
vite decoꝛ aĩe rex nature ⁊ moderatoꝛ ẽ coꝛpoꝛis. diui
na ſapientia concepꝰ ad latꝰ exceſſus magne caliditatis
vel frigiditatis poſita obuiare dicemus. Nec enim imo
deratũ motum coꝛdis generat: illa vero trepidationez ⁊
caloꝛis ebetationem ei affert. ⁊ ſciuiſti qm̃ non ẽ ſimplex
natura ĩ cõplexiõe calidius ⁊ ſiccius ſubſtantia frigida ⁊
ſicca. Ratione vero contenti valde tẽpatiſſimꝰ calidoꝛũ
vſus eiꝰ ẽ foꝛma. i. craſis minꝰ moleſta frigidoꝛũ poꝛtat
ſuper hoc a conſoꝛtio minꝰ recedũt niſi vltimitatem exce
dant tẽpamẽta ſua calitas ẽ cã vite ⁊ conſiſtẽtia maxĩe in
flegmaticis cuiꝰ vigoꝛe ĩnata cõplexio que mẽbꝛa ĩeẽ ui
uificat: ⁊ vigoꝛe ꝯtinuo cõſeruat ⁊ cõſiſtit. ⁊ non ignoꝛes
quo d hic caloꝛ ẽ virtꝰ humane nature. ſ. quẽ traximꝰ a p
mo homine. p hãc. n. ſpẽz ĩdiuiduaᷓ ⁊ hec ſubiectũ ⁊ fun
damẽtũ ẽ ĩnati caloꝛis que nullo genere febꝛiũ alteratur
imo ẽ actꝰ eiꝰ reductiõi extrãei ⁊ diuerſi caloꝛis foꝛtaſſe ĩ
nouiſſia ſpetie ethice celeraᷓ ⁊ tũc moꝛs accelerat neceſſa
ria ⁊ feſtia. Nõ. n. ſperabis hũc caloꝛẽ poſſe naturali me
dicamĩe reduci. Nec iter virtutẽ regitiuã ⁊ virtutẽ rei
adminiſtrate diſtiguebat ⁊ regulabat ⁊ huic cõplexioni
oi tẽpoꝛe ſimile regimẽ dãdũ ẽ: puta calidũ ⁊ humidũ tẽ
patũ: hoc pꝰ moꝛtẽ ſci ꝯſiſtit q̃q̃ equoce. Cũq; ſecũdũ
ſciẽtiã tuã inueſtigaueris q̃litates paſſiõnz baſis ⁊ mẽſiõez
cauſarũ ſit tua pcipua ⁊ magnifica itentio cõfoꝛtare coꝛ ⁊
vnire virtutes ⁊ ſic earũ ẽ auferre laſſitudinẽ: ⁊ hoc auxi
lio dei cũ rebꝰ aromaticis ⁊ aliis generibꝰ adminiſtratiaꝝ
rerũ ẽ ꝓpꝛietas conferre rei vite: maxĩe in qbꝰ natura de
lectatur. Inquãtũ ãt tua ſolertia euigilantiſſĩe ſpeculari
poteris virtutes coꝛdis coadunare ⁊ confoꝛtare euigiles
Hoc erit ſũmũ bonũ ⁊ pꝛimũ ſtudiũ iuuamẽtoꝛũ ⁊ tu-
tele baſis. qm̃ ſecuriꝰ nõ vacillãdo ad alias res ſue cure
ꝓcedere poteris: virtutis. n. vnite nõ ẽ recipere quod ef-
fũdiᷓ ad mẽbꝛuz ſz repellere ⁊ effugare cõtrariũ. ⁊ eſto ſo
licitus nõ oꝛbatis oculis ĩtuere vt ſi ſit aut ꝓpter iopiaz
caloꝛis ⁊ laudabiliũ humoꝛũ abſtinẽtiã aut ꝑꝑ exuberã-
tiã multe humiditatis donãtis coꝛpoꝛi furioſitatiſq; ſan
guinis aut ſoliꝰ ꝯplexiõis malitie. aliter. n. ⁊ aliter medi
cabitur. ⁊ cũ ignoꝛaueris veritatẽ ⁊ titubabit tua ſcientia
ſup hoc ſẽp ſecurius erit calidis ĩ tẽpamẽto vti ⁊ cõfoꝛta
recũ ſtipticis ⁊ odoꝛiferis obliuiõi nõ cõmitte. Secũda
ẽ cõuerſio materiei vel eius qualitatis que fũditur aduer-
ſus eã ad ꝑtes remotioꝛes aut ignobilioꝛes ſicut iã dixi-
mꝰ ⁊ ĩ pꝛatica huius canonis rememoꝛabimur ſi deo pla
cuerit. Tertia res ẽ mũdificare mẽbꝛa mãdãtia eaq; con
foꝛtare ⁊ reſiduũ coꝛũ. ⁊ ẽ q̃nq; pꝛimũ ĩ diſpoſitione cure
huiꝰ pꝛopꝛie cuz ab aliis mẽbꝛis nocumẽtuz fiunt obuia
re accidẽtibus. Nec pretermittas confoꝛtare ſtomacum
maxĩe ĩ digerẽdo. Coꝛruptio cibi ⁊ potꝰ. i. co ẽ ꝑparamẽ
tũ moꝛboꝛũ. Pꝛiaz rez cõplẽt quecũq; cõplexiõe ex ſub
ſtãtia hac vel illa baſim confoꝛtãt cibi laudabilis chimi.

Medicīe ſtiptice ⁊ odorifere quarum memoriā legim⁹
ſi deo placebit. Sunt ex eis epata gallinarū. Iuuenū ale
auiū ⁊ pullorū vitella ouorū recētiū ſorbiliū ⁊ q̄ ħ curſu
ꝓcedūt pauce quātitatis ⁊ de numero velociter ꝑmuta
biliū ⁊ nutrictiū. Uinū ſubtile ⁊ odoriferū ē velocit̄ ꝯfō
tās formā baſis. ꝯferūt ēt ī huiuſmōi diſpoſitiōe ēplaſta
⁊ vnctionis ſuꝑ cor. vt rerū ſtipticarū ⁊ boni odoris ꝯſer
uāt ī eo calorē ne reprimat̄: ⁊ noſti ꝙ vnctio ſpīe dorſi ad
hoc ē medicamē ſingulare ꝑ quā excelſus ⁊ glorioſus cō
fortāt virtutē regitiuā toti⁹ ꝓprietatis: ⁊ ē cā ꝓtectionis
⁊ lōgitudinis vite hūane ⁊ defēſio ſpūs vitalis: ⁊ occur-
rūt ad ħ abſqꝫ dilatiōe oliū camemilliū ꝫ terebētie ꝑtes
eoꝝ miſcēdo equales: ſucc⁹ arthemiſie cū .iiii. ꝑtib⁹ ipſi⁹
olibāi repellit rigores febriū ſpūs putridorū ⁊ mēbrorū
febricitātiū affirmatiuūꝫ: aqua ro. ⁊ muſco īfecto ībibito
⁊ ſuꝑ māſiōeꝫ baſis aſꝑa cū ſincopi ſubuenit. Aurū elec
tū ī cibis adminiſtratū medicamē ē ſorbiū ī ꝯfortādo: cā
tus amoris carnes ſilueſtres os de corde ceruī diābra: ⁊
hec ſubueniūt adminiſtrata ſi de⁹ voluerit. Secūdā reꝫ
cōplēt cōuerſio ⁊ deriuatio materiei ⁊ fumoſitatū ei⁹ ad
partes circūferētiales ⁊ cōfortatio cordis ad hoc pꝛicipa
le: repellit ꝑ ſe virt⁹ fortis ꝯtrariū: facim⁹ hoc cū auxilio
largitore ſanitatis pōi vētoſas ī crurib⁹ fricari manuum
volas ⁊ pedes fricatiōe forti ⁊ ligari doloroſe. Cōforta-
ri adhuc ſtomacū ē d̄ ītētiōe pꝛicipali: fac̄. n. repulſam hu
morū ledētiū baſim ⁊ ſi neceſſitas exigit ad enemata ac-
celeram⁹: ⁊ qn̄qꝫ vomitū ꝓpꝛie ⁊ qn̄qꝫ ī pꝛimis ductib⁹
corporis extra vaſa māꝫ credim⁹ eē ſubmerſā ledētē vir
tutē baſis: ⁊ qn̄qꝫ accidūt huiuſmodi terores venenoſa
potiōe ⁊ hoc de neceſſitate cure terrorū diximus⁹: ⁊ confi-
das maxime in vētoſa p⁹ ſiniſtrā ſpatulā: ē. n. hui⁹ paſſio
nis poſtremū remediū ⁊ ſucurrere poſtea cū vīo ſubtili
reſoluto cū eo pāe aſſato facit ad reparādū ⁊ recuꝑādūꝫ
ſpirit⁹ ⁊ oī ingēio ⁊ ſtudio auxiliari ne differas: nūc con
uertēdo materiā ad remotiora nūc cōfortādo cor ⁊ pꝛici
palia. Tertiā rē complēt eūones decētes ſicut ſcire te fe-
cim⁹ ⁊ rememorabimur ſi deo placebit. Super hoc eiꝫ
multiplex conſideratio cadit. Quarū pꝛima ē mēbrum
ſcire alteratum. Secunda qualitatem materie ledentis
habita notitia qualitatis morbi medicine eum repellen-
tis fit euidētior. Tertia cōſideratio ē ſcire qualr̄ ⁊ ꝑ quā
viā ad cor gradit̄ leſio aut ꝓpter virtutis defectuꝫ aut fu
moſitatis materie aut ſi ab aliis mēbris cōſurgit ei bellū
vel ī ſuis māſiōib⁹ latet inimic⁹. Accidūt. n. tales terro-
res emanatiōe humorū puta ſāguinis flux⁹ nariū men-
ſtruorū ⁊ venarū īciſiōe vel ī dñio humoris ꝑ̄domina-
tur corpori. ⁊ noſti ⁊ morbi ex penuria humorū qualitat̄
⁊ quātitat̄ nō min⁹ imo moleſti⁹ ꝙ ex medicia eorū pur
gatiua ⁊ multitudie naſcūtur. Quare cū cautella ⁊ trēo-
re ad purgatiōeꝫ gradieris. leuius ē. n. inanire ꝙ̄ replere
⁊ min⁹ moleſtū replere ꝙ̄ inanire. Si āt ab alienis mor-
bis hoc nocumētū ſurgere, videbis ſiue a cerebro, ſiue a
ſtomaco ⁊ matrice certā eorum rectificatiōeꝫ ſatagere ne
differas: cum his q̄ ſcire te fecimus: cōtra eoꝝ paſſiōes ⁊
faciemus illo duce glorioſiſſimo cuius virtute oīs natu-
ra agit. Electuariū cōfortās naturalē cōplexiōeꝫ baſis ꝑ
curās digeſtiuā ꝫ ſicolumē adiuuās mēbra pꝛicipalia con
fortādo illa: imo mūdificat ea ab humorib⁹ alienis mū-
dificat canales epatis: ⁊ ē exptū cōtra malitiā meſaraica-
rū. ℞. ligni aloes boni aniſi mūdi reubar. recētis añ pō-
dꝰ equale zuchari ſufficienter: doſis: a. ʒ. i. vſqꝫ ad. ʒ. iii.
ieiuno ſtomaco de ſero cuius paſſio diurna fuerit ī ma-
tutinis cuius noua ē egritudo. Medicamē ex inētione
noſtra defēdēs baſiꝫ ab oī periculo ꝑ̄terito ⁊ e futuro. red
dit naturā ilarē aufert laxitudinē mēbrorū pꝛicipalium
ſubuenit his qui triſtātur ⁊ melācolizāt neſciētes radicē
diligūt ſolitudinē: ⁊ ſe ipſos odio hn̄t: ⁊ ſuſpecti ſunt de
re nō ſuſpecta ⁊ dubitāt mlta ꝑicula eis euenire ⁊ remo-
uet ab eis maleficia facit eos iocūdos ⁊ amātes curialita
tis ſubuenit retētiōi mēſtruorū ⁊ fluxui ⁊ ſincopi mulie-
rū iuuat ꝑaliticos. ℞. coralli ru. macis oſſis de corde cer-
ui ābre margaritarū chriſtali auri cocti argēti meri oſſis
heboris zaphiri rubini iaciti añ. ʒ. v. balſāi. ʒ. ii. muſci. ʒ. ſ.
āthos ſpodi ſādalorū gario. galāge calami aro. cubebarū
ſpice nardi corticū fiſticorū ſe. baſilicōis cardamoi pipe-
ris al. ⁊ lon. bacharū lauri piretri ana. ʒ. iii. ſtoracis cala.
magnetis mirre electe opii tebaici ana. ʒ. i. ſe. peonie col-
lecte ī nouiſſia etate lūe. florū camomille floꝝ lilifagi ſan
ſuci: balſamite mu amcos ariſtologie. ro. diāthos ana. ʒ.
iii. croci oriētalis. ʒ. ſ. ligni aloes papauere al. ana. ʒ. ii. zu
chari ꝙ ſufficit: doſis a. ii. vſqꝫ ad. iii. cum vīo calido vel
aqua calida ſecūdū exigētiā. Tiriaca magna ī huiuſmōi
teroribus ē dilecta ⁊ ē cōe medicamē ad diuerſa genera
paſſionū: cor repletū iauit: inanitū replet. venēis magni
fice reſiſtit ſꝫ pueris aut ſenibus parū aut nihil dādū ē. ⁊
tiriaca. x. annorū melior ⁊ vtilior ī diſpoſitione matricis
cū aqua mādragore ē medicamē valde efficax. Doſis ē
ſecūdū exigētiā nature ⁊ ſui mā. Roſmarin⁹ aſſūpt⁹ in
cibis reddit naturā ilarē: ⁊ ē tutella maxia a potionibus
mōtiferis. kiran⁹ dixit folia vitis albe ītantū hilareſcere
faciūt cor homīs qd̄ earū vſus effrenitare facit apud gau
diū. Cōfectio faciēs ad tremorē cordis ⁊ ſincopi calidaꝫ
ꝯfortās ſtomacū ⁊ ſiti calidā extiguit. facit odorē oīe bo
nū cōpetit q febrē hn̄t: cui⁹ ꝑmixtio. ℞. xiloaloes balſa-
mi ſiſeleos cubebarū berberis roſ. ſādalorū. ſe cōmuniuꝫ
añ. ℥. ſ. corallorūꝫ ſpodi karabe gummi dragagāti ſe. ace
toſe: ſe. portulace bugloſe añ. ʒ. iii. cāphore: ʒ. ſ. margari-
tarū. ℥. iii. cōfice cū rob. citri. doſis ē a. ʒ. ii. vſqꝫ ad. iii. cūꝫ
aqua frigida nō veri frigoris. Et ſcire debes ꝙ mūdifica
tio corporis ſi occurat adminiſtratio vētoſarū p⁹ ſiniſtrā
ſpatulā ē res faciēs te ſecurū a morte: ꝓpꝛie qn̄ ſuſpiciōe
venenoſe potiōis ⁊ res iā poſita ē īdeſpatiōe in oī cordis
paſſiōe ſincopi: ⁊ cardiaca: ē medicamē fidele fac̄ liberaꝫ
virturē ⁊ ſpirit⁹ reſpiratiōeꝫ ſi deo placebit: ⁊ ſubuenit
egritudinibus cerebri diuerſis ⁊ ſpelēis ⁊ aliqn̄ pulmōis
¶ Iudeus potio confortās cor ⁊ ducēs materias a ſꝑio
nib⁹ ſpiritualiū ⁊ ab aliis mēbris mādātib⁹ leſiōeꝫ ad eū
⁊ liberat a tremore ⁊ oī paſſiōe cordis ſi deo placebit ⁊ cū
magna iocūditate reſpicit mēbra pꝛicipalia. ℞. mirabo.
citrinorū cōditorū. ſꝫ doctrinā noſtrā quā ſcire te fecim⁹
vbi d̄ eorū poſſe ſcripſim⁹. ℥. iii. agaricie lecti. ʒ. iii. ſal gē
me ʒ. ſ. reubarbari rauedſ. ī ꝑ̄pati. ʒ. ii. ſ. turbit. ʒ. iii. mta
ſtri. i. gūmi dragg. oppopo. ſarcocolle ana. ʒ. ii. ſpice nādi
ʒ. i. ditami. ʒ. ii. maſticis mirre electe añ. ʒ. i. eorū apozima
ē. ℞. iſopi thimi ireos balſamite ſāſuci liqritie macis añ
ʒ. i. cinamomi gario. añ. ʒ. ij. ātaleipicon zedoarie añ. ʒ. ſ.
aromatizētur cū muſci. ʒ. ſ. ⁊ modicū aq̄ ro. ꝑ̄paretur po
tio ſcdꝫ modū artis notū ⁊ ꝓpinetur ī horis electis. Am
pli⁹ ſcire oꝫ ꝙ nō ſēꝑ occurūt medicamina ꝑ̄parata nec
res ēminū dāt longū maxie cū ipi īfirmi ſint cūꝫ ſincopi

apparẽte tẽ.n.ſtudiũ eſt in cõfortãdo cũ reb⁹ cordialibus
odoriferis ⁊ cõuertere materiã ad mẽbra diſtãtia cũ frica
tiõib⁹ ligatiõib⁹ i extremis dolorofis ⁊ vẽtoſis ſõ gẽicu
lis: daĩ apõ talẽ caſũ flores caducos nucis redactos i pl
uerẽ cũ liquore calido vino vel aqua ſecũdũ neceſſitatez
ẽ medicamẽ quod ꝯſeqtur ſuã virtutem a maiori ⁊ nobi
liori natura ⁊ liberat vna hora a ſincopi ſi deus voluerit

Singularia paſſionũ baſis medicamia ⁊ quo
rũcũqꝫ mẽbrorũ humanũ organũ narrare nõ
põt. Et vos iã ſciuiſtis quod ſcire ad ignora
re paruã hẽt eqpollẽtiã: ⁊ ſciuiſtis ẽt quod ſo
lertia ſtudẽtiũ igenioſa nõ ẽ vna omnino imo diſſonant
⁊ obuii i multis tractatibus permanet: hui⁹.n.mens illi⁹
legimẽti obuia eſt: hec potẽtia formare ⁊ ſpecieꝫ recepti
ua aliqđ actu ꝯſumat quã illa .uis.n.eorũ verior ẽ eliget
opinionẽ cuꝫ verũ a ſolo organo ſpũs ſãcti germinetur
⁊ abũdet ⁊ ꝙ i noſtris ĩtellectibus ĩuentis ab ordine ma
iores gubernatiõis illud cõſequimur quod.n.magis par
ticipat nobiliorẽ pfectioneꝫ cõpatur ad illud quod min⁹
participat ſicut actus ad potẽtiã ⁊ agẽs ad patiẽs: vt luna
gratia ſolis cõparatur ad multas ſtellas ſic aĩa ĩtellectiua
ꝑpter ꝯſecutionẽ ⁊ affirmitatẽ ꝙ ſortitur a natura ange
lica cõpatur ad cõeꝫ naturã ſecũdũ genus efficiens i mũ
do quod eſt natura angelica omniũ generũ nobiliſſimũ
qđ ordine diuine gubernationis ⁊ ſcia inarrabilis ⁊ in
cõprehẽſibilis ſine cuius irradiatiõe tenebre ſũt ⁊ deficit
oĩs itelligẽtia ⁊ oĩs eloqntia analogica ⁊ allegorica ⁊ vlti
ma cõparatio nature ab ĩtẽlligẽtiis ẽ. ⁊ qnta eſſẽtia ad pri
mã materiã generabiliũ cõpatur a cuius aſpectu dicim⁹
virtutẽ ſingularẽ ſupra naturã. ¶ Propterea o tu curã cõ
porũ gerẽs deũ i cũctis pꝛepõe ⁊ oĩa tua pꝛĩcipia ab eo in
choent: ⁊ ne verearis eũ pꝛeponere ⁊ te p⁹ ponere: ſciẽs
ꝙ tua ſciẽtia nõ ẽ ſcire: nõ ẽ finita: nõ ẽ pfecta niſi quãtũ
ab eo pficitur: time euꝫ ⁊ cũcta expieris ſecure: ⁊ ſit maiõ
cautella capacitate tua vt non deuies recto vllis precib⁹
vel precio vel odio vel amore. Scis nãqꝫ quod ſoli deo
ẽ notũ ꝯfirmare hominẽ ⁊ hic heu illicue vehemẽti⁹ ti
bi parãtur nec opprimes inopes ſalario. nec igenioſi⁹ no
biliũ curã ipotẽtiũ cura portabis. Ampli⁹ nõ dillatetur
cortuũ diffuſa laude ⁊ preconizata apud multos ne auer
tat a te deus gratiã ſuã qm̃ ſua itereſt ſanare: nõ medici.
⁊ nẽ ẽ ſctificar̃ non medi. tui ñ ẽ niſi nẽ ꝯuẽiẽtia ⁊ necia
porriger̃ nec põas odiũ i aiaꝫ tua aduerſ⁹ medicos: h.n.
a deo ſepat. Ugo. medicamẽ cõfortãs cor ⁊ ſubueniẽs
ſincopi. ℞. macis cardamomi cubebarũ aniſi añ. ʒ.ii. am
bre margaritarũ añ .ʒ.iiii. cãfore kar.i. ꝫꝫ. ʒ.ii. galãge ſpo
dii. cappar. ana. ʒ.iii. maſticis. ℥.ſ. muſci. ʒ.i. zuchari lib.i.
ſ. doſis a. ʒ.i. vſqꝫ ad.ii. ¶ Cõfectio trociſ. exptorũ iuua
mẽtorũ qui paſſiões cordis pati cõſueuerũt: educit enim
materiã alienã i corde ⁊ ſanat ab huiuſmodi lãgorib⁹: ſi
deo placet: ⁊ facit egritudinib⁹ ſine materia ⁊ cum mate
ria ⁊ reſpicit matricẽ malitioſã ⁊ ſtomacuꝫ corruptũ. ℞.
florũ roriſmarini peonie betonice ariſtologie lon. ⁊ ro. di
tami liliſagi eufragie ana. ʒ.ſ. bacharum lauri piperis al.
⁊ lon. cardamomi galãge macis. ꝫꝫ. ſãdalorũ ſpodii papa
ueris al. portulace roſ. acori corralloruꝫ ana. ʒ.ii. opii the
baici mirre croci añ. ʒ.i. limature auri. ʒ.i. muſci kar.i. bal
ſami ſuci granatorũ mell' ana. ʒ.iiii. mãne diagridii ma
ſticis: ita quod horũ triũ fiat vnũ corpus ana. ʒ.iiii. agari
ci ſeuici. ℥.ſ. ſaliſgẽme. ʒ.i. cõfice cũ aceto ſquillitico cui
bet vnius. ʒ. Doſis. ʒ.i. vſqꝫ ad.iii. cũ aqua ſaluie contra
malas diſpoſitiones matricis cũ aqua balſamite artemi
ſie ⁊ modico mãdragore. Electuariũ nobile pro magna
tib⁹: ⁊ aſſũ mitur oĩ tẽpore ⁊ oĩ hora ⁊ fiat ad cõfortatio
nẽ totius nature ⁊ reſpicit oĩa mẽbra lãguida ſtomacum
cõfortãt multũ ⁊ prebet audaciã timidis ⁊ preſeruat a ſin
copi ſi deo placet. ℞. ſpodii ſe. rute caparrorũ lacce cora
lorũ galange macis gario. cubebarũ aniſi maſticis eufra
gie ana. ʒ.ii. muſci. ʒ.ſ. pinearum mundatarum amigda
larum dulcium: ſeminum comunium mundatorum
añ. ʒ.iii. margaritarũ ãbre zaphiri iacinthi ana. ʒ.iiii. bal
ſami. ʒ.i. mellis. ℥.i. papaueris al. ʒ.ii. ſãdalorũ ſe. endiuie
añ. ʒ.iii. confice cũ aqua ro. ſuco granatorũ ⁊ zuchari du
ri partes eorũ ꝫ miſcẽdo equales buliãt bulitione debita
⁊ fiat cõfectio electuarii ſecũdum qđ notũ eſt in arte.

¶ Sermo de vnctionibus.

Incipiam⁹ protelare ſermones de vnctioni
bus ſubueniẽtib⁹ pulſui debilitãte tremore ⁊
ſincopi ſi deo placet. Sed ſcire opꝫ ꝙ vltimi
tas ſincopis ẽ extictio caloris ⁊ mors: hec acci
dentia cõpãntur inter ſe nõ aliter niſi vt debile: ⁊ forte
cũ autem fortia ſũt vt ipꝛimant vehemẽtius ⁊ vincũt vl
timata victoria ſupra naturã ita vt abſcindatur virtus ⁊
cor vite ita vt extiguatur ſpiritus i minera ſũt cauſa mor
tis preſuccurre priuſqꝫ imprimãt ⁊ vicãt victoria vltima
ta. Aliquãdo.n. vt vidiſtis ꝙ robuſti ⁊ ſine lãgore vidẽ
tur accidit caſus virtutum ⁊ ſubito moriuntur ⁊ ignorã
tis cauſa fuit. hoc ſoli deo notuꝫ ⁊ nature proprie quo
niam nulla apparuit cauſa cognita medico: his autẽ ſub
uenise non eſt medicine medicinarum poſſe: ſed glorio
ſiſſimi ⁊ excelſi ẽ omniũ langorũ ſanare paſſiões. ¶ Ser
mones inunctionis ſpine credo antiquos ⁊ peritos phi
loſophorum traditionẽ ⁊ memoriã ⁊ laudem tanti bene
ficii nature ocultaſſe cum eius veſtigium in eorum trac
tatibus ſit abſciſſum ⁊ eſt de elegantioribus iunamentis
preſeruans ſubiectum vite. ⁊ ſciuiſti ꝙ principium oſſiuꝫ
⁊ neruorum eſt nucha ⁊ generatur a cerebro. ⁊ ſpina ẽ pla
tea publica arteriarum neruorum ſpirituum ⁊ virtutum
⁊ lectus ſpiritualium membrorum ⁊ continet medullam
vere humiditatis ſic enim aggregabis multas bonas in
tẽtiões ꝯfortabis.n. ſbſtãtiã vlatiuã ſbaꝫ ſpiritualẽ ⁊ ner
uos ⁊ oſſa vniuerſa ſubueniens paraliſi ⁊ omnibus ner
uorum egritudinibus: ſaltui cordis ⁊ tremori laxitudini
ſubuenit maniſeſte: ⁊ ẽ medicamẽ omnium medicamen
torum in celeri cõdis confortatione.

¶ Modus confectionis eſt. ℞. mirre electe aloes epa
tici ſpice nardi ſanguinis dra. thuris: mũie. oppo. bdelii
carpobal. armo. ſarco. croci maſticis gummi arabici gũ
mi ſtoracis liquide ana. ʒ.ii. laudani electi ſuci caſtorei. ʒ.
ii.ſ. muſci. ʒ.ſ. terebintine ad pondus omnium miſce om
nia hec pulueriza puluerizando cum terebentina ⁊ pone
hoc totum in alembico ⁊ ingenioſe diſtilla: eſt enim ars
ſicut de aqua roſ. liquorem autem per diſtillationeꝫ ſub
limatum ſuſcipe in vaſe vitreo forti vicinatur enim bal
ſamo ⁊ ſecundum hanc viam ſubtiliſſimi ſophiſticarum
adulterant balſamum ſed eſt modus nobiliſſim⁹ modo
rum. Et ſi vngatur ex ea corpora cadauerum non parti
untur putrefactionem in eis ⁊ cum volueris confortare
corpora extenuata temperabis eum cum aqua ro. vngen
do ex eo ſuper baſis manſionibus: ⁊ a nucha vſqꝫ ad re

nes. Et ſi ex eo añ horam paroximorum modicum tepefacto vngatur ſpina relinquẽdo ſuper ea veſtigium eiꝰ cum petia repelles rigores erraticarũ febrium ⁊ quarũlibet ſimplicium febri. ¶ Sꝫ quartanis ⁊ erraticis ſubuenit a principio quaſi vltimata puncta ſpina vt eius organum voce loquatur ſua lingua infirmi ex eo parũ appones poſtea in auribus ⁊ auribus ſi neceſſitas vrget ⁊ dare ex eo apud neceſſitatem. ¶ Puta apud ſuffocationẽ matricis morborũ caducum ⁊ plurimas paſſiones baſis pondus. kar. i. cũꝫ vino odorifero eſt res confortãs aiaꝫ ⁊ naturam ⁊ ſubuenit ad oĩa que oꝫ ⁊ proprie aſſũptum melãcolicis. Et qui triſtãtur ĩ aĩa ⁊ ſunt languide virtutes ⁊ mẽbra ac ſi eſſent cumfuſſi ⁊ debilellati bello ethicis tempera cum oleo roſ. aut maſticino ⁊ vngue ſpinam eorum apud balneum ⁊ ſine balneo. ¶ Modus confectionis vnguenti quo ſi vngatur ſpina repellit febres flegmaticas ⁊ melãcolicas ⁊ confert paralyſi ⁊ neruorũ egritudinibus. ℞. ſuci artemiſie ſucci galiſte: ana. ℥. iiii. baccarum lauri. ℥. ſ. maſticis. ℥. i. olibãi. ℥. ii. camphore tr. i. olei camomillini. olei ro. ana. ℥. iiii. cere. ℥. iii. fiat miſtio cõpetens. ¶ Unctio temperata reſtauratiua cõueniẽs extenuantis vt ethicis ptiſicis ⁊ q ex penuria hũoꝝ in cardiacam incidunt. ℞. olei camemelino ⁊ ro. terebẽtie adipis porcini ⁊ arietini. ana. ℥. iiii. olibãi maſticis cere ana. ℥. ii. mucilaginis ordi mucilagi. pſilii ana. ℥. i. medulle bouine. ℥. iiii. olei ſcorpionis qui inuenitur apud pietes ⁊ ĩ cauernis lignoꝝ vetu. lib. ſ. cãphore. ʒ. ii. muſci tr. ii. ⁊ vngue ex eo totum corpus ethici apud balneũ tẽperato cum duplo ipſius vnguenti olei viol. ⁊ ex hoc cõſequeris duo vtilia. primum eſt, confortare membra languida. Secundum humiditates aqueas retinebit diutius apud mẽbra iflãmata ſic eni extraneam ẽ extiguere inflamationem ⁊ naturalem reſtaurare. Et ſcire opꝫ quod adminiſtrare balnea apud paſſiões baſis inſidificato corpore balnea dicimꝰ temperata dulcia proprie apud lãgores matricis niſi forte materia alia exigat balnea tunc ſecundum neceſſitatem ⁊ morbi exigentiam ea elige ⁊ cõplexionis malitia eſt res de intentione huiꝰ cure. Et vngere ſpinam bene abſterſam pꝰ exitum balnei vehementius cõfortat: ⁊ balneum apud infirmos debiles non laudatur. ſepe enim propter ſui affabilitatem aſſociat ſibi vnum contrariorum aut naturam aut morbum ⁊ nõ purgatis corporibus balnea prohiberetur niſi velles eorum materiam quam querimus expellere ẽtidam facere obedientem: ⁊ tunc cum cautella preſumendum eſt ⁊ nõ apꝺ humorem ſed apud hunc hũorem ãplius ſcire opꝫ ꝙ nõ eſt intelligere pꝰ purgationeꝫ corporis balneare pꝰ opus pharmaci pꝛia die vel ſecunda qñ hoc ſicut ſcire te fecimus nõ eſt ſecũdũ legẽ. ¶ Medicam̃ forte repellẽs inueteratas ⁊ cronicas egritudines ⁊ materias diuerſoruꝫ morborum cum diuturnitate habituatas ĩ mẽbris quaꝝ incolatu deuenitur ad predictas paſſiones attrahit a remotis ſubuenit vniuerſis egritudinibus neruoruꝫ ſanat epilepticos ſi deo placet. ⁊ cum preuiſione videto cui des ℞. cologn. electe laudãi agari. turbit hermodacti añ. ʒ. iiii. diagridii cocti maſticis ana. ℥. vi. ʒʒ. ʒ. ii. reubarba. ℥. i. ſpice nardi. ʒ. i. armoni. aſſefetide ſarcocole oppo. euforbii ana. ʒ. ii. mezereon. ʒ. ii. manne tereniabin. añ. ℥. ii. macis muſci ſpodii galange gariof. ana. ʒ. i. confice cum ſquilitico. Doſis a. ʒ. i. vſque ad. iii. ¶ Pillule fideles ꝯtra multas paſſiones corpore proprie membrorum principalium ⁊ aliorum nutritionis ⁊ earum vſus continuus preſeruat a ſincopi ⁊ tremore recipiuntur omni tẽpore quãdo itur dormitum ⁊ preſeruat a multis periculis futuris ⁊ viuere hominem incolumeꝫ faciunt. ℞. maſticis mirr electe ana. ʒ. ii. ſanguis dragonis. ʒ. i. muſci. ʒ. ſ. aloes boni. ℥. i. confice cũꝫ ſuco rute doſ. ſit vſque ad. vi. Et ſi volueris ex eis laxare adde agarici feminini diagridii recẽtis añ. ʒ. i.

¶ De ſincopi.

Sincopis eſt caſus virtutis ſubito factus. Et fit ſecundum vnum duorum modorum aut ſecundum actum vltimatum ⁊ tunc eſt mors aut quantum ad habitum ⁊ quando deſtruũtur virtutes ĩ membris ⁊ nihil remanſit de illis. tunc eſt mors illius membri: ⁊ ſi fuerit in toto corpore eſt mors totius indiuidui ſed pretermiſſis omnibus defectionibꝰ que ſunt mortales de illa que mortalis non eſt ſermonẽ afferamus. Defectionum enim quedam eſt caſus virtutis releuabilis ⁊ bonum eſt hic edocere vt inoteſcat hec ⁊ illa. Quare ⁊ qualiter virtus ſubito cadat fitqꝫ illud ſecundum vnum trium aut quattuor modorum aut ꝑpter multitudinem materie diffuſe in viis ſpiritus generãtis prohibitam reſpirationem ipſius delationis ad membra propter oppilationem ventriculorum virtutum aĩmalium ⁊ ſpiritualium diffuſã materiã factam ⁊ talis ſincopis eſt item cum apoplexia ſicut dixit G. deficit motus omnium membrorum quia vie ſpiritus ⁊ virtutum motiuarum clauſe ſunt ⁊ occupate multitudine materie. quare aliud capere non poſſunt occupatione permanente: ⁊ ſcire oportet ꝙ ſubito ⁊ immediate accidit caſus virtutũ generaliter propter prohibitioneꝫ motus ſpiritus ad mẽbra vniuerſa. ⁊ tunc fit virtutum congregatio ad radiceꝫ ⁊ extrema relinquuntur expoliata calore: propterea frigidior in extremis ⁊ eſtuatio nature ſenſitiue magna apparet. prohibitionis aũt ſpiritus ad ſuum motum vnius trium modorum eſt cauſa quorum ſcientiam iam incepimus ⁊ primum modorum poſuimus. Secunda eſt conculcatõ ſpiritꝰ circa cor ⁊ contingit proprie in timore: tũc enim ſpiritus extrema non regit propterea ꝙ priuatus ⁊ concultatus eſt in corde ⁊ hoc magis mulieribus ⁊ natura proprie frigidis ab ĩnato ⁊ teribilibus ⁊ non conſuetis terroribus accidit. Tertia prohibita reſpiratio proprie actionis ſpiritus ad ſuos motus conſuetos propter defectionem quantitatis ſui ipſius: ſicut vidiſti in fluxu ſanguinis immoderato: ⁊ accidit illud apꝺ phlebotomatos qñ exuberat fluxus propter modum ſanguinis fluxus vndecunque exuberat anime grauat officia ⁊ ſpiritus extinguit ardorem ſimul cum eo labitur ſpiritus quia manſio ſpirituum in ſanguine circunſcribitur. Amplius ſcire oportet quod non ſolum ſanguinis emanatio imo ꝗlibet illicita euacuationum hoc operatur etiam vltima ieiunia ſpirituum attenuant. Et ſcire oportet quod in vltima euacuatione ſpirituum: ita ꝙ pars relicta non ſufficit ad regendum ad ſubſtentationem corporis ſecundũ quã artem nullus audeat medicorum euacuationes vltimare. Tolerabilius erit iterare ⁊ iterare ꝙ̃ vltra debitum moꝫ in euacuationibus in preiuditium nature effrenitare: tunc ⁊ ſincopis irreleuabilis quando autem tantuꝫ remanſit delatoris partis quod ſufficit ad regimen corpo

ris q̄ꝓ dāpnoſum ē ſincopis releuabilis. Simile eſt in
oppoſito modo quando enim delatores priuantur ad ſu
os motus: quia omnium ſeitarum ⁊ viarum veſtigia ſūt
pmāata ⁊ facta eſt tanta opilatio ventriculorum ⁊ fonti-
um cerebri quod vſqꝫ ad ſubſtātiā ſpiritualem diffuſi ſēt
hūores ⁊ mortu⁹ ē ſēſ⁹ ſeī ⁊ mot⁹: tē oīo ē irreleuabil' in
medio modorū eſt ſemper quaſi releuabilis. Ampli⁹ ſci
re oꝫ quod multis alijs modis ſincopis accidit quorum
quidam ſunt ignoti ſicut ſcire te fecimus: rapitur enim
multotiens a partibus pulmonis materia ꝑipneumoni
ca ſubito ad baſiꝫ: ⁊ continuo īterficit talis ſincopis. Si-
militer ⁊ ab alijs parti⁹ propinquis ⁊ poſſibile ē quod
per occultos duct⁹ diſtillet aliquid frādulenti humoris
a cerebro ad baſim ⁊ fiat ſincopis perniciosa: ſi percutiat
ſubſtantiam ſpiritualem aut tremor qui tranſit per ꝑtes
propinquiſſimas baſi: ⁊ non eſt pernitioſa ⁊ accidit po-
tiſſime dampnoſiſſima ſincopis ei qui ducitur ad ſūptū
mortiferū in cibis ⁊ potibus: ⁊ credo ſuccurri potuit. Nō
autem tantum imprimitur ⁊ vltimata vincit victoria q
nulla valent ſuffragia congregantur ſepe huiuſmodi ac
cidentia mulieribus per reſudationem humorum a ma-
trice aduerſus ſpiritualia habentiuꝫ ſemitam ⁊ animales
virtutes: ⁊ huius intentionis curam ſcire te fecimus ⁊ ſi-
gnabimus ſi deo placet cū de iuuamētis paſſionuꝫ matri
cis legemus. Amplius ſcire oportet quod non minus
ſit a malitia hoc contingere poteſt ⁊ te oportet has ſingu
gulas vias ⁊ veſtigia ſingulorum modorum bene ſenti-
re aliter enim ⁊ aliter medicari oportet ſuper hoc vel hu
iuſmodi accidentibus timoroſis ſine omni dilatiōe ſuc
currendum eſt ⁊ omne genus cure illico adminiſtrandū
¶ Dilatio enim ducit ad mortem nullam enim recipi-
unt tarditatem. curam huius paſſionis iam ſignauimus
in vniuerſali cannone paſſionum ⁊ eſt ſimilia curis paſ
ſionum membrorum creantium hanc paſſionem maxi-
me quantum ad radiceꝫ protenderetur ſuper hoc ſermo
tedioſus: ſi vellemus res aſſumere ſingulorum modorū
cure ad mitigationem: quoniam in noſtra ſumma deo
duce de paſſione omnium membrorum ⁊ iuuametis eo
rum protelabimus: Reſtat igitur confortare baſim: cō-
ſequenter ſcire membrum mandans: ⁊ repellere eius re-
ſiduum ipſumqꝫ confortare ⁊ rectificare ⁊ procedere ī hu
iuſmodi teroribus ſecundum doctrinam practice limita
te ⁊ tibi in ſermone probabo de paſſionib⁹ baſis: deo gra
tias. In cardiaca ex melancolica dare aquam lactis ī qua
reſoluti ſint mirobolani ⁊ epithimum eſt medicamē val
de dilectum in mania ⁊ omni morbo melācolico.

¶ De tumoribus mamillarum.

Tumor mamillarū fit ſecunduꝫ plurimū ex
lacte corrupto ī eis. ⁊ tē iube appōi mollifican
tia ⁊ rſoluētia vt fiat rſolutio ꝓhi. rſolutiōis
facte: ⁊ māda ſi exuberet lac appōi: catulos ꝑ
uos ad ſugendum vtere exterius euaporatiuis intrinſe-
cus oppoſitis. ¶ Cataplaſma vtile reſoluēs tumoreꝫ ma
millarum a corruptione lactis. ℞. farine ſeminis lini fa-
rine lentium tempera cū oleo ro. ⁊ croco. ¶ Aliud Ina-
in. ℞. marubij ebulorum folioruꝫ papaueris al. aſinthij
rute cuſcute ⁊ tepida appone. Diaſcorides. ℞. olibāi
ſe. abſinthij maſticis farine lentium ana .ʒ. iij. cere. ʒ. iiij.
olei roſ. ʒ. vi. fac vnguentum ⁊ vnge. Aliud oua cuꝫ olō
roſ. mitigāt dolorē ⁊ ſedāt tūorē. Si āt tūor māillaꝝ ex i
flamatiōe ſāguis aut colere fuerit. tūc eſt occupari circa
rfrigeratiōeꝫ corpis ⁊ apiī ſaphenas eſt precipuum ⁊ ma
gnificum in diſpoſitione hac eſt diſtrahere matiā ⁊ ſi
forte accidebat vitio matricis eſt cura prima linimentuꝫ
reſerigidās ardorem mamillaruꝫ extinguens acumen
⁊ delet tumorem. ℞. ſuci ſemperuiue ſuci ſolatri albumi
nis ouorum ⁊ olei ro. ana pondus vnum nunc frigiduꝫ
nunc tepidum appone. ¶ Aliud contra humores cali-
dos line prius locum tumentem cum albumine ouoruꝫ
⁊ oleo roſaceo partes eorum miſcendo equales poſtea
ſuper aſperge puluerem nitri ſubtiliſſimum. ⁊ iterum ſu
perpone tota ſubmerſa in eodem liquore. Amplius ſci-
re oportet quod poſt ſaphenam oportet aperire baſilicaꝫ
puta ſi acumen humorum ſit valde ſuperbum in quan-
to ⁊ quali cōuertimus tūc regimē in tali occupatiōe ad
ea que ſunt poſita iuxta latus frigiditatis ⁊ humiditatis
⁊ purgamus humorem ſuſpectum medicina temperata
reſpiciente hoc cōplexione ⁊ proprietate ſi neceſſitas vr-
get purgādi ⁊ ſi deueniatur ad corruptionē ad illud qđ
eſt manuale: hoc illorum eſt qui chirurgia ſunt inſtructi:
⁊ non inficiam ſummam meam huius veſtigij quod ad
mechanicam ſpectat operationem. Et ſi ex frigore ⁊ fri-
gidis humoribus tumores accidunt in mamillis adhibe
farinam fenugreci cum ſuco apij ⁊ ebulorum cōmiſtam
Aliud. ℞. fimi bouini recentis ⁊ caprinum ana. ʒ. ij. ſuc
ci marubij ſucci ebulorum feciſ aceti ana. ʒ. i. miſce ⁊ ſup
pone calidū. ¶ Ioānicius contra viuos ardores ⁊ rubi
cundos temperat enim eos ⁊ occidit audatiam eorū. ℞.
mucilaginis pſilij aceti olei ro. olei viol. ana pōd⁹. i. opij
cāphore ana kar. i. fiat omnium miſtio cum farina ordei
⁊ albumine ouorum.

¶ De egritudinibus neruorum nutritionis.

p

Rote lauim⁹ huc
uſqꝫ đ egri
tudinibus membrorum
animalium ⁊ ſpirituali-
um ⁊ ipoſuim⁹ mōs cu
rationum egritudinuꝫ q̄
poſſūt venire ipſis mem
bris ⁊ iuuamenta mēbro
rum cōmunia ⁊ ꝓpria ſe-
cundum ſciētiā ⁊ inuentio
neꝫ peritoꝝ philoſopho-
rū: ⁊ q̄ vetuſtiſſimi medici ſūt experimēto expti liqda fe
cim⁹ ⁊ ſcripſim⁹ illō ſcđꝫ artē noſtrā ſcđꝫ qđ glorioſiſſio
⁊ excelſo meū origanū placuit eructarī. ab ipo. n. medicati
ōis ſciētia ipſe de largitate ſua medicinā ꝓduxit ⁊ medi
cū velut nature refugium creauit. pluat ſuper itelligentiā
ros vere huius ſcientie veritatis ab illo qui iproperat cū
exhibeat oībus fluēter. volum⁹ autē nūc prime ſectionis
ſummam tertiam de egritudinibus membrorum nutri
cionis principiarī ⁊ ſignificare modos cure cuiuſque egri
tudinis membroruꝫ ⁊ aggregare huic intentioni res ne-
ceſſarias. auxiliatorē igitur petamus deum a quo cuncta
reſpirant ⁊ a quo mē oēs gratie prodeunt. ¶ Repleat
igiī ſpirit⁹ dei mētē noſtrā q ſit bñdict⁹ vt res mediciaꝝ
aduerſ⁹ idigentiam icolumitate plenas ſua gratia pone
re non deficiat.

¶ De dolore ſtomaci.

Dolor in ſtomacõ vehemens indiget quandõ
que blandimento. cura autẽ blandiens ẽ cura
nõ nota: aut ſtupefacerẽ apõ vehemẽtẽ dolorẽ
ipſius ⁊ pulſationẽ: ⁊ hoc raro facimus eſt enĩ
mendoſuꝫ niſi vltimata victoria dolõ proſternat virtutẽ
tunc enim velut minus maluꝫ illud adminiſtramus.
Nos vero in primis incolumitatis largitorem inuoce-
mus vt de ſui clementie abundantia ipſam egenti ſpe-
rantiq; ãnuat ſanitateꝫ. Afferamus etiam ad hũc locuꝫ
ex medicinis celeſti virtute dotatis: vt infirmorum an-
xietas abbreuietur: ⁊ cura eius indiget obſeruatione regi
minũ oio ſicut ĩ capĩo emicrance ꝺ genere vehemẽtiũ do
lorum ſignificauimus: ⁊ eſt huius intentionis precipuuꝫ
conuertere regimen ad ea que laudabilium chimorũ ſũt
alimenta: ⁊ eſt hoc regimẽ laudabile in generibus reruꝫ
ſex. Secunda res eſt ſine dilatione occupari aduerſus ac
cidentia que ſunt vehementia. Tertia res eſt confortare
aduerſus accidentia ⁊ coadunare virtutem ſtomaci.
Quarta res eſt repellere materiam ledentẽ ad oppoſitũ
Quinta res eſt rectificare membrum mandans ⁊ ha
betur ſuper hoc magis ſuſpectum epar. Amplius ſcire
oportet ꝙ fiunt langores eius aliquando abſq; materia
a malitia complexiõis. Dixit Hipocrates quod cõ
plexionis malitia infixa ⁊ mãſiua dolorem non efficit dõ
lor eſt rei contrarie contrarietatem ſentire. Quandõ
ãt que fuerat pricipalis ⁊ maxima mẽbri cõplexio rei cõ-
trarie aduentu ꝺſolata eſt: ⁊ que prius fuerat extranea
facta eſt ac ſi eſſet principalis dolorem nec facit vehemen
ter quid enĩ in eodeꝫ ſibi inuiceꝫ obuiabit. Actio enim
non vertitur niſi inter cõtraria: deficit belluꝫ ⁊ litigatio
altero inimicoruꝫ iã mortuo: ⁊ huius intẽtionis cura p-
muꝫ eſt alterare complexionem que fuerat aliena poſt il
lud confortare. Primam rem complent abſtinentiã ci-
bi ⁊ potus vehementiã doloris perſeuerante ⁊ cibi ⁊ po
tus ſubtiles ſtiptici odoriferi confortent ⁊ laudabiles chi
mos in corpore generent: ſed in eorum electione apud q̃
litatem non loquimur neceſſario. Prius autem ſci-
re oportet humores qualitatum peccantium ſiue flegma
ſiue colera materie langorum exiſtant aut apoſtema ĩ ſto
maco factum. Et iam ſcias poſt ſcientiam qualitatis re-
gimen cibi ⁊ potus exigere conueniens ⁊ non negligas
regimen confortatiuum proprie complexionis ſtomaci
maxime poſt ſedationem langorum eius. Secundaꝫ
rem complent ſedantia vehementes dolores ⁊ nuncupã
tur in hac diſpoſitione dolor egritudo quoniam abſque
medico a ſua materia produit necnon ⁊ accidens: cum ve
hemẽtiꝰ vltimatur ⁊ ꝑducit quaſi ad veſtigiũ ſincopis
Vomitꝰ ãt nõ ẽ accidẽs cui obuiemꝰ: dũmodo eius ĩ
petꝰ nõ excedat debitaꝫ euacuationẽ ⁊ tũc eius curã eua
cuabimꝰ ſi deo placebit. Et ſcire oꝫ qđ vomitꝰ electꝰ eſt
de itẽtõe pncipali oĩuꝫ reꝝ cure doloris ſtõaci. ẽ. n. regio
conueniẽs ⁊ apta huiſmodi euacuatiõi concauitatis ma
gne. Inqt ypo. materia quã euacuarẽ oꝫ ⁊ repellẽda eſt ꝑ
regiõeꝫ ad quã magis declinare vĩ. Eſt. n. vomitꝰ cõue
niẽs ex maxie ſedãtibꝰ dolorẽ ſtomaci potiſſime qñ retẽ-
tio cibi ⁊ potꝰ dolorẽ ĩ eo cauſabat ⁊ ei opponunẽ ĩ q̃tita
te: ⁊ huiꝰ ẽt occupatiõis ſũt enemata: ⁊. Poſt illõ ſi do
lor adhuc operationes fortiter ledat balnea adminiſtren
tur. Eſt. n. caloris opꝰ dolores ſedare diſpergit groſſam
materiã ⁊ ſbtilẽ aliqñ per quãdã euacuationeꝫ ⁊ reſuda

tiõis lãbentiam ãnichilat ⁊ ẽplaſtã ꝯueniẽtia ⁊ appoſitio
vẽtoſaꝝ ſũt huius rei cõſumatia. Tertiã rẽ cõplẽt cõ
fortãtia animã ſtomaci ⁊ eius naturã ⁊ ſũt he res cordia-
les ⁊ cibi ſubtiles boni chimi ⁊ appoſitio alicuius rei cõ
ſeruãtis in eo calorem de quoꝝ ſũma ẽ mirra maſtix pro
prie miſta cuꝫ oleo mirthino ⁊ camemille ⁊ cibi aggregã
tes ⁊ coadunãtes ſtomaci partes laxas ſicut ſunt cibi pro
prie acetoſitatis ⁊ ex aromaticis ſtipticis rebꝰ cõdiãtur ſi
cut aſſari mumia ſegebes ⁊ ſimilia. Et ſi eorum exitio
pauce quantitatis ꝑueniẽdo ad gradũ vſq; ad id cuiꝰ ad
miniſtrationẽ ſtomacus cõſueuit. Et ne preteréas quin
cadat in cibos coꝝ ⁊ iuribus miſta ⁊ ſuccus agreſte ⁊ ſuc-
cus granatorum ⁊ ſumac ⁊ ſpeties aromaticorum cito-
nia condita ſunt dilecta ⁊ ſimilia. Potus auteꝫ corũ
vinum odoriferum ſubtile ⁊ lene decẽtis commiſtionis
cum aqua ſolis irradiata paruꝫ radius cui ſuperponatur
parum aque roſ. ⁊ vitet aquam frigidam veri frigoris ꝺ
pauperat enim in eo calorem. Calida vero ſtomacum
mollificat ⁊ eiꝰ diſgregat virtutes ⁊ electio cibi ⁊ potus
paucitas eorum quies aer pteparatus ad temperamentũ
ſomnus ⁊ gaudium delicie ſunt ex rebus confortantibꝰ
ſtomacum ⁊ totum corpus reſtituentibus ipſum ſue na-
ture: ⁊ ſi tantum exuberat quod perducat ad ethicam ſto
maci tunc eſt occupari nunc circa adminiſtrationem re-
rum humectantium: nunc reſtaurantiũ corpus nũc tem
perantium virtutes ex his que diximus ⁊ dicemus ſi do
placebit. Quartam rem complent repellentia materi
am que eſt mater egritudinum ſtomaci ⁊ acquiritur ho-
ruꝫ ſcientia aut ſi eſt flegma aut ſi eſt colera aut groſſa vẽ
toſitas. Et nos non poſſumꝰ medicamia intẽtionis ne
ceſſarie cõtra ſtomaci langores diffinitiue ſignificare pre
ter q̃dã quorũ opꝰ non ẽ a cõplexiõe neq; ſubſtãtia pro
pria ſed opponuntur egritudinibus a ſubſtãtia itelligibili
⁊ alia quorũ intereſt hoc membrũ reſpicere magis quaꝫ
illud. Et hoc ſcire videtur verſari circa ſpetiem ⁊ vos ſci
tis quoniam ſciẽtia medicine circa hunc hominem ⁊ nõ
hominem verſatur. Medicamẽ quod hũc morbũ de
ſtruit alteri morbo cui ſimul vĩ vires addit. Sũt enĩ di
uerſe hominum complexiones ⁊ operationi ſubiecte.
Quis enim medicorum omnia que requiruntur ad ve-
ram curam aſpectum naturam temporum diuerſitatem
regionum cauſam morbi complexionem propriam quã
conſeruare ⁊ non alterare medicum oportet etatem que
de vinculo complexionis ẽ conſuetudinẽ que natura in
ducti temporis longiſſimo efficit inueſtigabit ſine parte
diuine clementie. Roga igitur deum largitorem ſanita
tis vt ipſe ãnuat inter medicamina tibi eligere fideliora
⁊ ꝓprie cõtra egritudinẽ cuiꝰ curã ſuſcepiſti ⁊ ĩpleat aïaꝫ
tuã q; vniuerſa huiꝰ ſciẽtie volumina relegiſti. Me-
dicie ãt ſtomacũ reſpiciẽtes ſũt ꝓprie q̃ materias quibꝰ
obuiant a ſtomaco: ⁊ inteſtinis, educunt materiam que
habitant in ſtomaco ⁊ inteſtinis omnium euacuandaruꝫ
facilior eſt eductio de quarum ſumma ſunt mirabolani
aloe lotum ⁊ agaricus ⁊ alia quorum memoriam hoc ſer
mone ſi deo placet dicemus.

Quintam rem complent corrigentia: ⁊ rectificantia
epar ſplenem ⁊ matricem: habent enĩ quendã concur-
ſũ ad ſtõacum. Dixit hipo. vidiſſe quẽdã cuiꝰ phiſio
nõia teſtificabat illũ eſſe flegmaticum vomẽtẽ ſepe cole
rã q; ſeita a ſtõaco ad epar ſignata nõ erat anguſtio imo

ampla ⁊ ſpacioſa ⁊ reſpicientia hec membra ſcire te feci-
mus in capitulis eorum de quorum collegio eſt reubar
barum.lacca ſpondium ſpica.eupatorium.caſſia ligña.
tamarindi mirobal.cappa.⁊ ſimilia. ¶ Hipocrates me-
dicina reſpiciēs ſtomacum confortans totā ei⁹ virtutē
⁊ fugat dolorem factos in eo ⁊ digeſtionē accelerat. ℞
galange maſticis ligni aloes cinamomi ſeminis mirthi
ana.ʒ.iij.eufragie ana. ℥.ſ.ʒʒ.ʒ.i. corticum fiſticorum ex
teriorum olibani roſarum ana.ʒ.ij.ſpice.ʒ.i.ſ. ſalisgem-
me.ʒ.iii.zuchari adminiſtrati cum aqua roſarum lib.ij.
doſis a.ʒ.i.vſq ad.ij.⁊ ante cibū ⁊ poſt ſumitur. ¶ Hipo-
crates medicamen contra frigidos ⁊ viſcoſos humores
⁊ groſſos ſepultos.⁊ eſt conueniens ſenibus proprie in
hieme i vill ſtōaci. ℞ .bachar lauri āīſi aā.℥.i.piſtri vl
tramarini .ʒʒ.galāge aā.ʒ.iiii.maſti.mirr aā.ʒ.ij.mellis
lib.i.aceti.℥.i. Doſis a.ʒ.i.vſz ad.iij.⁊ ē fort opatiōis ꝯ
dolorē ⁊ ē factū cā vētris. ¶ Galienus medicamen va
lens ad infirmitates ſtomaci frigidi ⁊ ad dolores forteſ
ventris. ℞.trium piperum ſpicenardi.ʒʒ. roſarum florū
camomille ſquinanti centauree ariſtologie rotonde aā
ʒ.vi.ligni aloes.℥.ij.conficiantur cum melle in quo coc
ta ſunt maſtix mirra ⁊ garioſ. ¶ Aliud ex arte noſtra fi
dele ⁊ expertum contra malitiam ſtomaci ⁊ cerebri cau-
ſatam a ſtomaco generaliter ſubuenit omnibus paſſio-
nibus ſtomaci.quoniam reſpicit ipſum a proprietate no
bili. ℞.corticis exterioris fiſticorum ſeminis peonie ma
ſticis mirre olibani ligni aloes. ſpice nardi ana.ʒ.ij.co-
ralis ad pondus omnium rerum confice cum zucharo
temperato cum myrrha ⁊ roſ. Doſis a.ʒ.i. vſque ad.
ij.ieiuno ſtomaco. ¶ Diaſcoride.ariſtologia rotonda
ſtomacum confortat ⁊ omnem putredinem ab eo ſepe-
rat ⁊ ſi fuerit in eo apoſtema ſanat. Et ei⁹ permiſtio lau
dabilis ē cū aq̄ roſata corallo ⁊ mirra.⁊ ſubuenit hoc me
dicamen caducis. ¶ Aliud confortans ſtomacum ⁊ eſt
pro magnatibus contra morbos ventoſitatum groſſorū
⁊ eructationem acetoſam procurat digeſtionem. ℞.ga-
riofilorum.galange ligni aloes ana.ʒ. iiij. macis keiſin
ana.ʒ.ij.ʒʒ.macropiperis. cinamomi albi ana. ʒ.i.ſ .zu-
chari calamenti mente ſicce heil.ſeminis apij. feniculi.ā
niſi carui ⁊ calami aromatici ana .ʒ.i.ſ.zuchari tabarzet
℥.x.mellis diſpumati quod ſufficit . Doſis a.ʒ.i. vſq
ad aur.i.Aliud medicamen conferens ad dolorem ſto-
maci ⁊ epatis remouens ab eis putredinem a caliditate
⁊ acuitate colere citrine faciens diligere cibum. ⁊ eſt ex
conferentibus ⁊ confortantibus ſtomacum ⁊ epar debi-
lia. ℞.ro.ru.ʒ.x.trociſ.diarodon trociſ.de ſpodio liqui-
ritie aā.ʒ.iiij.garioſ.calami aromatici ſpodij maſticis li
gni aloes aā.ʒ.ij.trium ſandal.ʒ.iii.aſſari ſpice muſ. ma
cis cardamomi portul.lactuce ſcariole.ſe .coium albarū
margaritarū cū fenugreco raſure eboris ⁊ dragg .gū-
mi arab.ci aā.ʒ.i.ſ.cāphore.ʒ.ſ.muſci.ʒ.i.ſextaʒ confice
cū ſirupo ro.⁊ aq̄ ro. Doſis.℥.ſ. ¶ Aliud medicamē
cōferens ſtomaco debili āxiato . cuius diſpoſitio matu-
rat ad ethicā ⁊ rectificat epar ⁊ chiſtinfellis ⁊ calefacit ſub
uenit ictericis ptiſicis cū febre ⁊ ſine febre cuius permix
tio eſt hec. ℞.foliorum roſ.ru. cāphore cinamomi ſubli
mati ⁊ electi garioſ.tr.ſandal portul aā.ʒ.iij.ſucci celido
nie.ſucci abſinthij ſucci epatice preparatorum ana .ʒ.iiij.
reubarbari electiſſimi.ʒ.iij ſpice nardi.ʒ.i.vini albi ⁊ o-
dōiferi ⁊.ʒ.i.trociſ.dē ſpodio tro.diarodō trociſ .dē eupa-
torio aā.ʒ.iiij.granorū.coriādri iſuſorū i aceto ⁊ torrefacto
rū balauſtie.berberis ſucci ſumac ſucci liqr. ana.ʒ.i.liq
ri.ʒ.iij.dragaganti.ʒ.ii.corallis peōie ligni aloes maſtic
ana.ʒ.iiij.ſeminis coium.ʒ.ij.confice cum ſirupo recipi-
ente ſucci granatorum ſucci pomorum citrinorum ſucci
citrangulorum ſucci portula.ſed loco ſucci pone ſemen
eius ana lib.ſ.⁊ fiat ſirupus cum predictis ſuccis zucha
ri lib.iij.ſ.doſis a.ʒ.i.vſq ad aur.iii. Et mirabile quod
ſi maſticem ieiuno ſtomaco cepe albū in dolore ſtomaci
groſſo preter febrem illo die dolorem eger non ſentiet
Et puluis florum celeſi datus cum calida vna hora libe
rat a doloribus ſtomaci. ¶ Medicamē ex inuentiōe no
ſtra cuius virtutem ⁊ nobilem experientiam nullum trā
ſcendit medicamen ſanat omnes langores ſtomaci ſi de⁹
voluerit.ſiue ſint a malitia complexionis ſine materia.ſi
ue cum materia.digeſtiuam confortat appetitiuā iritat
retentiuam vigorat.nec non expulſionem auxiliatur.
Sinthomaticos fluxus ad indigeſtionem natos ſiue ſu
periores ſiue inferiores emendat ⁊ totum ſtomacum p-
prie nature reſtituit. ℞.maſticis ligni aloes mirre electe
cinamomi aniſi ana.ʒ.v.corticum exteriorum fiſticorum
gariofilorum ſpice nardi ana.ʒ.iii.eufrage.v.℥.ſ.coralis
albi ⁊ rubei partes miſcendo equales ad pondus omni
um rerum zuchari quod ſufficit.

¶ De medicinis materiam a ſtomaco repellentibus
⁊ abſtergentibus ac villos eius mundificantibus.

Jcamus modo medi-
cinas quarum proprietas
eſt repellere materiam le-
dentem ab eo ⁊ abſtergere
parietes ſtomaci ⁊ mun-
dare villos eius ab omni
ſuperfluo de quarum ſec
ta eſt aloes bonū lotū ⁊
pdratū ſʒ artē noſtrā ⁊ a-
garicuſ femina ⁊ mirob.⁊
reubarbarū rauedſeni ⁊ thus ⁊ his ſimilia ⁊ acquirim⁹
eis proprietatē laudabilem ⁊ facimus eas eductiuas hu-
morū quorū nō erat per ſe vigoratio facta per artē fa
cit acquirere alias proprietates nobiles ⁊ conſequitur
quaſi naturam. ¶ Filius zacarie. Medicina experta
repellens putredinem a ſtomaco ⁊ eſt eductiua humorū
flegmaticorum ⁊ colere groſſe. ℞. mirobolanorum ci-
trinorū infuſorum in aque ro.℥.ii.ſe.portul.ʒ.ij.agari-
ci.ʒ.iii.ſalis gemme.ʒ.i.mellis.℥.i.ſ.aloes boni.℥.ii.fiat
cōfectio cum ſirupo granatorū ⁊ mirre .doſis a.ʒ.i. vſq
ad .iii. ¶ Iudeus pillule efficaciſſime cōtra ſtomaci ce-
rebri viſcerū neruorū vicia educunt humores viſcoſos
ſtomaco ⁊ inteſtinis ⁊ trhaunt a remotis mundificant in
ſtrumenta ſenſuum ⁊ mēbra nutritionis ⁊ ſpiritus qua-
rum confectio hec eſt. ℞ .colloquintide electe ⁊ purga-
te ⁊ trite cū olō roſ.laudāi thuris aā.℥.i.maſticis gūmi
dra.aā.ʒ.iii.ro.ru.ii.diagri. pparati .ʒ.i.ſ. aloes bōi .ʒ.i.
i.ꝯfice cū ſuco ēdiue doſ a.ʒ.iii.vſz ad.xi. p⁹ c buz qñ it
dormitū. Nicodem⁹ pillule purgātes ſtomacū a groſſis

ħumoꝛibus abſtergentes villos ⁊ parietes eius propꝛie ab humoꝛibus conglutinatis in eis ⁊ mirabili iuuamento reſpiciunt renes ⁊ neruos. ℞. turbit. ʒ.i. agarici. ʒ.iiij. ſalis gemme. ʒ.i. ʒʒ. ʒ.iij. ſarcocolle. oppo. ana. ʒ.ij. maſticis diagridij cocti. ana. ʒ.i. aniſi. ʒ.ij. aloes. ℥.i.ſ. confice pillulas cum ſucco mente. Doſis ē vſqꝫ ad.i. ʒ.ſ. vel.ii. ad plus ſi egritudo eſt noua ⁊ membra tm̄ nutricionis purgare querimꝰ ⁊ nō alia.

Potio mirabilis reſpiciēs ſtomacū ⁊ epar cum propꝛietate mirabili educit a ſtomaco colerā citrinaꝫ ⁊ peſſimā ⁊ mūdificat canales epatis ⁊ chiſti felis. ℞. capillorū veneris eupatorij apij boraginis ſcolopendrie betonice piretri epatice roſ. viol. ana. ʒ.i. aſſari. ʒ.ſ. ſpice nardi. ʒ.ſ. agarici maſticis añ. ʒ.ii. ſeis portal. aniſi. ʒ.i. in quorū decoctio ſecūduꝫ modū artis reſoluantur reubarbari. ʒ.ii. mānc pl'pe caſſie tamaridi, zuchari viol. roſ. ſicut ſeis acori. ʒ.iiii. paretur potio. vt ſis. ¶ Sirupus adequās materiam calidā ledēteꝫ ſtomacum ⁊ epar quā etiaꝫ querimꝰ ponit eaꝫ in neceſſitate ad expellenduꝫ virtutes ſtomaci ⁊ remouenduꝫ opilatiōes. ℞. abſinthij ſumittere plantaginis eupatorii capillorū vene. pollitrici zedoarie cicorie chelidonie ſolatri añ. M. ſ. ſe. cōmunium aniſi portul. papaueris al. añ. ʒ.iii. mirobal. ℥.ii. roſ. ℥.iii. aceti. ℥.iiii. zuchari quantitateꝫ quam volueris. Doſis ab. ℥.i. vſqꝫ ad.iii. cum aqua frigida non veri frigoris in aurora. Confectio de ſucco pomorum mirabilis ad confortādum ſtomacum ⁊ damus ex ea conualeſcentibus ⁊ his quorum appetitus ſopitus eſt alterat malā complexionem ſtomaci ⁊ ꝯfortat ſubſtantiam ⁊ tollit dolorē ſtomaci. ℞. ſucci cidoniorum ſucci citrorum añ. lib.ii. corticis citri bene decocti ⁊ contriti lib.ſ. ſucci granatorum. ℥.iii. ſucci mente ſucci ſanſuci ana. ʒ.iiii. aceti puri. lib.i. mellis deſpumati lib.iiii. zuchari. ʒ.iiii. buliant omnia hec ſimul miſta vſqꝫ ad conſumptionem fere ſuccorum ⁊ aceti cōtex preparatus circa finem mittatur ⁊ cum perfecta bullitione buliat. ſpumam aūt a principio paulatim proijcere incipias ⁊ condiatur in fine cum hoc quod recipit gario. galange cinamomi electi añ. ʒ.ii. macis. ʒ.i. aniſi. ʒ.iii. ligni aloes. ʒ.vi. muſci kar.i. ⁊ quidā fortius condiunt ⁊ cum pipere al. ⁊ cardamomo. Doſis a. ʒ.i. vſꝫ ad.iii. āte ⁊ poſt cibū. ¶ Pillule purgantes ſtomacuꝫ ab omi ſuperfluitate humorum ⁊ cerebrum educunt vtranqꝫ coleram ⁊ flegma ⁊ remouent ab eo omnes dolores ⁊ renouant ſtomacum ad comedenduꝫ. ℞. abſinthii maſticis agarici añ. ʒ.ii. trium mirobal. ʒ.iiii. turbit. ʒ.x. epithimi orenſis ſalis indi añ. ℥.ii. penidiaruꝫ. ʒ.iii. ierepigre. ʒ.v. ſucci roſ. ʒ.iiii. diagridii. ʒ.ii. fac pillulas cuꝫ ſucco ſcariole. Doſis ē. ʒ.ii. ¶ Iudeus pillule confortantes ſtomacuꝫ mundificātes caput ⁊ ſtomacum a colera corrupta ⁊ oi ſupfluo humoꝛ ⁊ reſpiciunt epar ⁊ aperiūt oppilationes ⁊ valent ad febres ātiquas ex diuerſis humoribꝰ natas ⁊ ſanāt pruritum ⁊ vlcera. ℞. mirobal. citroruꝫ indorum ⁊ embli. añ. ʒ.iiii. maſtic̄ aniſi ſucci eupatorii abſinthii roſ. añ. ʒ.ii. ierepigre. ʒ.xii. ſucci roſ. ʒ.iii. cōfice cuꝫ ſucco apii ⁊ da cū calida aq̄. ʒ.ii. ¶ Pillule ꝯſeruātes ſtomacū ab omi lāgoꝛ ⁊ cerebrū cuſtodiūt viſū ⁊ omniū ſēſuꝫ iſtr̄a ſi deo placet. recipiūtur omni die.ii. vel.iii. ⁊ melioꝛ hora ē poſt cibū qn̄ itur dormitū. ℞. maſticis diagridii bene electi añ. ʒ.ii. reſoluātur in vinū corpꝰ diagridiū ⁊ maſtix i pomo. aloes electiſſimi ⁊ ſublimati. ʒ.x. confice cum ſucco caulium. doſis ē vſqꝫ ad. xix. pillulas.

¶ De emplaſtis linimentis ⁊ vnctionibus.

Scribamus res que adminiſtrantur in ēplaſtis linimentis ⁊ vnctionibus ſupra ſtomacū ⁊ modos earum ⁊ ſunt ex neceſſitate cure lāgorum ſtomaci aggregant ⁊ coadunant partes ſtomaci ⁊ virtutes ⁊ caloreꝫ ne reſoluatur ⁊ exaltet indebite ⁊ deſtruūt dolores in eo ⁊ conferūt rei vite. ⁊ ē vnguētum ꝯfortans ſtomacum frigidum ipſum reddit ſobrium ad naturalem ſuam operationem. facit ipſum exemptū ab omni dolore. ℞. aloes maſticis olibani mirre añ. ʒ.i. corticum granatorum roſ. aniſi galange garioſ. ana. ʒ.i. olei ro. olei cinamomi lini añ. lib.i. cere. ℥.iii. aceti. ℥.ii. bulitis oleo. aceto ⁊ cera prius perfecta decoctione ſuperaſperge in fine ſpecies has bene puluerizatas agitando donec fiat vnguētum de quo peruncto ſtomaco ſuperaſperge mirre ⁊ maſticis. lineum pannum lanaꝫ ſucidaꝫ calida ſuperpone. Linimentum aliud noſtrum confortans ad digerendū appetendum ⁊ retinēdum debilium ⁊ cōualeſcētiuꝫ ſtomacuꝫ ⁊ remouet oppilationes ⁊ dolores ⁊ ventoſitates. ℞. olei nardini lib.i. fac bulire cuꝫ ſanſuco trito bulitione vna pone poſtea cere. ℥.iii. vt liquefiat. deinde perfice vnguentum cum maſticis mirre terbentine laudani añ. ℥.i. vnge ex eo ſtomacū debilē ⁊ ſuperaſperge puluerem aniſi ⁊ roſ. ¶ Aliud qd' adminiſtramus qn̄do alia non contulerūt ⁊ eger doloreꝫ habet intolerabilem remouet dolorem arcet vomituꝫ ⁊ fluxum ventris compeſcit. ℞. colophonie terbentine. olibani ana. ℥.i. ſanguinis draconis mumie mirre laudani ſarcocolle ana. ℥.ſ. roſarum corticum granatorum ana. ℥.i. liquefactis gummis aliarum rerum recuſantiuꝫ liquefactionem puluereꝫ mitte ⁊ ſubmerge in hac medicina calida ante quam congeletur ſtupam lineam. ⁊ ſtomaco ſuperponi calidam quantum eger pati poterit relinquit ibi veſtigium cauterii ſuper eum ⁊ propterea ad huiuſmodi dolores fortes fac. ¶ Aliud confortans valde ſtomacum febricitantium remouet dolorem ab eo ⁊ ventoſitates. ℞. olei mirthini olei roſaꝝ añ pondus equale bulitorum cum maſtice ⁊ olibano vnge ex eo ſtomacum ⁊ ſuperaſperge puluerem roſarum ⁊ granatorū arcet nauſeam. ¶ Emplaſtum reſtringens ardorem ſtomaci febricitantium extinguit calorem febris eſtuationē vomitum ⁊ ſubmerſionem ab eo ſeparat. dolores amputat ſtomaci ſi deo placet. ℞. ſucci ſolatri ſucci abſinthij. ana. ℥.iiij. farine ordei. ℥.iij. maſticis. ℥.i. roſarum. ru. pulerizatarum. ℥.ij. fiat omnium conglutinatio ⁊ ſtomaco opponantur. Cerotum ⁊ eſt refugium conualeſcentium ⁊ extenuatoꝝ ſtomaco ſubuēit eſt generale omnibꝰ paſſionibus ſtomaci ⁊ matricis. ⁊ confortat cerebrum ⁊ cor appetitum mortuum viuificat digeſtiuam reſtificat retentiuam corroborat: ⁊ eſt expertum ſi deo placet. ℞. calami aro. ſeminis rute garioſ. ſādal. olibani mirre maſticis ana. ʒ.iij. ſanguinis draconis. ʒ.ij. mumie. ʒ.ſ. aloes. ʒ.v. farine corticum granatorum. ℥.ſ. ambre. ℥.i. muſci. ʒ.i. camphore tr.i. ſanſuci balſamite abſinthij ana. ʒ.iij. terebintine olei roſarum camemillini vel nardini olei mirthini ana. ℥.ij. cere. ℥.i.ſ. mirre electe laudani ana. ℥.i. corallis rubei galange aniſi cardamomi nucis muſcate macis ana. ʒ.iii. peonie. ʒ.i. terenda teratur: liquenda

liqueſiant ⁊ bulliant bullienda. ⁊ fac cerotum ſuper ſto
maco ⁊ adminiſtretur ſuper totum ſicut docuimus.

¶ De indigeſtione ſtomaci.

Indigeſtio eſt cõmunis mater omniũ egri
tudinũ potiſſime humoraliũ. ⁊ noſti q̃d di
geſta materia quieſcit febris feruor. erat enĩ in
obediens quia cruda. ⁊ tẽperamẽtũ ſubſtãtie
aut quãtitatis aut qualitatis tranſcendebat ⁊ eius elemẽ
tum eſt tepiditas emiſſa naturalis caloris ⁊ huius rei cau
ſa eſt ſuperabundãtia cibi ⁊ potus ſecundum q̃ntum vel
quale ab utraque neceſ̃ ⁊ ſecundum ſubſtantiam ⁊ debi
litas ſtomaci naturalis ⁊ ſcire oportet q̃d hereditantes
vitium hoc a parentib⁹ raro aut nunq̃ curantur perfe
cte. ⁊ hi tu et⁹ lãgores portant ⁊ horuꝫ perfecta medicina
ſola eſt abſtinentia reſiduũ nature cibi ⁊ potus ĩ locis di
geſtionum q̃d ĩ genus nutrimẽti conuerti nõ patitur ſuo
vitio aut natura conuẽtere nõ valebit eius inſtrumento
debili permanente. q̃d enim niſi cauſa antecedentis effici
tur morborum, eſt. ⁊ maturat ad cõiunctam ſuos exceſſus
que cum adeſt cõtinuo eſt febris ¶ Digeſtio eſt fructi
fera alimenti cõſũmatio tunc ei⁹ perfectã dicimus conſu
mationem. cum in fructifera ſemina valuerit perficere
alterum tale quale ipſum eſt. Indigeſtio autem econ
tra. Amplius ſcire oportet quod indigeſtio non minus
a ſuperabundantia quam ex eius priuatione naſcitur. tẽ
peramentum enim caloris non dicimus abſolute ſed in
comparatione ad ſuũ obiectum attendit̃ vt obiectuꝫ nõ
magis reſiſtat nec remiſſum in comparatione ad ſuum
agens exiſtat quã ſuum agens agere põt proportiona
ri debet agens obiectum proportione equa. Adhuc ſcir̃
oportet quod digeſtio fit ex ꝯtraiacentib⁹ tũc enĩ paſſi
ua actiuis omoouiubediunt ⁊ nullo modo reſiſtũt. di
geſtio nõ conſũmatur. aut ſi minus reſiſtat vtroq̃ iſtorꝫ
modorum calor dicit̃ diſtemperatus ſine quo multũ poſ
ſit ſine quo minus calor ſufficiẽs ad vnius libre plumbi
liquefactionem impotẽs ẽ ad ferri libre liquefactionem
⁊ nõ ſufficiẽs faber aliter ⁊ aliter calefactionem menſura
raret in faciendo vnã incudeꝫ ⁊ clauũ. quare caloris tem
perantia ⁊ diſtemperantia ẽ in comparatione ad ſuũ obi
ectũ. veriſimile quidẽ de calore noſtri corporis qui aſſi
duo exercitant̃ artificiali labore ⁊ groſſe ſunt complexio
nis. Cibaria ſubtilia aſſumentes minime digerũt ſed in
eorũ corporibus aduruntur. cibãdi erant leguminibus
pane ſubcineritio ⁊ alijs de paſta cibarijs. Et ſcire debes
quod talis calor ẽ in quibuſdã iuuenũ calor quorũ adeo
fortis ẽ q̃ humores adurit ⁊ eos quaſi in venenum con
uertit ⁊ a quibuſdã humorũ materie reſoluunt̃ fumi q
quantuncũq̃ diſtent a cerebro quod ſi fuerit eorũ ĩ cola
tus in remotiorib⁹ mẽbris aſcendũt ſurſum ad cerebrũ
⁊ cũ ſentit ſibi periculum cõtrahit ſe totũ ⁊ omnes ſuas
virtutes in vnum trahit ⁊ maxime ꝑ quas ſpiritus ani
matus tranſit ad preſtanduꝫ ſenſum ⁊ motum omnib⁹
membris corporis oppilãtur Et hoc cõſiderans. Hip
pocrates in libro ſeperatorum ſermonũ poſuit epilepſiã
egritudinem iuuenuꝫ quãq̃ ⁊ aliter ecõtra talis morb⁹
naſcitur ſed nõ ẽ noſtrum hic eius ſermõem aſſumere ſꝫ
formidinis ⁊ debilitatis virtutuꝫ exigẽtiam regimẽ ad
miniſtrare ⁊ nos hic tractamus de digeſtione ſtomaci q̃
ſepiſſime corporibus propter ciborum ⁊ potuũ multam
refocillaciõem ⁊ caloris ĩ porꝫ ab egritudine ⁊ alijs cau
ſis accidit. Cura huius egritudinis eſt. iiij. res. Prima
eſt nõ extendere ventrem cum cibis ⁊ potibus. hoc enĩꝫ
perſeruat corpus ab egritudinibus ⁊ ſufficien. ẽ hec ſo
la cura huic egritudini. ⁊ laudabilior eſt potione in mul
tis morbis qualitas bona regiminis. Secũda res eſt ꝯ
fortare ſtomacuꝫ vniendo ⁊ aggregãdo ptes ſuas. Ter
tia res ẽ corrigere accidentia digeſtiois. Quarta res ẽ ſi
ẽ cauſa ex humoris vitio mũdificar̃ materiã ledẽteꝫ ſi ẽ
ſine humoris vitio malaꝫ alterare complexiõem ⁊ poſt il
lud cõfortare. ¶ Primã rẽ complẽt prohibitio cibi ⁊ po
tus groſſorum abſtinẽtia dico nõ vltimata quoniam ni
hil dare horridum eſt ſuperabundanter ſtumuloſum eſt
dare prohibere ipſuꝫ a cibo priſtino nõ digeſto vſq̃ ad
fructifera ſeia fecibus nõ excluſis paruꝫ quidẽ bibere ⁊
ſubtile potabile cum ſiti aſſumere. hoc ẽ primum intẽtio
nis. Et tua inter ẽ bene cognoſcere complexiõem aliter
enim ⁊ aliter cibabitur colericus ⁊ flegmaticus proprie
apud naturã. Moleſtius colerico ẽ fameꝫ tolerore q̃
flegmatico: ⁊ reſpicere cerebrũ nõ ẽ res fatua cum ligatu
ra quedã neruoſa inter cerebruꝫ ⁊ ſtomacũ ſit qui tranſi
tiuam patiũtur paſſionẽ cõſueuit ſtomacus cum cerebro
dulcedinẽ cõmunicare ⁊ amaritudinem eliger̃ aerẽ abſ
q̃ paludibus montiũ oppreſſa oppoſitione corruptione
corporũ cadauerum ẽ de intẽtione propria poſt illud ci
bare infirmũ cibis ſtipticis acetoſis aromaticis. cõditis
ſicut ſcire te fecimus ⁊ rememorabimur ſi deo placuerit
Secundam rem complent regimen ſtipticum tempera
tum odoriferum ſecundum veram qualitatem electum
appoſitio rerum quarum eſt conferre rei vite iuuare ꝑ
tes ſtomaci. ⁊ ipſas confortare ne reſoluantur de quarũ
ſocietate eſt ſandaraca. maſtix mirra mẽta aurea proprie
miſta cum oleo ro. ⁊ liquore ſatis calido epar ⁊ cor non
eſt fruſtra. ¶ Tertiaꝫ rẽ cõplẽt que accidentia corrigũt
iam illata. quorum diuerſa ſunt. eſt eorum primus con
curſus ad cerebrum ⁊ cor ⁊ conſueuerunt generare fluxũ
ſintomatis. Item fallacem dolorem ventris. Et ſi cuꝫ di
diuturnitate habitudinetur. dolor iuncturarꝫ ⁊ podagra
⁊ hoc curſu precedetia. Et ſcriptũ ẽ indigeſtonẽ eſſe hyle
egritudinũ quar̃ tua itereſt ꝑſpicaciſſime omnia hec con
ſiderar̃ ⁊ ſatagere circa rectificationẽ ſtomaci. ẽ enĩꝫ ma
terialis pater ⁊ cibator mẽbrorũ ⁊ vite. ¶ Quartã rẽ cõ
plẽt cõplexionẽ extraneam alterare. poſt illud ꝯfortare ⁊
ſi aliq̃d humorale materiã egritudies debilitat cũ code
cẽti medicamine repellere ⁊ ꝑmũ cõplẽt regimẽ illud ⁊
nos dicem⁹ hoc vero medicaũ tale vl' naturale ſicut ſci
te fecim⁹ ⁊ faciem⁹ ſi deo placuerit. ¶ Ipo. medicamẽ ꝯ
fortãs digeſtionẽ ſtomaci alterãs malã cõplexionẽ de
fendit propriã: ſubuenit lubricitati fluxui ſinthomatico
⁊ generaliter multis accidẽtib⁹ ex indigeſtiõe factis. ℞.
acori. ru. ℨ. ſ. magnetis. ʒ. ij. caſtorei. ʒ. i. ãiſi. ʒ. iij. maſticis
ʒ. i. mirr̃. ʒ. ſ. zucari lib. i. doſis a. ʒ. i. vſq̃ ad. ij. ieiuno ſto
maco de ſero qñ it̃ dormitũ. ¶ Iude⁹ ſirup⁹ cõtra mala
vitia frigida ſtomaci ꝯfortãs ipꝫ cõfortatione magna ⁊
⁊ facit appeter̃ ⁊ diger̃. ℞. ſãſuci balſamitte añ. M. i.
galãge. macis nuciſmuſ. ʒ. ij. roſ. ʒ. i. maſt. ʒ. iiij. feſticarꝫ. ʒ.
ij. aceti. ʒ. ij. Doſ ẽ. ℨ. i. vſꝫ. ʒ. ij. u. ad. ij. cũ iuuip. ĩ matutis
Medi fõta ꝯfõtẽ ſtomaci dolorẽ ⁊ iuẽteratã malitiã
ſuã abſtergit villos eius a groſſis hũorib⁹ ⁊ reddit ipꝫ
ſobriũ ad digerẽdũ. ℞. tritũ piperꝫ cardaõmi piſtriſũ
ac ãiſi galãge. maſticis. macis añ. ʒ. iij. ro. ʒ. iii. ʒʒ. ʒ. iiii. ga

roſ.ʒ.iij.cinamomi.ʒ.iiij.coriādri.ʒ.ij.aceti.℥.ſ.mell' q̄
ſufficit. Doſis.ʒ.ſ.ante cibuꝫ ⁊ poſt.
¶ Electuarium confortans ſtomacum ⁊ viſcera ⁊ ſub
uenit materie que cibum retinuit: ⁊ quoꝝ retētia periit.
⁊ reſoluūtur vapores ad cerebrū ⁊ iam effigiē phiſiono-
mie adulterauerūt ⁊.colerarū eminentiā indebitā ꝓdu
xerūt cuius ꝑmixtio eſt. ℞.roſ.ʒ.v.maſticis corallis al.⁊
ru.cinamōi.ſumac calamēti aā. ʒ.iiij .carniū citri .cito.
℥.ij.mirr' mēte. eufragie aā .℥.ſ.gariof.ʒ.i. cōfice cuꝫ ſi
rupo ꝺ mēta ⁊ mirtīo.doſ a.ʒ.i.vſq3 ad.iij. ¶ Medi
cā mē bonū ⁊ expertū cōtra putredinē ſtomaci ⁊ ſubenit
apoſtematibus exiſtentib⁹ in ſtomaco cuius ſtomacuſ re
ſiduuꝫ cibi ⁊ pot⁹ ꝑpter caloris inopiā aut malitie ma-
xime ſibi gubernat ⁊ nō patit' aliquaꝫ putrefactioneꝫ in
eo generari ⁊ cuſtodit cerebrū ⁊ corpus totū cōfortat cor
⁊ prouocat menſtrua ⁊ rectificat malitiam matricis. ℞.
trium piperū aā.ʒ.i.gariof.ʒ.ij.ariſtologie ro. ⁊ lōge op
time viol.betōice aā.ʒ.iij.ſaliſgemme.ʒ.ij.mirr' electe ad
pondus omniuꝫ cōfice cū ſirupo de ſpicā. Doſis a ʒ.ſ.
vſq3 ad.i. ¶ Electuariū ꝺſcriptiōe Nicodemi cui⁹ opa
tiō trāſcendit genera medicaminū in omni vitio ſtoma
ci ex frigida cā ⁊ cōpoſita cōfortat neruoſitates ei⁹ ſubti
les ⁊ ſuas virtutes excitat ⁊ ſuā malitiā cōplexiuā rectifi
cat cōfortat cor ⁊ cerebrū ⁊ epar ⁊ ſubuenit caducis verti
ginoſis nauſee ⁊ omni vitio ſtomaci.mixtio ē hec. ℞.ai
ſi coralli ſpice inde vere ligni aloes roſ.gariof. galāge ꝫe
doarie aā.ʒ.iiij.peonie.ʒ.iij.nuciſmuſ.ʒ.ij.margaritaruꝫ
ʒ.vi.ambre crude.ʒ.iij.muſci.ʒ.i.maſticis ad pondus om
niū ꝯfice cū ſirupo cōticū citri. ¶ Electuariū nobile ad
confortandū ſtomacū debilē ⁊ ꝓſeruandū digeſtiuam
ei⁹. ℞.ʒ.iiij.ſpice nardi.ʒ.i.cinamomi gariof. liquir.ana
ʒ.ij.ānthos.ʒ.iiij.mēte albaſce aā.iij.zuchari quantū ſuf
ficit lauare cum aqua calida manus ante cibuꝫ ⁊ poſt cū
frigida eſt cuſtodia ſtomaci ab indigeſtiōe ⁊ parū exerci
tari laborioſos.ocioſos quieſcere ⁊ poſt hos ⁊ illos paꝝ
nō rapido motu exercitari eſt lex hui⁹ cure ſcripta. Ster
nutare poſt cibum facit deſcendere eſcam ad funduꝫ ſtō
maci.ante aperit ⁊ humores vertit vel aliter.⁊ ſtomacuꝫ
mūdat ⁊ nutrit ⁊ mittit feces priſtini cibi ad inferiora ⁊
repellit ⁊ ſunt hec mādata ad tutellam ſtomaci ⁊ cerebri
⁊ calefacere vehementer volas manuuꝫ ⁊ pedū i doloreſ
ſtomaci eſt amicabile nature ſed aliter ⁊ aliter huic ve-
hementer infrigidare . Alli vero calefacere vt pupā ca-
pitis vehemēter calefacere facit vaporuꝫ reſpirationem.
Et ſciuiſti quod cor cerebrū epar ⁊ teſticuli quēdam flu
xum cōcatenantum ad ſe inuiceꝫ habēt .⁊ ſtomacum nō
ignorant triſtantē gaudenteꝫ ⁊ ſcriptū eſt omniuꝫ mem-
brorum vnaꝫ eſſe compagieꝫ ⁊ dolere adinuicē ⁊ vnctio
ſpine eſt iteruꝫ res magni iuuamenti langorū ſtomaci ⁊
omnium debilitatum membrorū maxime neruis cōten
toruꝫ ⁊ calefacere ſtomacū actuali calore eſt poſtremum
bonuꝫ ſtomaco proprie iuueni vigoroſo. Alij quidē ac-
tuali calore feſtino motu exinaniuntur cū cuiuſlibet rei
calor nō viuēs in eo originaliter labit' velut aer in ſubiec
to ſole irradiato aut igne. Et fortaſſis balnea tēperata q̄
dam cōferunt illis. ⁊ nos alibi ſcire te fecimus naturam
balnei. ¶ Filius zacharie cerotū cōfortans ſtomacū reti
net caloreꝫ in eo ne reſoluatur ⁊ remouet duritiem eius
⁊ omne opilans partem ſtomaci.⁊ vigorat in eo caloreꝫ
⁊ ſanitateꝫ reſtituit ſi deo placet . ℞.cer' mūde .℥.iij.ter

bitine.℥.iiij.olei nardini.℥.ii.quibus liquefactis bulliti
one parua ſuperaſperge puluerem hunc. ℞.mirre maſti
cis aloes aā.℥.i.roſ.ʒ.vi.peōie caſtorei aā.ʒ.ij.aīſi.ʒ.vi.ca
lamēti.ʒ.vi.gariof.nuciſmuſ. cardamomi.calami arom.
rupōtici aā.ʒ.iiij.⁊ bene ſtomaco adhereāt. ¶ Filius ſe
rapionis ſirup⁹ excitans appetitū cōfortans digeſtioneꝫ
educit humores groſſos ⁊ putridos cōfortat mēbra āhe
lit⁹ educēdo humores ab eis ⁊ curat ſciaticā ſi deo placet
℞.thimi mente ſanſuci mirre zedoarie aā. M.ſ.agari
ʒ.v. polippodij raſi ⁊ piſtati aniſi.aā.℥.i.turbit electi.℥.
ij.ſ.ʒʒ.ʒ.iij.reupontici.℥.ij.baccharum iuniperi.℥.i. ci
namomi nuciſmuſ.gariof.macis omnium aā.ʒ.ij. roſ.ʒ.
iij.aceti.℥.ij.zuchari lib .iij. ¶ Alex.fiat plius ⁊ ꝑpinet
ex eo ieiunio ſtomaco pōd⁹.ʒ.iij.cuꝫ.℥.ij. vini electi ſub
uenit omnibus paſſionibus ſtomaci ⁊ reſpicit pulmonē
⁊ cerebrum aufert malitiam ⁊ remouet dolorem ventriſ
⁊ viſcerum ⁊ reſuſcitat appetitum mortuum ⁊ docet di-
gerer' ſtomacum. ℞.thimi ſanſuci balſamite ariſtologie
ro.origani aniſi feniculi roriſmarini calami aro. corticuꝫ
citri ſe. vuarum ⁊ grana orum lauendule ſe.ru.baſilico-
nis iſopi eufragie ana pondus .i.ligni aloes piretri .ga-
lange.gariof.macis ana pondus ſuperioris ponderis.
croci opij thebaici ſtoracis calamite.trium piperum aā
ptē.i.medij ponder' ſanat lāgores ſtomaci ⁊ cop⁹ incolu
mē ſeruat.ſi deo placꝫ. ¶ Inqt.hebē. Meſue.molēdi
nare cibū in ꝑtes minutiſſimas vel ſubtiliſſimas ⁊ et lā
bēdo vinū gurgitare eſt cauſa melioris digeſtiōis ⁊ lon
gioris vite. Et vos iā ſciuiſtis ꝑ alimēte vitā cōſiſter' ⁊ ſe
cūdū coꝝ qualitatē bonā vl' malā māꝫ variare ꝑptera
nō ignores naturā ſtomaci ne forte credēs ꝯſeruare vl' r
ducer' deſtruas ⁊ ſciuiſti q̄ natura de trib⁹ dicit' virtuti
bus ꝯplexiōe. virtute rgitiua.⁊ ꝯplexiōe ⁊ illuminat' ab
anima quā itelligētiā dicim⁹ ſeperatā ⁊ oiuꝫ virtutū vni
tiua ē virt⁹ ſꝫ diuerſa baiulationū exercēs officia mēbro
rū diuerſoꝝ diuerſ' nūcupat' vocabl' ⁊ tua ſēp ē naturā i
firmi cognoſcer' apud ſanitatē ſi poſſibile ē. ¶ Cētrīs at
diuerſe ſt natur' ſic te ſcir' fecim⁹ ꝑpter diuerſa vniuerſa
liā imo ſingularia oꝫ eligere medicamina ſufficiēter tra
der' pōt. In ꝓ miſiōe aūt periti ⁊ timētis deū medici ma
ior pars hui⁹ ſciētie relicta ē deū diligēti oia bene ſucce
dūt ab ipō omne icolume ⁊ ſanatiuū ē naturaliū ſciētijs
omniū philolophoꝝ magnorū ⁊ celeſtiuꝫ ſignorū variiſ
motib⁹ bene erudit. deū quaſi obliti in ſuis operationi-
bus credentes omnia ſcire ⁊ ſe quaſi nature auctores ex
ſtimantes quibus omnia deſnut omnia ſcire credentib⁹
Et vos iam vidiſtis validas egritudines ſuper quibus
medicorum multitudo elaborauerat peritorum ab alie
nigenis medicorum cum paruo artis fundamento cura
ri quandoque a mulieribus ab anthoāto operantibus.
O tu qui curam humanorum corporū gerere vis a deo
non recedas. Et ne dilateriſ ſcia philoſophica naturali.
ille enim auctor nature ⁊ eam ſtabiluit ⁊ fine eius influ
entia deficit omnis motus nature. Amplius ſcire opor
tet q̄ negare cibum ſtomaco famelico ⁊ ante famē offer
re.eſt cauſa egritudinum ſtomaci parum ⁊ rarum come
dere debemus.ad menſam ſedere .⁊ poſt diu ſtare ⁊ le-
niter incedere donec ad ſtomaci fundum cibus deſcen-
dat.eſt de occupatione huius cure prima ſternutare eſt
iuuamentuꝫ ſingular' poſt cibū. ⁊ ante ſtomacū.n.mūdi
ficat. Et ſciuiſti q̄ ē cura mior epilepſie ſepi⁹ ſternutare

diebus continuis ieiuno ſtomaco ⁊ ſubuenit ſurdis.
¶Unctio confortans ſtomacum ad digerendum ⁊ re-
tinendum. ⁊ appetendum remouens dolores eius infla-
tiones ⁊ ventoſitates ⁊ eſt expertuꝫ. ſi deo placet. ℞. olei
ro. olei mirthini olei nardini añ. ℥ .iij. armõiaci. ʒ. ii. nu
cis muſcate. ℥. i. poſt vnctionẽ ſupaſperge pluerẽ cinamo
mi aniſi corticis granatorum pondus. i. aromatizate vn
guentuꝫ cuꝫ muſco. Unguentũ noſtruꝫ fidele ⁊ valde a
micum nature ſtomaci remouet dolores. ⁊ conſolatᷓ ſub
ſtanciaꝫ eius inter omnia medicãina. ℞. lane ſucide oui
um nigraruꝫ recentiuꝫ lib. ß. pone in vaſe nouo ⁊ ſuper
aſperge aquã currentẽ ꝙ ſufficit. vt madefaciet. fac bulirᷓ
ſere ad conſumptionem agitando ne adhereat fundo
vaſis poſt torquendo ſuſcipe liquorem ſuper quo ꝓijce
maſticis. ʒ. ii. puluerizati vt liquefiat mirre. ℥. ß. terbenti
ne. ℥. ß. facta vnctiõe ſupaſpge puluerẽ nardi. ⁊ ẽ hec vnc
tio magna contra dolores iuncturaruꝫ vniuerſos. ſi deo
placuerit. Emplaſtuꝫ optimũ ⁊ expertũ contra malitiã
ſtomaci cõfortans ipſuꝫ in omni eo quo indiget. ℞. thi-
mi ſanſuci roſ. añ. ℥. i. piſtati ⁊ calefacti cum modico ace
to quantũ roretur cõdiatur cuꝫ maſticis. ℥. ii. ⁊ ſtomaco
ſuperpone. ⁊ eſt admirabile ſi deo placet. Dixit Hipo.
aloes epatici cum aqua thimi propinatuꝫ ieiuno ſtoma-
co ſanat ſtomacũ ab omni langore educẽdo ab eo mate-
rias fraudulẽtes ⁊ cõfortat ſtomacuꝫ ⁊ cerebruꝫ ⁊ viſce-
ra mũdificat repellit vermes ⁊ ſanat apoſtema ſtomaci ⁊
viſcerũ dolores ⁊ mundificat epata groſſis humoribus
⁊ melancolicis ¶Pillule conſeruantes ſtomacuꝫ ab omi
leſione intrinſeca ⁊ nõ permittunt humores putrefieri in
eo immo abſtergunt ipſuꝫ ⁊ mundificant rugas ⁊ parie
tes eius ⁊ qui aſſiduat vſum earum diebus ſingulis ille
ſus permanebit a dolore ſtomaci ⁊ nũquã dolore capitis
vexabitur. ⁊ nihil eſt oculis mihi crede ſalubri⁹ iſtis. ⁊ q
triſtantur ſubuenit ⁊ melãcolicis ⁊ in medicatione matri
cis vitioſe ⁊ viſcerum interiorum quarum hec eſt cõfec-
tio. ℞. maſticis. ʒ. iiii. aloes electiſſimi. ʒ. x. agarici boni. ʒ
iii conficiãtur cum tille. eſt vinuꝫ coctum vt dicit Simõ
Janucẽſis. Doſis. ii. pillule vel. iii. quãdo itur dormitũ
⁊ põt recipi ſecunduꝫ numerum voluñtariũ vſqꝫ ad. xxi
¶De vomitu ex exuberantia cibi.

Vomitus cuius cauſa eſt exuberãtia cibi ⁊ po
tus extẽdentium vẽtrem vltra nature debitũ
cura eius eſt euacuare poſt illud abſtinere: ⁊
confortare ſubſtantiam ſtomaci cum cibis ⁊
potibus ſecũdum vnum trium modorum aut quãtitate
aut qualitate aut malitia vtriuſqꝫ quãdo autem ab hu-
more acuto leuigato ad acumina vẽtris vſque ad meri.
nauſea ⁊ vomitus cauſantur. ſit tua precipua ⁊ magnifi
ca occupatio cõtemperare chiſtiꝫ fellis ⁊ hoc ſepe accidit
habentibus viam lataꝫ a ſtomaco ad epar. ⁊ tu ſagaciſſi
me diuertas ad membra iferiora viſcerum que natura fe
cit eſſe inſtrumenta expulſionis. cum aũt vomitus ſit ex
malitia ſtomaci falſi non dubitabis alterare ⁊ confor-
tare ſit proceſſus tuus. In deſtructiõem autem retẽtiue
virtutis ſolum regimẽ laudabile ſufficit ⁊ aſpergere ſup
eo tũc puluereꝫ maſticis ⁊ nitri inuncto prius oleo mir-
thino eſt medicamen⁹ expertum. Cura huius eſt. iii. res
Prima eſt cõuertere regimen ad oppoſituꝫ qualitatis
⁊ laudabile i proprietate ⁊ qualitate nõ ſimpliciter. ⁊ ſup
hoc multiplex eſt cõſideratio aliter enĩ ⁊ aliter in malicia
cõplexionis ſtomaci ⁊ furia fellis. ⁊ tua intereſt bene di-
ſcernere vt ſcias regimen ordinate ad lat⁹ frigiditatᷓ qñ
colera vomituꝫ generat ⁊ nauſea. propina acetoſa cõdi
ta ſtiptica propter viã ãplam. ⁊ cetera ad latus caliditatᷓ
regimen habẽs proprietatem vomitus retinere quando
groſſoruꝫ humorũ multiplicatiõe vomitus colericuſ di
citur naſci. oportet ci‹b›are ipſum cũ auaricia magna do-
nec facta ſit euacuatio hũorũ inobedientiũ ⁊ retificatio
ſue cõplexiõis ⁊ virtu‹t›is fortificatio ⁊ ne dubites hos ⁊
illos potare vino. Illis autẽ ſubuenit qui caloreꝫ habẽt
quia eũ diuertit ꝑ vias vrine ſed parum dandũ eſt ⁊ elec
tum vt ponticũ ⁊ albi coloris. ¶His autẽ q groſſos ⁊
viſcoſos hũores hñt ſubuenirᷓ nulli dubiũ ẽ eo itercidit
⁊ habilitat expulſiõꝫ ⁊ ſubuenit oib⁹ ratiõe ꝓprie ſtoma
ci cõplexionis ⁊ portare aliquãdo illos inobedientes ⁊
multa colera abundantes aceto bono miſto aq̃ veri fri-
goris. eſt potus cõueniẽs ⁊ maxie in eſtate. ⁊ dare portu
lacas ieiuno ⁊ lactucas cũ aceto cũ modico panis ⁊ non
poſtea cibare eos vſqꝫ ad veſperas eſt diuidere coleraꝫ ⁊
ãguſtare poꝝ illũ cui⁹ ãplitudie graditᷓ ⁊ extinguere au-
daciã colerᷓ. Scõa res ẽ parũ comedere ⁊ min⁹ bibere ⁊
h cõſiderare ſecũdũ quãtũ ⁊ q̃le. Tertia res mũdificarᷓ
humorẽ ledentẽ ⁊ ſup h vera ẽ cõſideratio artis ſic i ipo
ſtomaco ⁊ rugis ſuiſ: aut quod ab epate graditᷓ ad ſtoma
cũ nec nõ paſſiõis q̃dã matricis nauſeã ⁊ vomitũ gene-
rãt aliqñ ex certa abhoiatiõe vomerᷓ qs cogitᷓ dedignãte
natura. Quarta res ẽ ſubſtãcia ſtomaci ꝯfortare ⁊ maxi
me retẽtiuas virtutes ⁊ inſpiſſare orificiũ ſtomaci cum
ſtipticis ⁊ recordari naturᷓ iferiorẽ purgationẽ. Primã
rẽ cõplẽt quecũqꝫ ꝓprietate ſtomacũ cõfortãt ⁊ cõplexio
ne opponuntᷓ humorĩs ⁊ malitie cõplexionis vt ſtiptica
aromatica habẽtia acetoſitatẽ ⁊ nos ſcire te fecim⁹ mo-
dũ regiminis. mẽta maior. balſamita meliſſa in aq̃ aceto
miſta. Et cũ menta bullita decocta poſtq̃ ſciuerim⁹ cau
ſam intentionum rerum cauſantium vomitum ſuccuri-
mus tunc cuꝫ rebus rectificantibus ſtomacum ⁊ mem-
bra mandantia ad ipſum quod quidem multociens ac
cidit ⁊ proprie quando in aliquo vicinantiũ membroꝝ
materia occultat ⁊ eſt forte in mandando ⁊ ſtomacus de
bilis eſt ⁊ promptus in recipiendo. Agens namque ⁊ ſi
nõ ſit valde forte imprimit maxime quando rei eſt prepa
ratio ⁊ quando materia eſt de genere adiacentium mul
to citius vehementer imprimit leſiones ⁊ excitat expul
ſiuam ⁊ facit eam ſolicitam ad vomendum. Agens nan
qꝫ in rem multi ſenſus vehementer iprimit. tunc cum re
bus abſcindentibus ⁊ corrigentibus cauſas debilitãtes
⁊ ledentes. nunc cuꝫ rebus prohibentibus effuſionẽ ma
terierum ab alijs membris ad ipſum facimus adiutorio
dei cum rebus proprie acetoſis que ex aromaticis ⁊ ſtip-
ticis condiãtur ſicut cibus de agreſta: ⁊ cibus de aceto ⁊
ſtudeas ligare extremitates cum infuſione aque calide ⁊
ſimilia ⁊ cidonia ⁊ matiana ⁊ ſuccus granatorum. potuſ
autem eorum vinum ſit ſubtile odoriferum ⁊ lene decẽ-
tis commiſtionis cum aqua roſata ⁊ euitet vinum dulce
⁊ groſſum ⁊ aquam calidam. quia mollificat ſtomacuꝫ
⁊ diſgregat virtutes. frigida veri frigoris depauperat ca
lorem in eo. ¶Potus ſit valde paucus nec ſatiſfaciendũ
eſt ſiti eorum. Tolerantia ſuper ſitim eſt ex eis que veri
ficant ſtomacum. ſolentia ſitiꝫ extinguere in hac hora au
gent ⁊ maiorem faciunt indigeſtionem.

¶ Secundam reʒ complent dieta auara.quaʒ eger por
tare poſſit.quia eſſet maius periculum multum inaniri.
¶ Tertiam rem complent ſolutiua.benedicta electa d
genere benedictarum medicinarum .Et nos dicemus i
hoc ſermone ſi deo placuerit.Mirobalanicum medi-
camen preparatum cum aqua ro.⁊ maſtice ⁊ eſt experti
⁊ bonum.Et ſi eſt a materia quam miſit fel curatur blā
niendo acumen eius.donec euentetur cum ſucceſſiōe al-
terantium pro quo veſtigium impreſſionum remanet.⁊
trahere ⁊ diuertere materiam cum cliſteribus mouenti-
bus colerā ad inferiora.eſt huius occupationis.Scrip
tum eſt fluxum eſſe curam vomitus ⁊ vomitum fluxus
Inquit Ipocrates habito vomitu ceſſat fluxus.⁊ ecō
tra ⁊ lauare pedes cum raſura confortat ſtomacum ⁊ di
uertit materiam.Quartam rem complent quecūqʒ ſto-
macum complexione ⁊ proprietate confortāt. Conſiſtit
quidem hoc totum in regimine.vnctionibus ſuper eo ⁊
emplaſtis ⁊ aromaticis aſſumptione nardini gariofilati
ſpodiati inato ab epate.Sirupus arcens vomituʒ ⁊ nau
ſeam de berberis eſt medicia experta.℞.berberis.℥.iiij
ſpodij.ʒ.iiij.vue acerbe.ʒ.ij.cicoree.M.iii.zuchari lib.
ii.da ieiuno cum aqua maſticis.Sirupus de mirtho ſtri
gens vomitum ⁊ nauſeam.℞.folioruʒ mirthe lib.ſ.foli
orum ſambuci.℥.ii.aceti.℥.i.zuchari lib.ſ.da cum aqua
foliorum zodoarie.Et tu potes eligere in grabadin no-
ſtro poſtquam ſcieris qualitates ledentes medicamina
multa compoſita ad hoc.Et non ignores ꝙ morbi renū
⁊ veſice ⁊ ileos faciunt vomitus ⁊ ſingultum .Et nos
dicemus illud ſi deo placuerit.a quo omnis finis ſequi
tur finitiuus.a quo opus medicaminuʒ ſequitur perfec
tibile.Electuarium noſtrum valde dilectum ⁊ ſufficiēs
confortans cor ⁊ membra omnia retinet vomitum ⁊
fluxum emendat omnem malitiam ſtomaci.℞.gariof.ʒ
ii.carnium cidoniorum.ʒ.ii.maſticis.ʒ.iii.ambre.ʒ.vi.an
there.ʒ.iiii.nardi.muſci aā.ʒ.i.corali rubei.ʒ.iii.ſirupi de
menta quod ſufficit.

¶ De ſingultu.

Singultus eſt rebellatio humoruʒ inobediē-
tium nature ⁊ ciboruʒ impermutabiliū.quo-
niam fit motus in partibus ſtomaci reliquiſ
natura agrediente illos vt expellat ⁊ quia for
te obiectum tranſgreditur exigentiam rei agentis fit mo
tus ille ſpaſmoſus quem medici ſingultum appellant.
fit que illud ſecundum vnum.iiii.modorum ſcilicet eua
cuatione effrenante . repletione exuberante:mordicatio
ne humorum fraudulentium.⁊ malicia complexiōis fri
gide.Euacuatione multiplicat in ſolutione itur expulſi
one egrediente naturaʒ:aut prohibitione longa ciboruʒ
repletione ex multitudine comeſtionis aut multorum
humorum inſpiſſatione in corpore ſtomaci quibus natu
ra non indiget a mordicatione propter humorem coleri
cū doloroſū generatū in ſtomaco aut effuſū ad ipſū ab a
liis membris aut aſſumptione rei calide ⁊ acute ⁊ vinuʒ
ſuper quo multitudo annorum preterit.ſingultuʒ facit.
Amplius corruptio cibi ⁊ potus ſingultum concreat.
Complexionis malitia frigida propter ſubſtantiam ſto
maci illi remiſſam propter calorē naturalem ſicut accidit
decrepitis ⁊ illis qui longis temporibus infirmātur aut
propter guloſitatem ſicut accidit pueris. Amplius ſcire
oportet ſingultum naſci ab aliis membris quaʒ a ſtoma

cō vt ex magno flegmate generato in epate ⁊ morbis ve
ſice ⁊ renū vltimatur.⁊ illud eſt pernecabile.

¶ De ſingultus cura.

Cura ſingultus ex repletione ſunt due res.ſ.
euacuare.Et poſt illud confortare. ⁊ primaʒ
complent vomitus.⁊ ſecundam quecunque
ſubſtantiam ſtomaci ⁊ complexionem cōfor
tant. Singultus cura ex vltimata inanitione proprie rei
⁊ ſingultus ex repletione opponitur ⁊ eſt periculoſus.
Secunda res cure ſingultus quideʒ ex mordicatiōe acu
torum humorum ſupernatantium ad ſuperiora ſtoma-
ci curam recipit a vomitu .⁊ ſicut ſummerſus ⁊ ſepultus
in villis ⁊ rugis ſtomaci ⁊ eſt compoſitus.Euacuamus
cuʒ potu ierepigre ⁊ pillulis de aloe.Et hoc eget maiori
abſtinentia . Singultus vero ex malitia complexionis.
cura eſt vna duarum rerum Primum alterare cum re
bus calefacientibus ⁊ ſubtiliantibus ex eis que empla-
ſtantur ⁊ in potu ſumuntur. aut cum potu neceſſario ⁊
omnium modorum ſingultus.cura eſt conuertere reg-
men ad ea que laudabilium humorum ſūt materia ⁊ na
ture conſortium ⁊ beniuolentiam conſequantur ⁊ con-
fortare ſubſtantiam ſtomaci. Tertio membra mandān-
tia rectificare.Cōfectio. Ipocrates .rectificans malā
complexionem ſtomaci frigidam ſubtilians ⁊ calefaciē
⁊ expellit ventoſitatem ⁊ liberat a ſingultu. ſi deo placet
℞.corticum fiſticorum exteriorū coſti amari caſtorei pe
troſel.aā.ʒ.i.balſamite calamenti aniſi maſticis ſpice aā.
ʒ.ii.ariſtol.ʒ.iii.confice cum oximelle ſquillitico.Et da.
ʒ.i.cum aqua ſiſimbrii.Et decoctio ſquinanti ⁊ corticum
fiſticorum cum equalitate.liberat a ſingultu ⁊ puluis al
tilie cum aqua aur.i.liberat a ſingultu ⁊ ſe.rute cum ni-
tro ⁊ aqua mellis curat ſingultum ex ventoſitate groſſa
que eſt ex multitudine guloſitatis. Filius Serapionis
ſquilla quando accipitur cum vino curat ſingultū ex hu
moribus groſſis annexis in rugis ſtomaci ⁊ mundificat
ſtomacum a putredine. Et non ignores quoniaʒ hec q
diximus non ſunt de intentione cure ſingultus queʒ fe-
cit euacuatio illicita immo obuiatur illis quod eſt quia
ipſi indigent que ſunt illis cōtraria. Illis aūt ſtomacus
quos vexat humor acutus faciens euenire ſingultum.cu
ra eſt vomitus poſt potum aque calide ⁊ ſe. atriplicis ⁊
poſt illud aqua ordei cum aqua granatorum dulcium.⁊
aqua cucurbite.Et cōplet hoc quod eſt mediocriter fri-
gidum cum ſtipticitate confortat poſt euacuationem ma
li humoris habētib⁹ ſingultū ex ſiccitate intēſa dam⁹ ip
mis aquam calidam cum oleo amigdalarum dulcium
⁊ oleo violaceo ⁊ mucilago pſilii mucilago ſe. cidonioꝝ
cum oleo amigdalino dulci eſt medicamen quod delec-
tat valde. Et eſt expertum.⁊ diſpoſitionem hanc cōplet
adminiſtratio rerum humectantium interius ⁊ exteriuſ
In ſingultum aūt ex flegmōe epatis. Primum eſt ape
rire baſilicam poſt illud dare caſſiam fiſtulam reſolutaʒ
in aqua endiuie ⁊ ſolatri ⁊ ponimus ſuper epar empla-
ſta conuenientia flegmoni ⁊ nos dicemus . Pillule ad
ſingultum natum groſſo humore.⁊ compoſita.℞.caſto
rei mirre aā.ʒ.ii.agarici.ʒ.iii.ſaliſgēme.ʒ.i.diagridii cor
recti.ʒ.ii.maſticis.ʒ.i.ſ.aloes boni ad pondus omnium
confice cum ſucco mente. Doſis.ʒ.iii.in matutinis aut
de ſero ſi antiqua eſt egritudo.ſi noua vt dormiatur ſu
per medicina:⁊ fortaſſe parum dormire poteſt. Pillule

gloriosiſſime ex inuentione noſtra contra ſingultum calidum ⁊ humores calidos acutos imbibitos vel immiſſos ad ſtomacum ab epate ⁊ malitiam eius calidam ⁊ ſiccam ⁊ febrem colericam ⁊ amaritudinē meri. ℞ .ſpodii endiuie portul.ligni aloes ana.ʒ.i.ſ.tamarindorum pulpe.ʒ.iiii.reubarbari ruedſeni electi.ʒ.i.confice cum aceto Emplaſta ⁊ olea requirantur confortantia: requirantur ēt in vniuerſali canone.de paſſionibus ſtomaci ⁊ ſecundum exigentiam elige ea ⁊ proprie in capitulo de indigeſtione. Emplaſtum contra ſingultum factum ex flegmone epatis bonum. ℞.trium ſandal.farine ordei.ſpodii confice cū ſucco ſemper.viue: ⁊ ſternutare eſt ex iuuamentis inanientibuſ ſupiores ptes ſtomaci: ⁊ repellit humorale ⁊ cibum ad fundum: ⁊ ſi aſſiduet fortiter repellit ad inteſtina: ⁊ ꝓpter hūc motum ceſſat ab illo natura Emplaſtuꝫ cuius iuuamētū ē contra ſingultū ex groſſo humore natū ⁊ emūdat ſtōacū ⁊ delet dolorē ei⁹ ⁊ abſtergit parietes ei⁹. ℞.ariſtologie ro.galāge aniſi. bacarum lauri gētiane.rute ana.ʒ.iii.caſtorei mirre ana.ʒ.ii.gariofi.ʒ.v.roſ.ʒ.ii.maſticis.ʒ.iiii.cōfice cū melle ⁊ aqua ſāſuci ¶Vomit⁹ fit cū his q̄ ꝓprietatē habēt poſſe humorem eradicare per ſupiora: vt ſemen rafani nitruꝫ ⁊ ſimilia: ⁊ dixit Hipo.ʒ.ſ.ellebori al.cū.ʒ.i.caſtorei ⁊.ii.zuchari roſa.ē medicia expta cōtra oēs paſſiōes ſtomaci ex groſſis ⁊ viſcoſis humorib⁹ natas repellit humores cōpactos i villis p vomitū ⁊ curat febres artericas ⁊ vertigines ⁊ litargia ⁊ oēs egritudines ſtomaci: ⁊ delet eas. Sꝫ cū cautella preſume ꝓpinare ēt prouiſiōe magna ne dederis extenuato corpori.

¶De ſiti

Sitis ē auida ⁊ guloſa delectatio bibēdi quā veri frigoris magiſ q̄ꝫ aliquē liquorē potabilē: precipua āt oiuꝫ itentionū itentio: ⁊ cura hui⁹ ē ſcire ꝓpter qđ ſitis nata eſt: aut ꝓpter malū humoreꝫ acetoſū cōtētū i ſtomaco vel colericū: aut ebullitione agitāte humiditatē i ſtomaco: aut mala ꝯplexione. ¶Et accidit ſitis qn̄ calor naturalis ſceleratur in agendo i forte obiectū groſſorū cibi ⁊ potus: velut aliqs longo tēpore fatigatus itinere redditur ſitibūdus: ⁊ hāc ſitiꝫ ab indigeſtiōe propter viſcoſitateꝫ ciborū inobediētū potus nō extiguit: imo accēdit cōfortādo obiectū. Secūda occupatio eſt ſcire mēbrū origiale ſitis. Et ſcire debes quod os ſtōaci facit accidere ſitiꝫ pluſq̄ꝫ alia mēbra corporis: ⁊ ſi ab aliis procedat donec iprimat effectū vſqꝫ ad meri ⁊ orificiuꝫ ſtomaci deſiccādū nō apparet ſitis valida proprie i ſiti facta malitia epatis ⁊ fellis: ⁊ pulmo ē ex illis mēbris quorū ē generare ſitiꝫ aliquādo renes ⁊ ieiunū ¶.Sōnus āt ē cura ſitis ex ſiccitate ſtomaci ⁊ locoruꝫ ad que currit humiditas ab ore ad ſtomacuꝫ ⁊ aliquādo ab idigeſtiōe ꝓpterea quod calor reuocat⁹ ad interiora fortius agit in digerēdo: ⁊ ſcire debes qđ ſi afficiatur iſta malitia totus calor maior erit ſitis; propterea tunc dignius eſt precipere vomitū ⁊ repellere obiectum rebellās: ⁊ confortare ſtomacū liniēdo ipſuꝫ oleo roſ.p⁹ illud meri. ¶Sitiētiū quidē propter caliditatē comeſtoruꝫ cura eſt pot⁹ aque frigide ſugendo paulatiꝫ proprie vel lābēdo. Inquit. G.multi propter ſiti mortui ſūt: ſꝫ nō fuit illud ꝑꝑ ſitiꝫ ſimpliciter: ſed propter ciborū venenoſorū aſſūptionē aut aliter ⁊ aliter. Sitiētiū āt ex caliditate ē cura cibare illos rebus accetoſis: ſicut ſecaniabin de zucharo aqua granatorum accetoſorū: ⁊ rob de ribes ⁊ ſirupus de berberis ⁊ que ſunt illis ſimilia. Et quorū ſitis ex ſola ſiccitate facta eſt: neceſſe eſt vt adminiſtretur aqua cucurbitarum ⁊ pſilii ⁊ aque hoc curſu procedūt: ⁊ nos legemus ſi deo placuerit ſimul: ex ſiccitate ⁊ caliditate frequentius eſt ſitim generare: cura nō eſt qn̄ humida ⁊ frigida hec cōplent ſed nō poſita iuxta latus narcoticorum: imo euitent ab omni ſiti narcotica. ¶Infrigidare pedes ⁊ fricare caput cum oleo roſ.eſt đ occupatione prime cure ⁊ manus. Et ſciuiſti quod vole manuum reuelāt malitiam ſtomaci propter neruorum vicinitatem ⁊ ꝓductionem ad partes illas: quare ⁊ ſtomacus ſentit' infrigidationem eandem: ⁊ cum aqua veri frigoris proprie i eſtate ⁊ ſuc⁹ de liquir.mirabiliter extinguit ſitim pulmonis lābēdo. Et neceſſarium eſt quod adducatur ad hoc capitulum illud ꝙ ſcripſim⁹ in grabadin noſtro de lacte ⁊ ſecaniabin ⁊ aliorū multorū ⁊ alia multa capitula ⁊ mucilago pſilii.⁊ cucurbite: extinguit ſitim calidam ⁊ aqua cāphore ⁊ pſilii extinguit oēꝫ ſitiꝫ febrilē proprie fe.peſtilentialiū ⁊ ſitim epaticam ⁊ ſtomacum ⁊ alias calidaruꝫ materierum. ¶Et infrigidamus renes in ſiti illa quam ſcis nec non epar ⁊ alia que diximus ⁊ ſtomacū apponēdo vnicuiqꝫ ꝙ propriū magis ei videtur. Et cliſterizetur i ſiti ieiunii ⁊ viſcerū ⁊ epatis ⁊ renū cū liquore melonuꝫ perfecte maturatorum intrinſeco aut cum lacte non actu calido ⁊ cum aqua pluuiali vbi fuerit pſilium conquaſſatum ⁊ viola. Amplius ſcire debes cui⁹ ē ſitis calidi cordis ⁊ pulmonis. Cura āt ē atrahere aerem frigidū ⁊ ſugere aliquid aque ro.vti fuerit pſilium que ē ex vigiliis quies ⁊ illius cuius cauſa erat humor ſalſus ⁊ putridus poſt vnā horā vl' duas ſugere aquam frigidam ⁊ repellere humorē ē principalis. ¶ Sitis āt ex flegmate febrili quis extiguit blādire donec cauſa repellatur ē neceſſariū Et ſciuiſti ꝙ vinū bene permixtū ē ſalubrius i ſiti extinguenda q̄ꝫ aqua frigida: diaforat.n.citius ad loca generātia ſitiꝫ portādo aqueū ⁊ magis natura contenta eſt pōtare hoc quā illud: ⁊ ne dubites ſitiētem febrili diſcraſia potare vino ſufficiēter permixto proprie p⁹ digeſtionē aliqualē materie cuius color albus ſit. Et origo eius mōtana eſt illorum non bibere ſed lābere paulati ⁊ cū ſuauitate ⁊ zucharū viol.mitigat ſitim febrileꝫ ⁊ calidam factā ꝑꝑ ſiccitatē: ⁊ ponere os infirmi in fluxū aquarū ē mitigare ad tēpus ſitim validā: ſicut tenere chriſtalluꝫ i ore poſitam i aquā pſilii ⁊ tenere in ore feſtucas palee ordeace mollificatas diu in aqua frigida: multiplicat ꝓhūiditatē i ore ēt cōſeruat guttur in humiditate ⁊ extinguit ſitiꝫ

¶De appetitu mortuo.

Deſtructio appetitus. Cura huius ſunt tres Prima ē mundificare corpus ſtomaci ⁊ ſupereſt multum ſcire: quoniam aut groſſus ⁊ viſcoſ⁹ ⁊ frigidus humor ⁊ tunc appareꝫ nauſea ⁊ ſūt iterius retenti aut annexi i rugis ſtomaci aut.mōtu⁹ eſt appetitus malitia calidorum humorum.⁊ vtimur viis ſup hac diſpoſitione. ¶Primo abſterſiuis ⁊ incidētibus ⁊ ſolutiuis ſuperiori: ⁊ inferiori ſecundum tempora ⁊ mēbrorum diſpoſitionem ſuper rebus quarum ē temperare ⁊ extinguere acumen humorum: ⁊ euacuatione regulata ad hoc ⁊ re.ſi deo placet. ¶Secunda res eſt confortare virtutem ſtomaci quoniam ſcire debes quod omnes virtutes debilitātur propter maltiaꝫ complexio

nis membꝛoꝛum poſſidentium malos humoꝛes in pre-
iudiciũ ipſoꝛuꝫ. Tertia res ẽ alterare malitiã cõplexiõis
quoniã p̃ eã puatur appetitus ⁊ circa hãc occupationeꝫ
duo ſũt cõſiderãda naꝫ ſi ẽ acuta ⁊ frigida vtamur con-
trariis ſuper hoc vel in illa cuꝫ aceto ⁊ endiuia aqua gra
natoꝛuꝫ acetoſaruꝫ ⁊ q̃ hoc curſu procedũt ⁊ ẽt hec cum
vino antiquo ⁊ altea ⁊ dialãga ⁊ cõfectione de calamen
to ⁊ que ſimilia ſunt ⁊ terminata ẽ. ¶ Medicamen ſa
moſũ ad hoc ⁊ nos experti ſumus iuuamẽta eiꝰ magna.
cõfoꝛtat ſtomacũ mũdat ipſũ ab humoꝛe venenoſo ⁊ fra
dulẽto: ⁊ occidit malitiã complexionis frigidã alterat ⁊
reſtituit ipſam ſanitati: ⁊ nos iam ſignificauimꝰ iuuamẽ
ta ſtomaci in vniuerſali canone paſſionum ſtomaci: ibi
namqꝫ inuenies genera medicaminũ conferentiũ omni
eius peccato propterea tot partes ſermonuꝫ non aſſumi-
mus prolixius. ¶ Prime complent medicine quarum
virtus ẽ ab eo q̃ regulat humoꝛes hoſ ⁊ illos ſecundum
hoc non ẽ vna a natura complexionis. ¶ Poſſet autẽ
eſſe hoc maioꝛl virtutis ⁊ cliſtere non ẽ ãnullandum ad
hoc ⁊ diximꝰ tibi in cura vomitus ⁊ in illo caſu vbi etiaꝫ
iam docuimus euacuantia humoꝛes a ſtomaco ⁊ dicemꝰ

¶ De appetitu canino.

Inſatiabilis appetitus fit ſecundum vnũ triũ
modoꝛum aut malitia complexionis frigida
ſtomaci valde cuius eſt bene appetere ⁊ male
digerere: ⁊ ſequitur hanc vt plurimum in di
geſto diatrialis propter quod ĩtrumentum nature tan
tum nutrimentum inſpiſſare non poteſt in ſoliditate mẽ
bꝛoꝛum ſubſtantie imo ebetatur eo. Aut accidit humo-
re groſſo aggregato in coꝛpoꝛe ſtomaci ⁊ ex euacuatione
multiplicata accidere poteſt ſicut videmus in conualeſcẽ
tibus plurimum ſed hoc mihi vituperabile eſt quoniam
talia reſtaurantur qualia ſũt deperdita. ¶ Cura ẽ priuꝫ
mundificare humoꝛem annexum in eo. Et ſciuiſti q̃ hu
moꝛ malitiatur in ſtomaco facit deſiderium comedendi
lutum carbones ⁊ ſimilia. ⁊ non eſt hoc niſi quia mala ſu
perfluitas adheſit villis ⁊ parietibus ſtomaci ⁊ nominãt
eum tartata medici: accidit propꝛie quibuſdam mulieri-
bus quando impꝛegnantur ⁊ deſiderant acetoſitatem ⁊
ponticitatẽ: ⁊ foꝛſitan deterioꝛa ⁊ fugit ab eis poſt quar
tum menſẽ ⁊ alleuiatur ĩ tertio: quoniã pars quedam di
geritur per vomitum alia ãnihilatur alia mittitur ad nu
trimẽtũ: ⁊ inde remota eſt dubitatio quod huius: ⁊ illiꝰ
cura eſt ante vomitum antequaꝫ medicina ſolutiua edu
ceret: hunc humoꝛem ſed res eſt rectificare complexionẽ
malam frigidam ⁊ cibare illos cibis pinguibus: ⁊ vino
multo: cuius coloꝛ ſit rubeus: ⁊ roſatus quoꝛum appeti-
tum mendoſe appetit. ¶ Inquit Hipo. potus vini ſol
uit famam ⁊ pꝛeparentur cibi reliqui acetoſi cum pigue-
dine multa ſine acetoſitate: ſtipticitate: ⁊ volumus illos
potari vino ru. anteq̃ ſitiant: ⁊ poſt: ⁊ hoc regimẽ alleui
at egritudinem ⁊ curat tempoꝛe longo ſi deo placet. Sꝫ
non illos ⁊ eum qui comedit lutum ⁊ timetur ſuper eo d̃
hidropiſi ⁊ eſt alaſriſõ ℞. herbi. eupatoꝛii. ſquinanti ana
ʒ. vi. mirre maſticis añ. ʒ. iiii. capuloꝛum glandium. ʒ. vi.
aloes. ʒ. xvi. terantur omnia ⁊ d̃coquantur in. ii. lib. aque
pluuialis decoctione perfecta detur in potu cum diaci-
donitẽ. ℥. iiii. ¶ Electuariuꝫ ex inuentione noſtra curans
hos ⁊ illos ſi deo placuerit: confoꝛtat ſtomacum remouꝫ
falſum deſiderium comedendi. ℞. capuloꝛum glandiuꝫ
ʒ. ii. aniſi. ʒ. mirre. ʒ. ii. mirobal. ni. embli. belliri. omnium
añ. ʒ. vi. ſcoꝛie ferri infuſe ĩ aceto ⁊ exiccate ⁊ toꝛrefacte. ʒ.
viii. cardamomi maioꝛe cubebe ana. ʒ. iii. zuchari tabar-
zet quod ſufficit. ¶ Doſis. ʒ. i. ſ. cum aqua anthos ie-
iuno ſtomaco.

¶ De egritudinibus ⁊ oppilationibus epatis.

Oppillatio epatis. Cura huius egritudinis ẽ
vi. res. Pꝛia eſt aperire vẽas ⁊ meſaicas ab
epate ad veſicam ſuccidere vere ⁊ recoꝛdari
illam viam eſſe emunctoꝛium ad aquoſitates
ſanguineas ⁊ colericas explendum in regionibus epatis
propter viarum concurentium ad eum ⁊ aliquando ſto-
maci falſitate oppilationes diu figuratas. ¶ Secũda res
eſt ſtomaci ⁊ epatis complexiones propꝛias cõfoꝛtare ne
nutrimentum crudum epar recipiat ad quod meſeraica
rum naturas inſpicere opoꝛtet. ¶ Tertia res eſt ſubtra
here naturam ad longinquioꝛa: propter quod ad oppoſi
tum iam diuerſuꝫ ⁊ in rectificatione poſituꝫ iam curatur
in euacuatione oppilationis cuꝫ phlebothomia ſaluatel
le vtriuſque manus cliſteribus de lupino ⁊ oleo viol. ⁊
confidas maxime in phlebotomiis venarum concauita-
tum pedum amboꝛum in omni epatis egritudĩe ⁊ fellis
⁊ maxime icteritia: curat enim hoꝛum locoꝛum ſola ſan-
guinis ſubtractio ſi deus voluerit. ¶ Sanguinem ſõtra
himus ſub ſubiecti virtutũ poſſibilitate ⁊ magnã egritu
dinis exuberãtiã. ¶ Quarta res ẽ extriſeca regimen lau
dabile cibi ⁊ potus: cibꝰ ſubtilis tẽperatus ſanguini vici-
nꝰ circa pꝛĩcipiũ declinans ad aliqualẽ frigiditatẽ ſi ma-
teria calida ſimpliciter fuerit: ⁊ in fine rei ſimplr cibꝰ cali
dꝰ ⁊ hũidꝰ ꝓpꝛie cõplexiõis ſimilis ĩ nulla egritudĩe reli
quẽda ẽ mẽbꝛi innata cõplexio ⁊ puãda a ſimili regimĩe
¶ Obuiari ãt opꝫ hũoꝛi egrediẽti cõplexiõeꝫ ſimplr: cõ
petit eis vinũ ſubtile miſtũ ſi nõ febricitẽt aquã oĩo fugi
ant ſine febꝛe: ⁊ cũ febꝛe: oppilat vias debiles: naturã oĩo
cõtriſtat nullũ iuuamẽtũ ei pꝛeſtat. ſed laboꝛem ⁊ fluctua
tionem vinũ confert colera abundantibus rubea ⁊ ſub-
tili: quoniaꝫ vrinã pꝛouocãdo canales epatis ⁊ fellis chi
ſtin coleram expellendo mundificat ⁊ remouet oppila-
tiones oppilantes materiam rarefaciendo naturam ꝯfoꝛ
tando ſanguinem clarificat: ⁊ ſpiritus viuificãdo releuat
Et maxime poſt mundificationẽ colere abſtineat a coi-
tu a vino nouo dulci ⁊ fumoſo ⁊ abſtineat a calidis terti
um gradum aſcendentibus ⁊ frigidis vltra pꝛimum gra
dum nec extendant ventreꝫ eoꝛum cum ciboꝛ ⁊ potu mi
nus comedant q̃ bibant ⁊ paru n bibant: ⁊ cũ ſiti ⁊ fame
nec cibum aſſumant niſi pꝛius a fecibꝰ pꝛimi cibi inteſti-
nis mundificatis nec calefaciant pedes eoꝛum. doꝛmiant
pedibus diſcopertis ſi quidem febꝛicitauerint aperiant
baſilicam vtriuſqꝫ brachii: ſi expedit regimine regantur
febꝛicitantium humido magis quam frigido. Siquidẽ
durum fuerit epar valde ⁊ icteritiam habuerint malũ ſi-
gnum: ſi non duruꝫ nõ mala eſt icteritia imo nature opa
tio. Et ĩpoſſibile eſt oppilationes epatis confirmari qui
ſplenis oppilationem natura non acquirat: eſt enim ar-
tifex ⁊ miniſter. iiii. humoꝛum ⁊ fons pꝛimi ſãguinis cu
ius virtus impedita multa membꝛa contriſtat arteriarũ
pꝛincipium eſt mediante vena concaua a gibbo epatis p̃
medium diafragmatis ad dexteram auriculam coꝛdis ⁊
egreditur per ſiniſtram vbi ſubſtantia coꝛdis aſſumit tu
nicam. ⁊ facit eam arteriam ⁊ dicitur ab arti quod eſt pn

cipium omnium arteriarum: hec eadem ĩ tres ramos di
uiditur quorum maior mittitur ad ſpinam. Diuidens
ſe in multas alias arterias miſſas ad inferiora mēbra. Se
cundus materiam dirigit ad pulmonem. Tertius mi
nor eſt ſiniſtro ramo quia per medium ſigillat ⁊ figurat
naturam. Et virtus corporis eſt cuſtos portans: ⁊ venit
ad ſiniſtrum brachium: inde eſt quod veri⁹ ⁊ fortius ibi
ſonant. Uero quidem artifice infirmatur cor ab eo ſan-
guinem recipit vt a debitore debilitum ⁊ alia contriſtari
principalia membra maxime quoniam eius virtus gerit
⁊ complet ſatagendum eſt tanti membri rectificabilē cō-
plexionē rectificare eſt rectificabilius ceteris mēbris pro
pter ſuam dulciſſimam naturam. Epar hedulinum cali
dum poſitum ſuper ipſum eſt magna medicina in rectifi
cando complexionem eius. ¶ Epata animalium ⁊ agno
ruꝫ hoc maxime operantur ꝑꝑ vicinitatem hilaritatem
preſtant magnam: ponātur ſuper eo calida non artificio
ſed cum de vētribus extrahuntur remouent maxime do
lores ⁊ oppilationes nouas. ¶ Spongia marina imbi
bita aqua ro. ⁊ camphorata eſt medicina magna in omni
egritudine fellis ⁊ epatis ſi in figuratione in eo eſt oppil
latio diuturna nulla actu frigida ſuꝑ eo ponatur: nec ca-
lida natura ⁊ maxime ſi dolorem patitur: ⁊ euitentur ſu
per eo narcotica remouēt dolorem ad temp⁹ ſed ſūt ma
ter oppilationum ⁊ aie mēbri inimicantur: ſtupefaciūt
enim ⁊ ſenſū tollunt ⁊ ſic mendoſe prodeſſe videntur: ē
res magni erroris curare cum narcoticis: prorumpit enī
materia poſt tempus non diu extenſum ⁊ reddit egritu-
do nouiſſima periculoſior: ĩpediunt purgationem ꝑ vri-
nam que ē prima ⁊ vltima cura egritudinum fellis ⁊ epa
tis ſi fere laborauerint violentia: ⁊ vinum bibere formi-
dent: fit opus eius aqua cocta modicum acetoſa aceto al-
bo ⁊ non vacillēt in ſuis cibis aliquid aſſumere aque via
te vino pontico ſubtili ⁊ albo: refrigerat talis potus mē-
bra calefacta ipſorū virtutes ⁊ ſpūs releuat ⁊ cōfortat acu
men colere extinguit vt dictum eſt: vrinam ꝓuocādo eā
expellit: cicorea coriandrum ⁊ portulaca a proprietate cō
ferunt ⁊ remouent oppilationes fellis epatis ⁊ ſplenis ⁊
meſaraicaruꝫ: quia calida natura frigida ſunt borago pō
tul. ſcariola cicorea epatica eſt cibus laudabilis: fruct⁹ bu
cce in ſaporibus ſine ſe. ⁊ cum ſe. ¶ Hepatica herba eſt
medicia magna ⁊ ꝓbatiſſima in omni genere fellis ⁊ epa
tis: bibant ſucū ei⁹ ieiuno cuꝫ aqua lactis capraꝝ in qua
fuerit ſpica nardi. ⁊ ſpodiū ⁊ aqua lactis capre violata eſt
eis diuerſiuū bonū ⁊ ſpōgia maria ſūmerſa oleo ro. ſuꝑ
eo ē laudabilis: ĩ frigida ⁊ calida materia: flores ſabucco
rū recentes cū aqua lactis caprarum: eſt laudabilis me-
dicina: ſitim extinguit venas meſaraicas epatis canales
clarificat: ⁊ facit ad prouocationem vrine ⁊ gaudet ea na
tura facit mineram gaudii longus eius vſus: ⁊ eſt medi-
cia nobiliſſia colera abūdātib⁹ nigra ⁊ maifeſtū affert iu
uamentuꝫ ptiſicis ⁊ ethicis ⁊ fluxus ſanguinis menſtruo
ruꝫ ⁊ hemorroidaruꝫ ⁊ nariū ⁊ proprie ꝑ partē dextrā ⁊ ē
ſūma cura ceteris egritudinibus epatis maxīe ex ſāguine
⁊ vomitu in magna neceſſitate ex habentibus colerā diſ
perſam non tamen epatis ad ptiſim nec ad aliquam ſpi-
ritualium mēbrorū maliciā ⁊ in doloribus epatis maxi
me colericis ⁊ tempore eſtiuo eſt medicia ⁊ cura magna
flores tamariſci ſecundum omnem modum adminiſtra
tionis ⁊ proprie cum iure cicerum ru. eſt cibus medicina

lis ⁊ ius cicerum mundificat epatis canales ⁊ facit ad be-
ne eſſe prouocationis vrine. ⁊ eſt medicina magna ha bē-
tibus coleram diſperſam: ⁊ proprie adminiſtratum cum
carnibus ſerpentum ſecundum doctrinam noſtraꝫ ē me
dicina quorum egritudines iam ſunt cum diuturnitate
infigurate in corpore eorum ⁊ quorum cutis citrinitate
adulterata eſt ⁊ attenuari clamat ⁊ morbo ſubiugari con
ſumptio demonſtrat: ⁊ quorum oculorum orbes dirigū-
tur omni tempore colore icterico adulterari ⁊ eorum re-
tentiua ad partem inferiorem eſt veriſſima ad ſuperiorē
partem propter coleram ſuperius leuigatam eſt imbecil
lis: abhoreant multum cibum ⁊ potum ſemel imo parū
ſubtilis ⁊ ſepe. ¶ Jus autem ſerpentum cum cicorea ⁊
florib⁹ roriſmarini croco vl' ace. admiſtrat: nec ꝑetermit
tas parum dictami aſſociari cum eo: corrigunt quodcun
que corigibile in eis. ¶ Dictamus ⁊ ſerpentum carnes
laudabiliores ſūt albi nō aquatici nec montani abſciſſis
menſura digitorum. vii. capite ⁊ cauda nec ⁊ aliter mori
antur prima ebulitionis aqua abiciatur; eſt medicinarū
materia in diuturnis egritudinibus quarum mā ſunt co
lera ⁊ maxime aduſta ⁊ omnium humorum aduſtione ⁊
infectione ſanguinis diuturna: ⁊ credas de hac medicia
in leproſis ⁊ proprie cum lacte ethicis nullum huic equi
pollens mendicamen ⁊ ictericis ⁊ ſuper calefactis epate
⁊ malitia fellis non ex coniunctione complexionis ⁊ ſub
ſtantie quamuis aliquid ad bene eſſe ſecundum hanc fa
ciant nec ſubſtantia nec complexione: ſcriptum eſt quia
talis ⁊ non quare minuit medicinam largitor bonoruꝫ vl'
naturali ⁊ ſupernaturali virtute vtraque celeſti ⁊ elemen
tari ſicut deus creauit. quedaꝫ eſt nobiliſſima in reb⁹ vir
tus non natura hac ſed altera natura in vita non de na-
turis eorum que ſunt ſub ſole: ſed alterius nature noſtro
intellectui ignote. ¶ Quintam rem complent mundifi-
catio putridorum humorum rectificatio membri immo
fit prima intentio alterare malaꝫ complexionem adequa
re materiam ad expulſionem expellere ⁊ confortare ſtōa
cum ⁊ epar ⁊ hoc complent omnem rem huius cure: ſe-
queſtrare humores nociuos ponere eos in neceſſitate ⁊
⁊ faciliter ſine turbatione nature expellantur trahere ma
teriam ad oppoſitum per conuenientes regiones ⁊ ma-
xime per eam partem qua natura vtebatur ante rebella-
tionem huius humoris facimus hoc cum vrinaꝫ prouo
cantibus ⁊ cliſteribus ⁊ phlebothomiis venarum māu-
um in extremis ſubtractione ſanguinis a concauitatib⁹
pedū cuꝫ ſanguiſugis vētoſis ſequeſtram⁹ ⁊ digerim⁹
opilatiōes ſedam⁹ cū ſirup⁹ ēplaſtis. Dieta laudabili ĩ
quanto ⁊ quali ⁊ proprietate ⁊ gaudium hilaritatis iniū
gimus omnio. ¶ R. electuarium valens ad debilitateꝫ
epatis mundificat canales epatis fellis ⁊ ſubtiliat humo
rem prouocat vrinam confortat epar confortatione ma-
gna. ℞. ligni aloes roſ. ſpice nardi cinamomi reubarba-
ri ana. ʒ. ii. lacce garioſ. ana. ʒ. ſ. aſſari aniſi maiorane ma-
ſticis. granorum. balſami ana. ʒ. iii. ſu. meu. ſquinanti ſpo
dii ana. ʒ. i. confice cum aqua decoctiōis ligni aloes ⁊ ſpi
ce. Doſis. ʒ. i. vſque ad. iii. ¶ Sirupus ea inuentione
noſtra adequans materiam nociuam vt expellatur mū-
dificans epar ⁊ malitiam fellis per veſicam extinguit au
daciaꝫ colere fugat febrem omnino rectificat: effigieꝫ eo
ꝙ membra harum egritudinum rectificat ſi deus volue
rit non redarguatur a ſtolidis: medicis hoc verbuꝫ ſi de

us voluerit ſepe repetendo omnia velut fumus deficien
te igne deficerent: ⁊ velut pluuia recedentibus nubibus
euaneſcerent ſi modicum ſua quieſcere influentia. ℞.ſca
riole.ſaluie portul.capil. vene.ſcolpendrie eupatorii lu-
puli ſaxifragie:epatice radicum foliorum ⁊ florum cico-
ree radicis apii feniculi bruſci ſemperuiue tamarindoꝝ
ru.⁊ vuarum cum teneritate ſua . ℞.roſ.que habent fol
liculum cum pomo intrinſecus rub.ad modum ceraſi qui
dam tradunt eam genus ſolatri habent ramula ſua pre-
rogatiuam ſuper omnes medicinas de mundo in prouo
cando vrinam ⁊ lapidem ex veſica repellunt. ℞ .ſolatri
domeſtici foliorum ſalicis ana. M.ſ.ſe.cõmunium põ
tul.apii feniculi aniſi ſubtiliſſime puluerizatoꝝ ana. ʒ.
iii.florum boraginis pſilii preparati tamaricis viol .roſ.
ana.ʒ.ſ.ſandal.al.⁊ ru.beberis bdelii calãi aromatici ſpo
dii.maſticis ana.ʒ.i.ſuci plantaginis diſpumati.ſuci fu-
miterre.ſuci thimi.ſuci apii.ſuci pomi acetoſi ſuci ſcario
le ⁊ pomi terranei perfecte deſpumatorum ana.ʒ.iiii.reu
pontici.ʒ.iiii .reubar .preparati ⁊ electi ſecundum doctri
nam meam.℥.i.ſ.camphore.ʒ.i.zuchari boni lib.iiii.i fi-
ne ſui aromatizetur ſirupus. ℞.ligni aloes ſpice garioſ.
cinamomi ana.ʒ.ſ.aceti infecti muſco.ʒ.iiii. Doſis.ʒ.i.
vſque ad. ii.cum aqua cicoree vel aqua lactis caprarum
de mane ante lucem eittant ſi poſſibile prius fuerit ſup
flua prime ⁊ ſecunde digeſtionis vt naturam inueniat
exoneratam ⁊ excitatam. ¶ Sirupus in materia epatis
calida ſimpliciter refrigerans membra ſuper calefacta ⁊
epar audaciam fellis ⁊ colere extinguit: ⁊ eſt mors febri-
um ⁊ releuat infirmum ab ethica ⁊ ictericiaꝝ ſi deus vo
luerit ſanator cunctorum morborum. ℞.berberis florũ
boraginis florum ⁊ foliorum cicoree foliorum ⁊ ſeminũ
ſcariole ⁊ portulacarum pſilii conquaſſati in aqua frigi-
da epatice ana.℥.i.plantaginis pipinelle ſemperuiue.ſo
latri ana. M.ſ.ſuci epatice ſuci cicoree ſuci ſcariole ſil-
ueſtris ⁊ domeſtice ſuci ſẽperuiue ſuci apii depurati ana
℥.iii.ſpodii ſandali.ſe.coium mundatorum ana.ʒ.iiii.cã
phore.ʒ.i.ſ.aceti. ℥.iiii.viol.roſ.ana. ℥ .i.zuchari lib. ii.
Doſis.ʒ.ii.in aurora cum aqua frigida.⁊ caue ne ſit in-
firmus cum oppilatione ſplenis vel epatis.nec ſit ſenex
aſſumens eum febricitatibus: ſola colatura detur de ma
ne ſicut dictum eſt ⁊ modicum ante acceſſionem fe.ſi vo
lueris eam abbreuiare ⁊ in fine proximi potus trium.℥.
da cum frigida extinguit tertianam duplicem ⁊ febrem
incendioſam ſi deus voluerit. ¶ Dixit. Agazo experi-
mentator magnus de ciuitate athenarum lacca remouet
omnes opilationes epatis ⁊ decoctio gazit cum lacca ⁊
ſpodio curat in paucis diebus omnino oppilatiões epa
tis ⁊ maximum iuuamentum afferens habẽtibus hidro
piſim. ¶ Electuarium contra omnes oppilationes epa
tis antiquas ex groſſa materia:confert cerebro ⁊ ſtoma-
co ⁊ omnibus membris interioribus aperit venas me-
ſaraicas: ⁊ eſt potens prouocare vrinam in adducẽdo p-
prie materias contentas in epate ⁊ regionibus ſuis curat
hidropiſim. ℞.radicum lilii celeſtis agarici armõiaci ca
lami aromatici lacce aſſari.roſarum ſpice nardi cinamo-
mi ligni aloes ana.ʒ.viii.gaſſit fiſticorum: gummi hede
re ariſtologie ana.ʒ.iiii:maſticis. ʒ.ii.florum camomille
℥.ſ.ſe.endiuie ſpodii ana.ʒ.iii.pulueriʒentur ⁊ conficiã-
tur cum vino ⁊ melle.doſis huius magni antidoti ſit.ʒ.
ii.cum decoctione radicum lilii celeſtis ⁊ gaſſit remouꝫ
oppilationem omnium nutritiuorum membroꝝ ⁊ ma
xime epatis ⁊ fellis ⁊ remouet fortes dolores epatis ⁊ iu
uat hidropicos: immo ſanat eos adiutorio dei. Dixit.
Gal.ſu.meu.lacca ſubtiliſſime pulueriʒata cũ decoctio
ne iſopi ⁊ ſaturegie.doſis. ʒ.i.eſt ſumma medicinarum i
prouocando ſubito vrinam ⁊ expellit aquoſitates groſ-
ſas contentas in epate ⁊ renibus ⁊ proprie materiaꝝ diu
turnam groſſaꝝ ⁊ ſine febre. ¶ Succus gaſit ⁊ lupuloꝝ
cum bono ⁊ electo agarico eſt medicina magna in remo
uẽdo oppilationes quaſlibet epatis ⁊ maxime ex frigida
cauſa ⁊ antiqua: omnis enim materia lõgo tempore diu
turna tanquam frigidus calido medicamine curauit re-
mouet magnos dolores ⁊ ſanat epar a langoribus ſuis ſi
deo placet. ¶ Alex.ſirupꝰ vtilis habẽtibus epar ſuper ca
lefactum ⁊ coleram exuberantem in chiſtin fellis extigu
it acumen eius ⁊ mundificat. ℞.ſuci endiuie ſuci planta
ginis lupuli fumiter.ana.lib.iii.depurentur ⁊ bulliãt cũ
lib.ii.aque frigidiſſime in qua fuerit quantitas reubar-
bari boni ⁊ modicum ſpice nardi diebus.ii.⁊ vas huius
aque cum reubarbaro ſit nouum ⁊ mittatur ſuſpenſum
in puteum aque frigidiſſime bulliat in hac aqua vſqꝫ ad
conſumptionem lib.iiii.aque colate reubarbaro ⁊ zucha
ro lib.i.doſis.ʒ.ii.cum aqua frigida ieiuno. ¶ Potio no
biliſſima ex inuentione noſtra purgat quancunque epar
⁊ chiſtis ꝯtẽtã ⁊ adheſã materiã mẽbꝝ rectificat canales
eius abſtergit oppilationes eius rapit ⁊ opponit ſe me-
dicine frigide: ⁊ calide ⁊ compoſite. ℞.reubarbari recen
tis ſine adulteratione.℥.iiii.pone ex ipſo in ſirupo viol.
℥.v.per.iii.dies ⁊ cum eo ſpice.ʒ.ſ .collato ſirupo ſigilla
ta eſt anima in eo ⁊ relicta anima reubarbari ſubiũge cũ
ſirupo pulpe bone caſſie manne electe tamarindoꝝ recen
tiũ zuchari primi ana.ʒ.ii.i forma trociſ .ʒ.i.ſ.⁊ ſit. Do-
ſis.ʒ.iii.trociſ.vſque ad.v.⁊ poteris colera.ſirupum a ſu-
bſtãtia oiuꝫ mediciarũ. ¶ Sirupi huiꝰ nobiliſſimi. ℥.iii.
da cũ aqua lactis capraꝝ i matutinis primis: ⁊ cuſtodi po
tiõatũ tuũ ſolicite: liberabit data potiõe ſi deus voluerit
In ſenectute epis egritudinꝫ ⁊ oiuꝫ pricipaliuꝫ ⁊ maxie
forcẽſiũ mẽbrorũ a vus ꝓpe expulſiõis dãda ẽ medicia qñ
itur dormitũ pria digeſtiõe cõpleta vt dicta medicia cuꝫ
cibi aia ⁊ ſubtili ſubſtãtia ad mẽbra remota portetur ⁊ õ
tu r i pillulis quaꝝ ẽ hec cõpoſitio. ℞.reubarbari bõi.ʒ.
vi.mãne electe.℥.i.pulpe tamarido.⁊ caſſie ana.ʒ.ii.oiuꝫ
generũ mirobalanorũ recẽtiũ ſine oſſibus.ʒ.iii.ſpice nar
di.tr.i.lacce.ʒ.i.confice cũ ſuco thimi. Doſis earũ ẽ pillu
le.xi.vſqꝫ ad.xvii.poſt cibũ hora dormitionis attrahũt ⁊
eradicant materiã poſt a gibbo epatis ad inteſtia: ⁊ ẽ me
dicia ꝓpria i oi egritudie epatis fellis ⁊ oi materia: ꝓprie
tas quidem eiꝰ opponitur colere i ſubſtãtia intolerabili
cõplexio ſubſtantialis flegmati in ſubſtantia naturali ⁊
oi materie miſte cõfidas i huiuſmõi potionis virtute ſa-
nat cuntos epatis lãgores ſi dõ placuerit qñ ex groſſa vẽ
toſitate ꝓpter pſidã oppilationẽ retẽtaꝫ dolores generã
tur terribiles ⁊ times debellatiõem virtutis acumie dolo
ris non tardes balneare infirmum nudum febre ⁊ apate
placat enim dolores caliditas dulcis balnei.poros aperi
endo ventoſitatis affectus ⁊ oppilationes cauſamqꝫ do
loris remouet ⁊ effugat non tamen aſſiduandum eſt bal
neum niſi in tali neceſſitate ex foliis ro. ſit balneꝫ aque
dulcis ⁊ camemille infrigidatum cliſtere conferens egri
tudinibus epis. ℞.lupulorum violaruꝫ fellicinei ſabbu

corum ana. M.i.caſſie zuchari viol.ana. ℥.i.olei viol.
ʒ.iii.butiri recentis.℥.i.ſalis indi.℥.i.vt aſſocietur in cali
da materia. ¶ Cliſtere ex aqua lactis caprarum cocta mo
dico aniſo puluerizato olei violacei.℥.ii.eſt ſublime in p
uocando vrinam ⁊ dolores quorum mater eſt vētoſitas
⁊ opilationem remouet. ¶ Cliſtere in materia diutur-
na ⁊ maxime frigida. ℞.lupulorum ebulorum foliorū
ſabuci viol.ana. M.i.agarici.ʒ.iii.ierc. B.aniſi pulue
rizati.℥.i.been.℥.ii.ſalis mellis ⁊ olei ad ſufficientiam.
¶ Rip. Sirupus vtilis epati inflammato ⁊ paſſiōi op
pilationi venarum. ℞.florum tamaricis berberis ān.℥.
ii.endiuie epatice ſcolopendrie apii lupulorum ana.℥.i.
giraſol. M.i.ſandal.al.⁊ ru.℥.i.zuchari lib.ii. Doſis ē
℥.ii.ieiuno ſtomaco quotiens ſitiuerit: ſitiꝫ extiguit epar
rectificat ⁊ cōfortatur datur cum aqua cocta. ¶ Pillu
le Rippo.contra oppilationes epatis ⁊ egritudines in
ueteratas. ℞.agarici.ʒ.ii.ſene.ʒ.i.aloes boni opt.⁊ loti.ʒ.
iii.bacche florum tamariſci ana.ʒ.i.maſticis.ʒʒ.ān.ʒ.i.reu
barbari ſpice ana.ʒ.iii.cōficiātur cū ſuco fumiterre. Do
ſis a.ʒ.ii.vſqꝫ ad.iii ¶ Filiꝰ zacharie. Modus emplaſti
refrigerantis epar inflamatum ⁊ fel.co. ℞.ſandal. ʒ.iiii.
maſticis.ʒ.ii.ſemperuiue trite.ʒ.i.farine ordei iteriora tri
um ouorum camphore.℥.ſ.olei ro.ſuci aque ro .ſolatri
ſuci verbene ana.ʒ.ii.aceti.℥.i.vtantur hoc liquore ſuper
epar a terciis vſque ad veſperas. Gera deſcriptiōe Cō
ſtantini medicina benedicta: ⁊ maxime in acutis febribꝰ
multe caliditatis ſitim extinguit ⁊ ebulitionem ſangui-
nis inflamatione epatis fellis corporis ſtomaci ⁊ omnem
inflamationem ſedat cuius hec eſt permiſtio. ℞.raſur̄ co
ſti boni.ʒ.iiii.tamariſci.ʒ.v.medulle caſſie.℥.iiii. zuchari
℥.v.ſuci endiuie: ſuci apii ſuci melonum dulcium aceto
ſorum ſuci acetoſitatis citri.ana. ℥.iii.foliorum lupini ca
pillorum veneris ana.℥.ii.prunorum ſiccorum numero
c.mirobal.roſ.ana.℥.i.ſpice.℥.iii.decoquantur in lib.iii.
aque fontium vſque ad lib.i.ſ.⁊ proiice zuchari lib. ii.
aceti boni lib.i.⁊ coque bullitione.i.⁊ demerge ſuper il-
lud: ⁊ coque cum melle ad ſpiſſitudinem. Vltimo proii
ce in medicamine ſandal.ru.ſpodii charabe berberis ſe.
portul.ſe. acetoſe ana.ʒ.iiii.ligni aloes.ʒ.ii.cubebe. ʒ.iii.
camphore.ʒ.i.repone in vaſe vitri eſt medicamen nobi-
le. Doſis a.℥.i.vſqꝫ ad.ii.cum frigida: ⁊ hoc in eſtate.
Dixit Auenꝰ de ſimplici aqua decoctionis corticis ex
terioris fiſtici mundificat canales epatis ⁊ maxime con-
fortat ſtomacum. ¶ Medicamen magnum ⁊ maxime
in egritudinibus diuturnis epatis ⁊ ſalſo flegmate ⁊ le-
pra. ℞.fumiterre ſemis lapatii ſeminuꝫ abſinthii: ſcabio
ſe ana.ʒ.viii.omnium mirabolanorum ſine oſſibus ana
ʒ.v.ierepigre. B.ſuci ro.ana.℥.i.thimi epithimi macis
⁊ ſene.ana.ʒ.vi.reupontici.℥.i.manne pulpe caſſie tama
rindi ana.℥.iiii.reubarbari boni. ℥.ii.conficiatur ſirupꝰ
℞.lactis ſpodii ān. ʒ.iii. ſpartane .ʒ. i.polipodii aniſi ān
℥.i.eupatorii epatice ana.℥.i.miſceātur. Doſis.℥.ſ.cuꝫ
aqua lactis caprarum vnguentum refrigerans epar acu
men fellis ⁊ febrem caliditatis magne accipe aſſugie pō-
cine recentis quantitatē quam volueris lauetur cū aqua
calida decies ⁊ tociens cum frigida: poſtea teratur cum
ea ⁊ incorporetur roſ.reubarbarum ſecundum quantita
tem ſandali boli ſpodii.camphore pars.x.cere al.ʒ.ii. olī
roſ.ſuci ſemperuiue ana.ʒ.iii.coquantur cum maxima fa
cilitate ⁊ coletur eſt mirabile vbi oportet. ¶ Inquit ex-

perimentator ſucus epatice cum albo ouorū agitatus
miſtus per.x.dies ieiuno aſſumptus curat malitiam epa
tis ⁊ fellis.eſt enim efficax ⁊ probatum in ictericia ſi deus
voluerit. ¶ Inquit theſaurus ſucus ſemperuiue parſ.x.
mellis pars.i.aceti pars.ſ.bulitis ad partem mellis.ſ.eſt
medicamen efficax in calida ⁊ frigida cauſa ¶ Item ſiru
pus quo vtuntur nobiles remouens opilationes ⁊ ca-
cheſiam ⁊ ictericiam extinguit febres magne inflamatiōis
℞.ſuci endiuie cicoree pomi terranei ſuci ſēper viue apii
epatice ana lib.i.depurentur ſuci cum ſuauitate ⁊ fiat ſi-
rupus cum aceto zucharo albo duro ⁊ aromatizētur cū
ʒ.i.gariof.ʒʒ.tr.ſ.ciamomi.ʒ.ii.doſis.℥.ii.cū frigida exti
guit acumen ⁊ audaciam fellis ſitim validaꝫ ⁊ obuiat oī-
bus accidentibus colere ⁊ effectibus ſi deus voluerit.
Pillule de reubarbaro contra omnes epatis egritudi-
nes magnifice ⁊ ſufficientes in omni quo hoc membruꝫ
indiget. ℞.pulpe caſſiefiſtule recētis pulpe electe tama-
rindorum manne probatiſſime ſpodii ana.ʒ. ii. maſticis
ʒ.i.ſeminum plantaginis ſe.abſinthii florum nucum ca-
ducorum ſpice nardi ana. ℥.i.ſ.reubarbari rcētis ad pō
dus ſingulorum rerum. Reubarbarum ponatur ī aqua
lactis puluerezatum cum ſpica ⁊ confice pillulas. doſis
eſt.ʒ.vſque ad.iiii.

¶ De egritudinibus ⁊ oppilationibus ſplenis.

Cura harum egritudinuꝫ ſunt.iiii.res. Pri
ma eſt ſolicitudo vt mundificetur corruptio
eius .Secunda eſt vt confortetur ⁊ rectifice
tur hoc membrum: ⁊ fiat minera mere lauda
bilis ⁊ non recipiat corruptum immo repellat. Tertia
res eſt regimen contra adequationum cauſe eius quod ē
in eo corruptum ⁊ dilatare vias circumadiacētes ei ⁊ po
nere materiam ī neceſſitate facillime expulſionis: molli
ficare faciem membri extrinſecam. Quarta res eſt vt ſit
perſona parciſſima auaritie cibi ⁊ potus ⁊ maxime om-
nium liquorum ⁊ vaporoſe ſubſtantie immo ſit tua ma-
gnificata intentio ⁊ prima in ordinando dietam parciſſi-
mam ⁊ laudabilem in quāto ⁊ quali ⁊ proprietate. Pri
mum modum complet ſubtractio nature ad diuerſum
⁊ mundificatio ſtomaci ⁊ verificatio epatis eſt huius ma
terie ⁊ ſcopa ⁊ receptaclꝫ melancolici humoris: ⁊ maxi-
me omnium ſuperfluitatum epatis groſſarum: ⁊ ideo
prima intentio eſt mundificare epar : cōfortat virtutes ſā
guinis gelidi vt ſecundum exigentiam membrorum hu
mores aſſimilet rectificare.primam digeſtionem ſecūdā
⁊ tertiam ⁊ quartam: ⁊ hoc membrum in ſua innata cō-
plexione vt ſua virtute impugnet humoribus concurren
tibus ad membra debilia ⁊ accipiat quod auariſſime na-
ture ſufficiat ⁊ quod aſſimilare poteſt preter leſionem.ſa
cimus hoc cum auxilio dei cum phlebothomia ſaluatel
le vtriuſque manus ⁊ vene pedis ſiniſtri poſite iuxta mi-
nimum digitum: ⁊ retificantibus complexionem epatis
quorum memoria eſt in tractatu de paſſionibus epatis.⁊
maxime que habent a proprectate conferre complexioni
bus diuerſoruꝫ membroruꝫ vt coriandrum portul.ſcolo
pendria bucca cortex ⁊ fructus tarmariſci.grana hedere
dittamus endiuia. Secundam tertiam ⁊ quartam rem
complent adequando materiam ⁊ rarificando membrū
cibis medicinalibus ⁊ medicinis cibalibus: regantur ci
bo expoliato ab humiditate ⁊ omni viſcoſo: non appro-
pinquent pani azimo frixo ⁊ quicquid eſt de paſta triti-

tuꝫ coquinatum ⁊ quicquid eſt crudum ⁊ fugiat omnia
poma ⁊ carnes porcelorum iuuenum agnorum: habeat
odio nocturnaꝫ cenam ⁊ piſces: ⁊ carnes ⁊ maxime ex ſa
le induratas ⁊ repentina cum feſtinantia cibi maſticatio
eſt materia cauſaruꝫ oppilationum maſticatio in partes
ſubtiliſſimas cibi potus ſuauiſſima gurgitatio in laben-
do eſt cauſa velocioris digeſtionis ⁊ longioris vite: dor
mire ſtatim poſt crapulam multum nocet diligant vinuꝫ
ſubtile odoriferum nihil vel parum miſtuꝫ aque magne
tis vel ferro alterata ignoto nihil bibat iter prandium ⁊
cenam panes ſint optime fermentati ⁊ parum ſaliti. car-
nes animalium ⁊ auium degentium in aquis eſſet cōtra
⁊ peruerſum hoc membrum rectificatur ⁊ alia quibus ini
mica huius amica ſunt committer nobiliora oblituꝫ: lau
dabilius eſt diuturnare quam perdere carnes perdicuꝫ
agnorum auium paruarum multarum faſianorum galli
narum ⁊ pullorum aqua lactis caprarum cū epatica epi-
thimo ⁊ ſene eſt medicina benedicta adequans materiaꝫ
oppilantem repellens eam ꝙꝙ paulatim ſit ei⁹ operitio
in purgando ineſt ei proprietas ⁊ complexio purgare co
leram nigram ⁊ generat mineram gaudii ⁊ non facit ſcā
dalum alicui membrorum ⁊ in complendo rem primam
balneamus corpus ⁊ euacuamus cum medicinis eua-
cuantibus coleram nigram ⁊ medicinis proprietate do-
tatis. Et forte in fine rei mandamus cauterizare necnon
vſque ad proprium membrum mundificato corpore de
uenimus cum ventoſis ⁊ ſanguiſugis prouocatio flux⁹
ſanguinis menſtruorum ⁊ hemorroidarum eſt de inten-
tione rei plurime: ⁊ quia de ocioſis membrorum ē bene
ſe habet ⁊ ad diſtemperata magis quam ad tēperate cō-
plexionis temperatum mittimus nutrimentuꝫ: calida ca
lidis gubernantur ſicca ſiccis frigida frigidis nocet ve-
ro immoderata vſu valde affinis humane nature cali-
dis gubernantur nec nocentur a frigidis vſu raro ⁊ mo
derato: frigida quidem complexio ⁊ ſica quia calidiorib⁹
extranea rectificatur frigidis gubernatur ⁊ nocere ab eis
vſu continuo ad remotionem oppilationis eſt primuꝫ vi
as aperire ⁊ ampliar ⁊ habilius dura labitur materia. fa
cit autem hoc omne quod generat gaudium ⁊ leticiā cō
dis aſſe ⁊ ſiler montanum antimonium magnes lapis la
zuli preparatus: eſt ex maxime remouentibus oppilatio-
nem: exercitium moderatum delectabile eſt de itentione
primi modi huius cure. dixit. G. egritudines melanco-
lice non niſi forti medicina remouentur velut neruoruꝫ
materia hoc pondus cibi ⁊ potus quod aſſumunt hodie
aſſumant cras. ¶ Dixit affrain aqua in qua decocta eſt
radix iris remouet oppilationes omnino antiquas ⁊ ē fō
tis oppilationis. dixit. Gal. decoctio abſinthii. ⁊ centau
ree minoris eſt medicina maxima in remouendo oppila
tiones ſplenis educit vtranqꝫ coleram ⁊ maxime aduſtā
aperit vias adequat materias ad expellendum ⁊ fortaſſe
confortat membra mittentia materiam in valorem oppi
lationis ⁊ eſt de intentione rei ſecunde ad ſtomacum ⁊
epar. ¶ Medicamen magnum diſſoluens ſpleneꝫ du
rum attenuans eius magnitudinem. ℞. aromatici. ʒ. iiii.
floꝝ camōille floꝝ aneti florum tamarindi ana. ʒ. i. radi-
cis capparoꝝ carui grāoꝝ balſāi ḡnoꝝ tamaricis rubee
ana. ʒ. ii. ſquille aſſate. ʒ. iii. ſcolopēdrie. ariſtologie ro. an̄
ii. conficiantur cum melle ⁊ dentur ex eis. ʒ. iii. cum aceto
ſic preparato ſpartane. ʒ. ii. mittantur in. vii. ℥. aceti boni
⁊ bulliant vſqꝫ ad. iiii. ℥. ſit. Doſis ı medicinis. ʒ. ii. vſqꝫ
ad. iii. cum. ii. ℥. huius aceti in hora dormiendi egreditur
virtus huius medicaminis vſque ad profunduꝫ ⁊ abſcō
ſas materias huius membri melancolicas aperit atte-
nuat ⁊ conſumit materiam rebellem ⁊ ſepultam. ¶ Si-
rupus ex inuentione noſtra violans ⁊ debellās perfidas
oppilationes ⁊ antiquas: ponens materiam matreꝫ op-
pilationum in viam expulſiōis immo expellit eaꝫ mē
bra retificat: ⁊ eſt potens in omni oppilatione nutritiuo-
rum membrorum cuius hec eſt deſcriptio. ℞. abſinthii
radicis iris centaur. mioꝛ ſcolopēdrie radicis cap. ⁊ fruc
tus eius ⁊ frutus tamariſci eupatorii. haſce iſopi monta-
ni ana. ʒ. ii. ariſtol. longe ⁊ rotunde corticum praſſii dicta
mi florum camomille aniſi ana. ℥. i. ellebori nigri. ℥. i. ſ.
maſticis ſerapini galbani oppopo. lapidis lazuli prepara
ti. ſquame ferri mirre electe gummi hedere laudani ana
℥. i. gariof. cubebe macis galange cinamomi ana. ℥. iiii.
cum quibus aromatizetur ſirupus in fine ſui epithimi ſe
ne. agarici ana. ℥. ſ. ſucci radicum ebulorum ſuci cucume
ris aſſi an̄ lib. i. magnetis. ℥. i. aceti. ℥. iiii. zuchari lib. iiii.
Doſis. ℥. ii. vſque ad. iii cum aqua ſcolopendrie in ſto-
maco vacuo quando itur dormitum ⁊ maxime ſi oppila
tio fuerit cum diuturnitate temporis figurata in mem-
bro ſanat hec medicina ſi deus voluerit. ¶ Dēocrit⁹ di
xit fruct⁹ hedere folia ⁊ gummi eius a proprietate remo-
uent oppilationes epatis ⁊ ſplenis antiquas ⁊ fit ex pul-
uere foliorum tragea laudabilis que aſſumitur in cibo ⁊
omni hora. ℞. pulueris predicti. ℥. ij. aniſi. ℥. i. limature
argenti. ℥. ſ. auri boni. ʒ. iij. ambre. ℥. i. magnetis ſubtiliſ
ſime puluerizati. ʒ. ii. gariof. cubebe macis. ꝫꝫ. gummi he
dere ana. ʒ. i. zuchari boni lib. ii. ⁊ bibatur poſt immedia-
te parum bonum vini vetuſtiſſimi eſt medicamen regū
⁊ magnorum dominorum reſpicit cor ⁊ membra princi-
palia generat gaudium: ⁊ eſt medicamen diuinum in re-
mouendo oppilationes cum gaudio nature ¶ Pillu-
le reſoluentes oppilationes epatis ⁊ ſplenis ⁊ hidropiſis
circa principium. ℞. rauedſeni. ʒ. v. armōiaci ſerapin bde
lii ana. ʒ. viii. lacce. ʒ. i. oppopo. ʒ. iiii. mezereon. ʒ. v. turbit
ſpice polii aloes ana. ʒ. v. maſticis. ʒ. iii. omnium mirabo
lanoruꝫ ana. ʒ. iiii. lapidis lazuli abluti epithimi ellebori
nigri ſaliſindi. an̄. ʒ. ii. ierepigre. ʒ. x. diſſolue gūmas cū vi
no ⁊ forma pillulas. Doſis. ʒ. ii. cum aqua caſei ¶. Vn
guentum expertum ad dolores ⁊ oppilationes ſplenis ⁊
duriciem in eo ⁊ dolorem matricis. ℞. bdelii maſticis
galange armoniaci aloes colophonie. mellis an. ℥.
iii. terbentine. ℥. ii. ſerapini ſtoracis liquide ana. ʒ. viii.
cere citrine. ℥. iii. ſuci ciclaminis. ſuci abſinthii ana lib. i.
olei camomelini lib. i. butiri lib. ſ. terenda terantur ⁊ li
quefiant liquefacienda ⁊ incorporetur vnguentum quo
vngatur ſplen continuis diebus mollificat ipſuꝫ ⁊ recti
ficat ⁊ reducit complexionem eius ⁊ conficitur cerotuꝫ ⁊
remouetur a membro diebus multis. ¶ Dixit. Diaſ-
corides ciclam̄ ſꝫ oēm modū adminiſtratiōis ei⁹ ſuper
membrum eſt medicina probatiſſima ⁊ experta in ſedan
do oppilationes ⁊ mollificat ⁊ attēuat ſplenem inter oīa
medicamina ſucus eius cum tantundē aceti mellis ⁊ ce-
re partes. iiii. ad ſpiſſitudinem mellis ⁊ cere bulitum eſt
medicamen probatum in oppilationibus ātiqs ſplenis.

¶ De Hydropiſi ⁊ eius ſpeciebus.

Ydrops ⁊ ſpecies eius dixit Galienus om-
nes vniuerſaliter generantur errore virtu-
tis ſanguinis generatiue cum ceſſauit ab ac-
tione proprie ⁊ deeſt ei complementum eiuſ
velut enim nocumentum in virtute accidit ſtomaci di-
geſtiua fortaſſe parꝫ fõtaſſe magnũ ſimil' ⁊ iaz eſt i epate ⁊
nocumentũ accidens in epate eſt ex cauſa in eo etiam: ⁊
in ſtomaco hec enim duo membra cuz aliquod accidẽs
recipiunt quia nature inſtrumenta vt nutriant comple-
xionem corporis ⁊ curſum mutant nature. ¶ Et dixit
Hipocrates hidropiſis naſcitur ex ilijs ⁊ lumbis. ⁊
eſt eius proprium accidens fluxus ventris neqꝫ per hũc
fluxum detumeſcit venter nec dolores ſedantur ilium ⁊
lumborũ. ⁊ hec eſt fallacia venarum guedegui. cum e-
nim non ſeruiunt epati more ſolito propter debilitatem
⁊ oppillationem acquiſitam remanet cibus in ieiuno: ⁊
minutis inteſtinis que cum grauantur cibo expellere ip
ſum moliuntur penitus ad inferiora quare fit vt accidat
fluxus ventris. ⁊ corrumpitur cibus ⁊ conuertitur in co
leram malitai membrorum apoſtematorum apoſtema-
te calido habentibus hanc diſpoſitionem. ⁊ fit mordica
tio vehemens mordicans eam continue ad expellenduz
retentum in eis. ⁊ venter illorum totus eſt apoſtematus
⁊ eſt dolor fluxus eorum propter apoſtema calidum ven
tris inflatio propter ventoſitatem retentam. ⁊ eſt cauſa
horum accidentium doloris ⁊ ventoſitatis inflammati
onis error. ⁊ debilitas virtutis digeſtiue ⁊ expulſiõe
¶ Galienus hidropiſim ſimpliciter epaticam hec ac-
cidentia non ſequũtur nec attrahitur fluxus ſed fortaſſe
accidit in fine. cum fex moratur in corpore eius cuius ra
tione inflatur venter eorũ multum propterea quia pars
eius reſoluitur ⁊ reſpirat propter decoctionez tante adu
ſtionis. Et dixit. Galienus. ſe ipſum prouocat ad tuſſiz
habens hidropſim epatis ⁊ cum non iuuatur abſtineat
a tuſſi. Et dixit. Hipocrates. Hidropicus cui accidit
tuſſis propter exuberantie multe materie nutritiuorum
vſqꝫ ad ſpiritalia: ⁊ canales pulmonis propinquus eſt
morti. Hidrops cum fe. ⁊. fe. cum ea multũ facit ad ma
iorem errorem virtutis ſanguinis generatiue. ⁊ ſunt. iii.
hidropiſis ſpecies proprijs nominibus a medicinis ap-
pellate aſclites timpanites ⁊ hipoſarca: ⁊ quarumlibet
ſpecierum cauſa eſt defectus ⁊ malitia virtutis epatis ſã
guinis generatiue quamquam hoc a ſplene magis. quaz
ab epate cauſet. ⁊ hoc ab illis magis quã ab epate. Ad hi
dropiſis conſumationem epar ſtomacus ſplen: ⁊ alia ad
ulterantur ⁊ conſumunt eius vltimum gradum ⁊ con-
ſumunt ipſa malitia epatis ſtomaci guedegui: ⁊ ſplenis
omnino concomitatur in onere flegmatis ⁊ contrarii ꝯ
tinuantur ad ſe inuicem hec membra: ⁊ eadem regione
cum ipſarum virtutum digeſtiuarum ſtomaci: ⁊ epatis
correlatia perditio: ⁊ hoc accidens ſequitur fluxus quaſi
quamlibet ſpecierum hidropiſis maxime in fine. illam
autem prius ex illis falſitate guedegui ⁊ virtutis ſangui
nis generatiue non atrahentis nutrimentum ab eis ſe-
cundum preteritam conſuetudinem. Et ſequitur hanc
ſpeciem vſqꝫ ad mortem velut vmbra corpus. Scripſi-
mus autem in tractatu epatis ⁊ ſplenis magnam partez
huius egritudinis cure maxime circa principiũ naz quo
rum iam conſumatus eſt Hidrops cuz diuturnitate tẽ
porũ in corpore infiguratus anime grauat officia ſpiri-
tus extiguit ardorez debellat natura regens. cuſtodit cõ
pus relinquimus neqꝫ onus illorum cure ſuſcipiẽdum
eſt maxime cuz ſpiritalia leſa non dubitas quorũ ſe. nõ
ſeparatur ⁊ mala accidẽtia iaz inualuerũt ⁊ inimicat cibꝰ
⁊ virtus appetitiua ⁊ cõtinue languẽt bibere aquam fri
gidam eſt res non recipiẽs curaz. Cura huius egritudi-
nis ẽ. primuz in vita laudabili. Secunda coartat mate
riaz. Tercia abſcidit eã. Quarta rectificat membra ma
dantia materiã ⁊ maxime virtutez ſanguinis generatiuã
quorũ malitia coacta fuit egrotare. Quinta corrigit ac
cidentia ⁊ eſt hoc aliquãdo propterea vt obuietur pieri-
lo accidentium. Primum autẽ eſſe complent admini-
ſtrationes regiminũ in. vi. generibus rerum de quibuſ
eſt elegãtior cibus ſiccus vino calido affinis ⁊ contrariꝰ
compoſitus febricitantibus ⁊ aer ſine paludibus ⁊ aquiſ
⁊ cadaueribus mortuorum. Cibus cõſiderandus eſt in
quanto ⁊ quali ⁊ proprietate. ſicut proprie cibus boni nu
trimenti ⁊ permutabilis non generatiuus ventoſitatũ
nec ſumatur ſecundum apetitum. ¶ Inquit Diaſcori
des puluis iſopi attenuat ventrem idropici piſces ⁊ om
nia liquidorũ genera ſint eis moleſtia ⁊ diligant corpo
ris exercicium ⁊ carnes vulpine ⁊ caſtratine perdicuz ⁊
caponum dilecte. ⁊ hoc curſu procedunt panis cum a-
qua pluuiali confectus ſalita. Inquit macer galiſta eſt
efficax vinum impermiſtum ſubtile odoriferum ⁊ ſtipti-
citatis ⁊ ponticitatis parum habens. ⁊ eſſet elegantius
vinum ebulatum ⁊ vinum cum ſene. ſecundum doctri-
naz noſtram dulce ⁊ groſſum eſt maluz. ⁊ ſi debet permi
ſcere. aſſocietur aqua mellis. vitent autem potum ſuper
repletionem ⁊ potum omnem aque. ⁊ fugiant aqua tan
quam baſiliſcuz ⁊ elegantius ei ieiunum replectiones:
⁊ abſtinere ſuper ſitim ⁊ famen eſt bonum primum. ⁊ no
cet quies ante. ⁊ poſt cibum ⁊ mandatum eſt ſecundum
legem cibum ⁊ potum certo pondere eis propinari an-
guſtia triſticia dolor ⁊ ſolicitudo laborioſa vitetur eu-
patorium ⁊ ruta eſt eis cibus medicinalis. ¶ Secundã
rem complent que materiam complexione ⁊ proprieta-
te adaptat vt eiꝰ facilis fiat expulſio qualia ſũt oximel ſq
liticũ narcoticũ aqua lactis bullita cum epithimo ⁊ ſene
succꝰ ſe. maturorũ ebulorũ reſolutus cũ pulpa caſſie ⁊ ꝓ
prie hidropiſi ex cã epatis ⁊ ſirupus eiꝰ cuius hec ẽ ꝯfec
tio. ℞. ſucci ſe. ebulorũ ſe. maturorũ ſabuccorꝫ añ lib. iiii
ſucci eupatorij ſucci ẽdiuie añ. lib. ii. pulpe caſſie tamarido
rũ recẽtiũ añ. ℥. iiij. zuchari lib. iiij. aromatizent i fine ſui
cũ hoc qꝺ. ℞. galãge gariof. zedoarie maſticis croci añ. ʒ
iiii. Doſis ẽ. ii. vel. iij. ℥. cũ aq mellis ſquilliticí in matu
tinis oximel ꝺ polipodio ãiſo ⁊ agarico. ⁊ ẽ efficax medi
camẽ ⁊ ponẽs materiã i neceſſitate expellẽdi. ⁊ ſilia. Ter
tiã rẽ ꝯplent euacuatiões decẽtes habẽtes ꝓrogatiuã ꝓ-
ꝓpetatis maioris educẽdo hãc mãz quarꝫ fama ⁊ memõia
ꝓmemorat. Cliſteria leuia ⁊ acuta ſuppoſitoria ⁊ ẽplaſta
ꝯ. ũblicũ ⁊ balẽa laudabilia ⁊ ſulphurã ⁊ cauteria ꝓuoca
tio hemõ. cutẽt oẽ genꝰ flebo. ⁊ forte i fine purgato cor-
pore ⁊ poſito i via ſalutꝫ apit ſaluatella Cau. nõ ap. ꝓpin-
quat ſpecie tipãitis nec aſclitis pcitꝰ nã illud eſt mortale
quando tu iam medicatus es hanc ſpeciem hidropſis ti
panitis cum medicinis rememoratis ⁊ rememorandis
⁊ non conſequeris curationis effectum tunc conſidera ſi
infirmum conſecuta eſt debilitas. aut eſt cum eo infir-
mitas aliqua preter hidropiſim aut ſi ſit cuz eo tuſſis aut

vẽtris ſolutio aut ſimilia illis.tũc caue ne medicerıſ ei cũ
ferro quoniam illud eſt timor. ſi autem eſt in via ſalutis
apperiatur ſaluatella ⁊ ſi caret omni egritudine preter-
quã ſola hidropiſi.ſi autẽ non eſt puer neq̨ ſenex tunc
modus cauterii eſt dilectus ⁊ elongari cum ſectione ab
vmbelico ſi hidropiſis fuerit ex parte inteſtinorum quã
titate.iii. digitorum ad inferiora in directo eius. ſuper
pectinem.ſi propter egritudinem epatiſ ſit ſectio tua ſini
ſtra ab vmbilico .iii. digitorum ſi propter egritudinem
ſplenis ſit ſectio in latere dextro eadem quantitate nec
iaceat ſuper locum ſectionis infirmus ne currat humidi
tas plurima ad locum debilem ⁊ perfora cutẽ ⁊ euacua
ex aqua in hora quantitatem mediam quoniam ſi maio
rem partem euacuares in hora fortaſſe moreretur infir-
mus propter reſolutionem ſui ſpiritus animalis. aut ac
cidit ſincopiſ vicina morti.verumtamen euacua ex aqua
ſecundũ quod ſignificabit tibi diſpoſitio infirmi ex vir-
tute pulſus eius ⁊ ex bonitate fortitudinis corporis. tũc
extrahe inſtrumentum ⁊ retine aquam ⁊ itera cũ inſtru
mento die altera ſi vides infirmam tolerantem. extra-
he quantitatem parum ⁊ fac diebus aliquot.tamen prop
ter timorem ſi times ſuper infirmum vt dimittas ex aq̃
quantitatem magnam.cura ipſam cum ſepultura in are
na calida ⁊ ſudore multo balneo ⁊ ſole ⁊ ſpectet ſuper ſi-
tim.⁊ cura ipſum cũ medicinis exiccatiuis donec ſane
tur ⁊ cauteriza ſi expedit ſuper ſtomacum epar ⁊ ſplenẽ
ñ curatiue ſed aduſtiue.Quartam rẽ complent ſtomaci
⁊ epatis virtutum rectificatio digeſtiuarum ⁊ retentiuai
rum ⁊ mundificatio venarum guedegui vt ſeruiant epa
ti ⁊ epar attrahat ab eis ⁊ aſſimilet nec pretermittas con
fortare cor ⁊ ſpiritualia vt repellant nociuum nutritiuo
rum materie ⁊ reſpicias matricem ſecundum omnem
viam ſui adiutorij ⁊ viam viuificationis ⁊ rectificatio-
nis ſtomaci ⁊ epatis ſicut ſcire te fecimus. confortamus
ſtomacum cum maſtice ſecundum omnem modum ad
miniſtrationis eius.⁊ eſt medicamen dilectum ſtomaco
cum oleo maſticino ſuperaſpergendo puluerem maſti-
cis ⁊ mirrhe ⁊ alijs ſecundũ ꝙ diuerſe ſunt ventris na
ture ſic diuerſe ſunt genera medicaminum dilecta ſuper
q̃bus euigilantiſſime tua euigilet ſolertia. ¶ Medica-
me commune quod hunc morbum deſtruit alteri ſimili
vires addit . ⁊ fortaſſe quedam virtus continuo curat ⁊
in diuerſis naturis letificare epar facit .clarificar̃ ſangui
nem eſt potentiſſimum in cura huius egritudinis ſub-
tile ⁊ maxime odoriferum vinũ bibere eſt ex maxime fa
cientibus hilaritatem cordis ⁊ epatis ⁊ mundificat ſan-
guinem a colera ⁊ fortaſſe facit ſanguinem furioſũ ⁊ co
lericum ⁊ facit etiam mineram ſpirituum reddit irradi-
oſum cor vt influat ⁊ irradiet calorem per membra. ẽ pa
bulum complexionis qua vita cõſiſtit ⁊ corrigitur pane
aſſato poſito in eo cuius poros vaporoſum ingreditur.
Vinum autẽ ſubtile ⁊ auara manu bibitũ confortat vir
tutem animalem ⁊ ſpiritalem ⁊ illuminat potentias ſen
ſitiuas ⁊ omnia inſtrumenta anime ⁊ cordis.qui primuſ
vinum de vitibus molitus fuit educere inter ſapien-
tiſſimos eſt computandus. Nam ſicut lupinorum ama
ritudo aqua infeſta tollitur ſic anime noſtre aſpiritas vi-
no bibito in dulcedies eſt mutata.⁊ facit contrarium ei-
us plus ⁊ eſt valde dilectum in malitia guedegui. Quin
tam rem complent ſitis tolerantia non quia frigida val

de ⁊ aqua lactis caprarum eſt dilecta in hoc ⁊ quecũq̨
in proprietate ⁊ natura ſpiritali reſpiciunt ⁊ repellunt
accidentia ⁊ mittigantia dolorem epatis ⁊ ſplenis ⁊ ven
tris accidentia cum emplaſtis ⁊ cliſteribus ⁊ fortaſſe cũ
balneis valde ſtipticis ⁊ conſumptiuis corpore mundi-
ficato.dixit Diaſcorides balneũ de ſemini .⁊ folus iu
niperi eſt efficax . Tiriaca magna cũ vino decoctionis
betonice eſt medicamen benedictũ in fine rei ⁊ poſt exi
tũ balnei iteſtia ⁊ epar calida omniũ mittigat dolores iſ
torum epatis ⁊ ventris ⁊ idropiſi . Oleum de camemilla
coctum cum cimino. ⁊ ruta cliſterizatum mitigat om-
nes dolores ventris ex ventoſitate ⁊ groſſo flegmate cre
atos. Succus plantaginis eſt medicina magna ⁊ effica-
ciſſima hidropicorum ſedat in eis magnum fluxum ⁊ r
mouet ſe.extinguit apoſtemata inteſtinorũ.attenuat vẽ
trem.ſitim mendoſam delinit ⁊ confert idropiſi cauſa e-
patis propria natura ⁊ aliis ſpeciebus idropiſis nam ⁊ a
proprietate nobili habet ſpirare bonũ aerem.⁊ eſt ex ma
xime iuuantibus in cura huiꝰ egritudinis. ¶ Medica
men orzelei magnum contra idropiſim ⁊ reſpicit ſpiritu
alia. ℞.ireis ſucci marubii ariſtologie rotunde ⁊ longe
lacce pondus equale conficiantur cum aqua decoctiõis
iris ⁊ melle.⁊ detur cũ aqua decoctionis gentiane. In
quit Galienus electuarium iris e ſt multarum vtilita-
tum ⁊ eſt efficax ⁊ mirabile ſupra idropiſim ⁊ debilitatẽ
epis prouocat vrinam ⁊ laxat inteſtina humores diu er
ſos. ℞.ariſtologie longe ⁊ rotunde lace ſquinanti maru
bii ana.ʒ.iii.ligni aloes ſpice.ana.ʒ.iiii.turbit.ʒ.v.ʒʒ.ʒ.i.
agari.ʒ.viij.ſene.ʒ.ii.iris.ʒ iii.conficiantur cũ melle bo
no ⁊ dentur ſecundum virtutem cum aqua calida de
coctiõis ſpartane ⁊ ſaturegie. ¶ Agretius electuariũ ↄ
tra. Hidropiſim ⁊ frigiditatem epatis ⁊ eſt efficax citri
no colori ⁊ rectificat digeſtionem epatis ⁊ ſtomaci. ℞.
agarici radicum lilii celeſtis lacce ariſtologie lõ .ro. iuc
ci ſticados ſucci marubii olibani ſucci camedreos came
pitheos cinamomi ana.ʒ.ii.folii gariof.ana.ʒ.iiii.reubar
bari aniſi.ʒ.v.ligni aloes ad pondus omnium. Doſis ẽ
ʒ.iii.ſanat ſi deus voluerit. Sirupus ex in ventione no-
ſtra adeqnans materiam ⁊ ponens eam in neceſſitate ad
expulſionem facilem ⁊ reſpicit epar ⁊ ſtomacum ⁊ ſpiri-
talia ⁊ eſt efficax in omni materia. ℞ . ſcolopendrie ca-
pillorum veneris aſparagi bruſci apii vel haſce iſopi e-
pithimi radicis cucu.aſini eupatõii iuc.marubii aſſari ſti
cados ana.ℨ.ii.tamariſci capa.gummi hedere ſquinanti
ellebori nigri radicũ ebulorum gentiane dittami ana.ʒ.
iiii.aniſi polippodii agarici aroma.maſti.galange ſerapi
ni mezereon ana.ʒ.ii.violarum roſarum ſeminis cõmu
nium endiuie portulace.coriandri florum boraginis ſe-
minis abſintii lapatii fumitere ana.ʒ.ii.aceti .ʒ.v. mellis
ꝙ ſufficit. Doſis.ʒ.ii.cum aqua iuc.in matutinıſ eſt vir
tuoſus ſi deus volu. ¶ Diaſcorides dixit magnetis.ʒ.
ii.cum mulſa propinatum attenuat ventrem hidro. ⁊ e-
ducit hũiditates mucilaginoſas ⁊ põit ↄcordiã mẽbrorũ
dilectã Gummi hedere cum mulſa datum remouet op
pillationes ſedat dolores ⁊ maxime affert iuuamentum
hidrop.ſi deus voluerit. Continua ſuper vmblico buti
ri vnctio fortis eſt medicina benedicta laxans ventrem
ſine turbatione nature ⁊ maxime ſi inungatur cum co a
liquali coloquintida rapit proprium humorem.
¶ Cliſtere efficax educes materiã globoſam. ℞.radi

cum cucu.aſini ebul.ana.ʒ.ii.viol.lupulorum rute.ſetiõ
centauree minoris ana .M.ſ.butiri.℥.iii.aceti.℥.i. ſal'
℥.ii.mellis.℥.ii.olei violarum.℥.iii.precedant hec leni-
ora.Succ⁹ ybene bibit⁹ cũ aq̃ lactis capraꝝ ẽ vltimũ me
dicam̃ i ꝓuocãdo vrinã ⁊ ſedat tõtuoſitatẽ vẽtris dextri
Cerotuȝ attenuans ventrem groſſuȝ ⁊ tumefactuȝ
℞.ſalis gemme ſulphuris viui butiri añ.ʒ.ij.cere terebẽ
tine añ.℥.i.rute abſinthij cineris quercus mirre maſticis
olibani añ.℥.ſ.vrine vaccine olei añ.ʒ.iiij.eſt vtile ſi de⁹
voluerit. Pillule maiores de mezereon purgantes om
nes hidropicos educũt flegma groſſum coleram hanc ⁊
illaȝ ⁊ euacuãt aquam citrinan ⁊ corrigũt accidẽtia ex-
pugnat effectiuaȝ cauſaȝ omnio extirpant iuuãt mẽbra
mãdãtia iuuamẽto magno quarũ vſus reſtituit ſanitati
ſi deus voluerit. Confectio. ℞. mirobal.in genere ab-
ſinthij agarici electi.ʒ.iij.reubarbari.ʒ.ij.ſpice nardi.ʒ.i.
mezereõ triduo i aceto correcti.ʒ.viij.ſerapini oppopo.
maſticis lacce añ.ʒ.i.mirre electe ſanguinis dra. añ.ʒ.ſ.
aloes bõi epatici ad põdus omnium quedam gũmi diſ
ſoluãtur cuȝ vino ⁊ informẽtur pillule parue. Doſis eſt
pillule.xi.in matutinis magnis. Sirupus magne ꝓro
gatiue proprietate ⁊ complexiõe cõtra idropiſim ⁊ con-
fert paraliſi ſi deus voluerit. ℞.ſe.rute.domeſtice origãi
iſopi epithimi macis pẽtaphilon zedoarie herbi acori fo
lia ſalicum herbe parileſis ana. M.i.chelidonie mirre
thimi fumi terre eupatorij lapatij cicoree portul. coriã-
dri gẽtiane altilie eufragie dittami radicis ebulorum cu
cumeris agreſtis brionie ellebori nigri ana.℥.i. bugloſe
verbene arnogloſe ana. M.ſ.ſeminum apij.ſe.cõmu-
niũ ſabbucorum tamari.mezereon ebulorum omnium
ana.ʒ.ſ.macis mirre magnetis ſerapini armoni.lacce ſpi
ce nar.gũmi heder' gariof.galãge añ.ʒ.iiij.tamariſci lb.ſ
aceti.℥.iiij.zuchari lib.iiij. Doſis eſt.℥.ij. i matutinis
cum aqua eupatorij ⁊ maſticis educit humores diuerſos
viſcoſos ⁊ compoſitos.⁊ eſt ſicut bezoar huius egritudi
nis ⁊ aliarum vt eius compoſitio oſtẽdit. Balneum lau
dabile. ℞.aque currẽtis olei oliuarum equo põdere are
ne gipſi ſalis in.añ.lib.ſ.ſulphuris lib.ſ. bacharũ lauri
viol.roſ.floꝝ roriſmarini añ.lib.ſ.magis ꝯſũat ꝙ diſſol
uat.diſſoluit ⁊ reſoluit ventoſitatem ſupercaleſactiõem
refrigerat ifrigidatas calefacit rarefacit flegma imbibi-
tũ i neruis cõfortat ſubſtãtiam coꝝ.idropicos oio extẽu
at cõſideretur virtus morbi ⁊ eſt vtilis ieiuno ſtomaco.

De doloribus vẽtris ⁊ iteſtinorum.

Cura huius egritudinis i.ij.partes ſufficien
ter diuiſa eſt. Prima eſt ſolicitudo feſtina
circa accidẽtia. Secũda res ẽ mũdificarẽ ma
teriã ſi humoralis eſt cũ adequatiõe ſi poſſi-
bile fuerit ꝙ fugat dolorẽ ⁊ cãȝ.⁊ ecõtra maxime cũ hu
moralis ẽ illico faciẽda ſũt genera medicaminũ cũ tardi
tatẽ nõ recipiãt lõgam Regimẽ credo nõ ſcripſim⁹ iaȝ
⁊ fortaſe aliqd medicinale recipiũt. Regimẽ erit ſubtile
⁊ facili⁹ ꝑmutabile abſqȝ vẽtoſitate imo mordicãs ⁊ mo
uẽs vẽtoſitatẽ opilãteȝ groſſo flegmate natam incidẽs ⁊
⁊ ſcordeon ẽ de elegãtiori ⁊ incolẽdiori medicamie me-
dicaminũ i alijs laboratorib⁹. ⁊ alijs cõplexione groſſis
Primã rẽ cõſumãt balnea appoſitiões vẽtoſarũ ſuꝑ lo
co doloris ⁊ cliſteria accuta ſecũduȝ partẽ cathartici la-
xãs complexiõe ⁊ proprietate hũoris flegmaticos vt aga
ricus cui.ʒʒ.ẽ aſſociatus eſt medicamẽ ſublime ⁊ efficax

Tiriaca magna cũ optimo vino eſt ſatis dilecta. Inqt
Hipo.bacca lauri pulueriȝata cũ equo aniſo eſt medi-
camẽ rẽouẽs omnẽ colicaȝ ⁊ alibi ſcripſit ⁊ laudauit flo-
res nucum caducos ꝯ colicam ⁊ oẽs dolores iteriorum
vẽtriculoꝝ ꝓpinari cũ vino calido paꝝ miſto i colica ãt
cuȝ cauſa ſimpliciter. Cliſtere educens flegma crudũ
⁊ groſſuȝ expellẽs vẽtoſitateȝ extendẽduȝ inteſtinũ.⁊ ſa-
nat ſi deo placuerit. ℞. rute .M.i.ſcordeon.℥.ij. cimi
ni ãiſi.añ.℥.i.baccaruȝ lauri.ʒ.ſ.aſſe fetide.ʒ.ii.mellis ſa
lis idi añ.℥.i.bulliãt in oleo oliuarum ⁊ paretur cliſtere
Et vomitus non eſt res extriſeca a cura huius egritudi
nis cũ aqua raſani ⁊ raparũ ſemine ⁊ eſt medicamẽ qđ
colicis occurit. Balneũ autẽ ſi nõ times naufragiũ vir
tutis precedit cliſtere ponatur in balneuȝ ſcordeon ãiſũ
bacca lauri camemilla ſpica nardi.⁊ que hoc procedunt
curſu. Confectio mirabilis cõtra colicã ⁊ abſcindit ma
teriam ⁊ remouet accidẽtia ſi deus ſublimis voluerit. ℞
ãiſi cimini.ʒʒ.feniculi.galãge ſcordeon ſparagi añ.ʒ.ij.aſ
ſe fetide.ʒ.i.piretri vltra marini.ʒ.iij.ariſtol.ro.ʒ.iij.dita-
mi.ʒ.i.mirre maſticis olibani ſãguinis drac.añ.ʒ.ſ. opij
tebaici.g̃.i.balſami.ʒ.ſ.agarici.ʒ.ij.mezereõ.ʒ.vi.elebori
nigri.ʒ.ij.turbit.ʒ.iiij.diagridij diſſoluti cũ maſtice ⁊ re
preſſi in pomo.ʒ.iij.aloes bõi.℥.ij.ſ.zuchari ſufficienter
Doſis a.ʒ.i.vſqȝ ad.iij.vnctio ſepius repetita butiri aſ-
ſociati cum colloquint.ſuper vmblico ſoluit vẽtreȝ ⁊ re-
mouet colicam ſi deo placuerit Cliſtere benedictũ pro
nobilibus complexiõe cuȝ ſuauitate educens flegma ex
melancolica humorẽ remouet omneȝ vẽtoſitatem ⁊ ſa
ſanat colicam ſi deo placet. ℞. aniſi croci polipodij triti
ana.℥.ij.buliant cum aque lactis caparum lib.v.⁊ diſol
ue ierepigre.℥.i.mellis.℥.ii.ſallis.℥.i.ol'i viola.℥.ij.fac
vnum poſt aliud quoniam non eſt res turbans naturaȝ
Exultet cura huius omnis flebotomia ⁊ omne frigidũ
narcoticum aſſumptum ſit regimen confortans.⁊ dila
tans animam ne tabeſcat virtus in extremis propter ca-
loris reuocationem ⁊ acceſſuȝ ad locum doloris. Gali-
enus dixit aqua camemille calida bibita rmouet omnes
dolores ſtomaci fortes inteſtinorum ⁊ renum. Galien⁹
aqua calida cum aloe ſanat omnes langores corporis ſi
deus voluerit. Spongia marina magna ſũmerſa in vi-
num bullitum cum camemilla ⁊ lauro calida quantum
ſufferri poteſt appoſita ſuper locũ doloris.magnifice au
xiliatur. Summerſa in aceto ⁊ bullita cuȝ ſale calida ap
poſita mirifice operatur ebulliens diaforat ⁊ egreditur
vſqȝ ad profundum eius virtus annihilat ⁊ expurgat
quam inuenit materiaȝ omnino. Pillule efficaciſſime
contra omnia genera dolorum frigidorum ſiue ſit mate
ria in vijs expulſionis proprie ſiue in meſaraicis aut in
protellatione venarum membrorum ⁊ a neruis ⁊ a iunc
turis attrahit ⁊ ſanat lãgores coruȝ ſi deus voluerit edu
cunt flegma ⁊ coleraȝ vtrãqȝ ⁊ ſunt bone contra poda-
graȝ ⁊ huiuſmodi egritudines concomitantes hanc. ℞
colloquin.electe laudani boni ana.ʒ.vi.ariſtologie rotũ
de agr.electi.añ.ʒ.ii.ſucci ro..℥.ſ.diag.maſticis añ.ʒ.iiij
diagridium ⁊ maſtix redigantur in corpus vnum cola
⁊ laua cum oleo roſaceo in corpus vnum conficiantur
pillule magne cum vna ſtilla vini põtici. Doſis quãdo
itur dormitũ ꝯ egritudines quaꝝ mater ẽ hũor ꝯpoſit⁹
⁊ ifiguratẽ cũ diuturnitate i altiſſimis mẽbris ⁊ iuncturi
⁊ catenatiõib⁹.põdus.ʒ.iii.vſꝫ ad.iiii.incolumior vſus ẽ

habentibus podagram arteticaꝫ ⁊ cerebri egritudines.ij
vel.iii.pillularum continuatio de tertio in tercium quã
do itur dormitum ⁊ poſt cibum ⁊ cum doloſa colica co
laſizat nõ eſt hora diſtincta ſed cũ neceſſitas clamat pol-
lẽt inter alias prerogatiuas proprietatis nobilis ⁊ com-
plexiore earum aſpectus ⁊ dampnum eſt ad egritudies
ſimplices ⁊ compoſitas diuturnas ⁊ ſepultas in mineriſ
occultis membrorũ frigidorum.facit ꝯ peſſiãs matriciſ
egritudines ⁊ vulnerum corporum fraudulentat.

De fluxu ventris.

In tertia noſtra intentione ſectio irreprehen
ſibiliter implicita ẽ cuiuiſlibet fluxus cura p
electuarium nati hunc ſpõtaneũ natura in
uitat imo viꝫ patiẽ ſine lege humore fraudu
lẽto pungente ⁊ mordicãte humore namqꝫ fortaſſis nõ
egrediente nequiſſime excoriat ſanguinoſa inteſtina.di-
cimus ſi quidem in epaticos flueret canal's vulnerãs fa
ciens emanare hũoꝛs ſãguini miſtoſ qm̃ murmurat ani
ma ⁊ triſtatẽ natura cũ videt ſe violenter depredari eſt hi⁹
materie actio furioſa velut gladius i manu ſanguinem
inebriati furioſi terẽs naturã extinguit ſpiritus ardorẽ
cõtinua euacuatione. Cura huius egritudinis ſunt tres
res intẽtio prima precipua oĩum intentionuꝫ ſit cura r̃
gimen ordinãdum laudabile hilaritate circumſpecta ſe-
cundũ omnem adminiſtrationem.vi.rerũ quas ſcis di-
latans aĩam confortans cor omnes partes membroꝛuꝫ
⁊ virtutes vt fortiores exiſtant. Secunda res eſt ſoli
citudo preſpicaciſſima vtqꝫ repellant hanc lacrimoſam
⁊ fallaceꝫ materiã cauſas fluxus precedẽte adequatione
⁊ blandimento huius materie. Tertia res vẽtrem ſtrin
git membris auaritiaꝫ preſtat.retẽtiuam releuat arterias
⁊ ponit materiã vt reſtaurentur perdita claudit oſtia a-
perta venarũ minerarum effuſcat turpitudinem nature
letificans eam. Quarta corrigit accidentia. Quinta rec
tificat membra mandantia. Sexta ſedat fluctuationeꝫ ⁊
agitationem in corpore eorum ponit ſilentiuꝫ membris
⁊ prodeſt nature anime.⁊ eſt precipua ⁊ vltima hec intẽ
tio in ſedando omnẽ fluxũ. Primum complet diminu
tio ciborum ⁊ maxime difficile permutabilium abſqꝫ vẽ
toſitate ⁊ mordicatione prohibenda calidoruꝫ actu ⁊ fri-
gidorum vltra ſecũdum gradum narcoticorum maxi-
me in principio eſt ſepelire mortem ſub vmbra membro
rum fallaceꝫ eſt cura ſophiſtica ⁊ mendoſa proprie in mľ
ta materia non abſciſa ſimul priuat ⁊ accelerat mortem
⁊ non in nulla neceſſitate vti multum poteſt naturaliter
quaſi amor debellari ꝙ ipſa ſua virtute priuari ſi videris
neceſſitate te cogente narcotico magnam tibi cautelam
adhibeas cum timore maturando ea corrigẽdo comple
xionem ſuam incompletam eſt elegantius ⁊ tucius vti
eis in emplaſtis ꝙ in potione ⁊ operatur cibi effectus
prohibentes ſedationẽ ſecundum ſomnum. Somnus
quidem cum quiete quies dulcis cũ ſuauitate anime de
lectatione nature.ẽ cura prima huius egritudinis. Sen
ſitiuorũ quidem medicorum cibãt hos ⁊ illos cibo groſ
ſiſſimo ⁊ pene impermutabili ignorãtes quoniã hec ſaiſ
indigeſtionem faciunt ⁊ indigeſtio mater eſt ventris flu
xus ⁊ morbus diuerſe nature nec proportionatur agenti
hoc obiectũ.certe magni folles ſuper parum ignẽ nõ li
quefaciunt maſſam ferream excedentem virtutem igniſ
neqꝫ parati ſunt ad fundendã violentiam quidem igniſ
liquefaciendo cõſuit ſi paſſiue nihil reſiſterit aut multũ
digeſtio:naqꝫ completur ⁊ ſi minus aut plus ſimiliter a
gentis ⁊ obiecti ſecundum legem non excedit virt⁹ mo
dum virtutis contrarij nec cõtra faciũt ⁊ diuertunt ma-
teriam ab actione fluxus immo obliti huius propter ꝙ
inſufficiens eſſet hoc ſi nature motus hic eſſet. Scriptuꝫ
eſt ea in vita quid enim idem in eodem ſubiecto inuiceꝫ
obuiarũt ſicut agens ⁊ patiens omnino diſtinctaꝫ i ſitu
abſurdum eſt poſſe aliquem morbum curari abſqꝫ operẽ
nature.qua propter vtamur amicicia nature regimĩe ple
no delectatiõe cibus eſt ei dilectus ſtipticus ⁊ odorifer⁹
facimus hoc cũ ſocietate aliarum rerum habentium ſibi
hoc innatum ⁊ ſedamus putredinem acumen ⁊ audaciã
humorum natura egrediente ſua aduſtione ⁊ furia dolo
ſa. ⁊ complẽt hoc vitent calida frigida cruda ⁊ impermi
ſta vino potenter ſtiptico ⁊ odorifero ⁊ cõtinuo pane aſ
ſato ei aſſociato miſtaqꝫ aqua maſticis cibo ⁊ potu quia
fluctuationem ⁊ motum nature agentis prohibere non
poſſumus propter caſum virtutis ⁊ defectus caloris in
fluentis illico operatur abſtinentia ſecurius prolongare
quã periculum fortaſſe irreuocabile incurrere. Et.ſcri-
ptum eſt minus malũ eſſe repletionẽ quam inanitioneꝫ
magnam incurrere morbos.maſtix ſecundum omnem
modum adminiſtrationis eſt vtile medicamen.fructus
bucee in cibo ⁊ potu prpoinaẽ optime cum ſalute poteſt
Nullum eorum regimen ab hac ſpecie ſumac expoliã
dũ adultereẽ ex eo cibus ⁊ pot⁹ ⁊ medicamina aqua plui
alis eſt melior omnibus aquis.⁊ cocta eſt magis obedi-
ens maxime aliquo ſtiptico ⁊ odorifero aſſociata ⁊ regi
men conſolidatiuum ⁊ faciens adherentiam ⁊ vnioneꝫ
partium ⁊ membrorum eſt elegantius ⁊ magis reſpon-
det poſt abſciſſioneꝫ huius materie ſciſſiue vlceratiue ⁊
excoriatiue fit hoc principium adequare ⁊ blandiri vt ſa
cilius ei committatur ad expellendũ ne oriatur error ma-
ior nõ preſumetur abſqꝫ aliquali blandimento expelleẽ
hũc humoreꝫ al's latronẽ.ciba eos delitioſe. Vtanẽ aſtã
tes cũ eo ſermonibus rerũ delectabiliũ cantationib⁹ me
lodijs dľciſſimis vt obliuiſcanẽ aſſella dľectatio ⁊ ſocie
tas ſecurior exiſtit.ſomnũ quecunqꝫ ei non ꝓhibeas car
nes aſſe maioris nutrimenti ⁊ confortatiõis exiſtũt. Vi
telli ouorũ molles in aceto miſti ⁊ decocti cõferũt ex ꝑte
nature. Virtus aceti inanitũ replet ⁊ repletũ ianit. ⁊ iaꝫ
nota ẽ ab experimẽtatore magno nõ prolongetur ab eis
locus aſſellatiõis.mot⁹ eniꝫ fluxũ augmẽtat ⁊ eſt ſalutiſe
rũ nihil moueri.adhibe eis omnẽ delectationẽ quaꝫ no-
ueris eos delectaſſe ſi inhoneſtũ ꝑmitte ⁊ ea ſpe nutriaẽ
Rem ſecundã complet adequatio quedã cũ blandimẽ-
to ⁊ feſtina ante vllum defectuꝫ nature male materie ex
pulſionem quod omnipotentis ⁊ ſummi dei facim⁹ ad
iutorio cũ medic⁹ habeat cõplexioneꝫ innatam artificio
acquiſitam a deo mutuataꝫ .ſũt hec medicamina glorio
ſa. Mirabolanorum genera cõditoruꝫ ⁊ aſſociatorum
reubarbaro. R.aſſum pſiliũ cõquaſſatuꝫ reuponticũ caſ
ſa cum reubar . aſſo aſſociata blãditur hũc latroneꝫ ap-
parẽs eum aſſociare rapicẽs ipſum ſimľ cum hec expellẽs
ſedanſ per hanc viam accidentia dolorum. Mirobola
nicum medicamen ſecundum legem magnificum edu-
cit materiam hanc relinquens veſtigia cõſtipatiõis i mẽ
bris p⁹ expulſionem doloſi latronis reubarbaro magis
ineſt proprietas ⁊ natura ſedare omnem igiẽ fluxuꝫ ſan-

guinis per quenlibet partem proprie ſprti ꝯferr dolorē
pungitiuum ⁊ habet hoc credo denotatione celeſti vt ſit
medicina diſſenterie eſt eius prouocatio cum ſucco plan-
taginis modico ⁊ pitito mō non aſſum cum caſſia protē
dit natura adhuc forti precedit aſſum hoc. Pſilium fri
xum ⁊ cōquaſſatum cum oleo eſt medicina omniuꝫ vē-
tris fluxū co. tenaſmon humore periclitantium ſintho-
mati nō naturali. Cliſtere ordeaceum cū oleo roſaceo ⁊
melle eſt magni iuuamenti circa principiū blandiēs ab-
ſtergit viſcera a malitia vlcerāte ea ⁊ cōfortat ⁊ relinquit
aliquale conſtipatiōis veſtigiū. ſed tua itereſt bñ ſcirꝫ qñ
cliſtere eſt neceſſariū poſitione ⁊ complexione ⁊ quādo
vtrūqꝫ cognoſcas ſi inferioribuſ medijs aut ſuperiorib⁹
inteſtinis ē excoriatio vbi maior ⁊ vbi ſitus fraudulē-
te materie. ⁊ ſcitur hoc per differētias ſit⁹ dolorū ⁊ punc
ture ⁊ incenſionis ⁊ differentias ſcientie proceſſus pre-
cedentis ſanguineam vel ſequētes vel miſte ſimul egre-
diētes ⁊ per alia omnia que ſapientes ſcripſerūt ſigna ēt
excoriatiōis vere tradiderūt qualiter ſuperiori ⁊ infe-
riori cōuenit. ⁊ te quidem oportet ſcire illud aut ſi exte-
nuet eueſtigio medico derelicto nulla accidere cura tūc
eſt cum hijs que proprietate ⁊ complexione virtutem
materierū frangunt ⁊ expellūt a corpore. ¶ Poſt illud
autē que virtutem incarnandi ⁊ conſolidādi habent in
natam ⁊ acquiſitam artificio ſociali electione ⁊ paucitate
eorum quietis gaudio aere temperato delitioſo ⁊ omni
tali regimine. ⁊ ſcito quod balneuꝫ eſt ex eis que magis
ledunt poſt pharmatiam faciens mala multa niſi forte
dum quis immoderate ſubijcitur. tunc enim balnea eſſe
neceſſaria dicimus dilatanda ⁊ aperiēda poſt illud ſtip
tica ſi materia excoriante cura eſt adequatio illius ⁊ eb-
landiri ei poſt illud vt facilius expellatur. Cliſtere tunc
magis rectificans eſt cum inteſtinis inferioribus eſt ex-
coriatio. Potio mirobolanica cum ſuperioribus vtra-
qꝫ in medijs ⁊ vomitus facit ad omne genus fluxus cuꝫ
precuſſione tamen ſpiritualium diuertit materiam que
in preiudicium ipſorum erat nec non balnea ⁊ ventoſe
neceſſaria dicimus maxime ad ſedationem dol. Aloes
autem niſi quia ei ineſt vt aperiat orificia venarum. eſt
medicamen nobile preſeruans a putrefactione remouēs
dolores educens ſecundum exigentiam educēdi hec. qđ
ſi aſſocietur loto tertia pars ſanguinis dragonis quarta
gummi quercini ⁊ fiāt pillule cuꝫ ſucco plantaginis erit
inde capax ad quamlibet rem huius cure adminiſtrenꝫ
hic primitus educentia. ¶ Cum autem noueris mate-
riam abſciſam per ceſſationem doloriſ ⁊ gurgulationes
⁊ aduentus quietis vtaris tantum ſigillatiuis ⁊ vniēti-
bus partes mēbrorum ⁊ conſolidantibus ea adinuicem
Confice hoc electuarium propina cū adiutorio immēſi
⁊ excelſi creatoris ſatiſfaciet tibi in educēdo materiaſ cān
tes fluxus ſi deo placuerit. ℞. mirobal. citri aſſatorū ⁊ ñ
iſuſorum. ʒ. viij. pſilij cōquaſſati cū olō ro. ʒ. iii. pipe caſ
ſie. ʒ. iij. reupōtice. ʒ. ii. reubar mēdiocriter aſſati. ℥. ſ. ma
ſtic. ʒ. ii. ſpodii ſādalis añ. ʒ. i. ſ. fiat electuariū cum ſucco
plātaginis ⁊ cinamomo. doſ. a. ʒ. ii. vſqꝫ ad. iii. cū aq̄ plu
uiali cocta. poſt illud ꝓpina hoc. ℞. ſūac. ʒ. ii. ſan. dra. ℥.
ſ. mumie ſe. plātaginiſ añ. ʒ. i. acacie hipoquiſti. balauſtie
añ. ʒ. vi. gūmi quercini. ʒ. iii. ſpodii anthere añ. ʒ. iiii. boli
añi iuſqami croci opij thebaici ſtoracis añ. ʒ. ſ. muſci gra
iij. fac trociſcos. ʒ. i. doſ vnus cū aqua ro. hec adhibēda
ſunt ſecundum magis ⁊ minus ⁊ fluxuūꝫ genera diuer-
ſorum. Ad diſſenteriā periculoſam ⁊ omneꝫ fluxū quo
rum cauſa eſt materia ſciſſiua ⁊ dura. diarie autem ⁊ in-
digeſtioni ⁊ huiuſmodi fluxibus hoc curſu procedētib⁹
ſufficiat cōfortatio nature ⁊ ſigillatio membrorū. Plā-
tago inter omnes habetur cōplexione ⁊ proprietate circa
diſinteriā poſſet ſanat apoſtemata ē mors coleꝛ rubee ⁊
manifeſtum iuuamentū. inteſtinis cōfert cōfortat ea ſup
omne medicamē ſecundū omnem modū exhibe i ſirupo
electuariis groſſis ⁊ cib̄ ſi poſſibile tibi fuerit. Tertiam
rem cōſumant ſtiptica medicamina ⁊ quecūqꝫ proprieta
te ventrē ſtringūt ⁊ virtutem habēt incarnandi ⁊ cōſoli
dandi ⁊ cōfert membris ꝓſtratis ⁊ depredatis refugiū ⁊
nouam reſtituunt virtuti mēbrorum orificia venarum
claudūt mineras mēbrorū tēperāt. ⁊ da eis i ſalamentis
preſtātibus berberis ſuccus mēte ſumac fructus. mirre
nō videſ quod cōia iſpiſſanꝫ ⁊ fortificāꝫ ⁊ ꝑ oppoſitionē
gallarū ⁊ ſtincorū q̄to magis in quibus natura operaꝫ
viuentiū cōſiſtunt ⁊ ne ꝑtermitatis qui capit i cibo ⁊ po-
tu aliqđ maſticis. Ipericō ē medicamē ſimplex habens
celeſti virtute coibere fluxū. ⁊ ita quod lotis pedibus in
ſero ſedatur flux⁹. Agrimonia i cibis cōfert iuuamētuꝫ
magnū. Diſſēterie cōſolidaꝫ ſpecies oēs dilecte ⁊ maxi
me mūia ⁊ exibitio minime ꝯſolide cū. ʒ. i. radicis man-
dragore ſubtilis ſaria ⁊ vitell' ouoruꝫ adiuuicē cōmiſto-
rū ſic ꝓpinata ieiuno ſit medicamē cōfectū modicū tiri.
cōpeſcit ſi deo placet omnē fluxū. Tiriaca cū vino miſta
aq̄ pliuiali decoctiōis mādragore đ ſero i hora dormiēdi
ꝓpinata ⁊ verax ſatis ꝑ expta i ſedādo fluxū ⁊ quiqđ ſtip
ticū in cibū cōſueſcere poteris ꝓiperū i veis. Succ⁹ plā
taginis cū aq̄ pte ſucci mirthi ⁊ ꝯſolide. iii. cānorū rubi. ⁊
iii. aceti buliti ad cōſūptionē dimidie ptis p⁹ illō cū mel
le ad mellis ſpiſſitudinē. a de i fine maſticis balauſtie ſu-
mac hipoqſtidos acatie añ. ʒ. iiii. opii grana. ii. citri. tr. i.
mādragore. ʒ. ſ. gūmi q̄rcini arabici vernicis āthere añ.
ʒ. iii. muſci. ǧ. iii. fiāt trociſ. ʒ. i⁹. ⁊ da cū ſtiptico đ ſo ⁊ māc
¶ Sunt. n. ſi deo placet efficaciſſimi ſufficiētes in ſedā
do fluxū ⁊ accidētia. Vētoſe magne ſepe repetite i cōca
uitatib⁹ manuū ⁊ pedū cōferūt ad hoc. ¶ Urtica greca
cū aqua pluuiali cocta miſta cū farina ordei ⁊ ſucco men
te cataplaſmate ſtringit ventrē ⁊ cū balneis ſi videriſ ex
pedire habētib⁹ virtutē in carnandi ⁊ ſtrigendi ventrē
proprietate ⁊ omni virtute rememorationem dicemus.
Trociſcos expertos in omni fluxu diſinterico ſcire te fe
cimus. Quartam rē complent ſedantia dolores ⁊ omnē
mēdoſam delectationem aſſelādi in balñā ad hoc vtilia
emplaſta ad hoc proprie appoſitiones ⁊ ventoſarum re-
gimen inde neceſſitatis. Quintam rem cōplent cōfor-
tantia epar ſtomacum ⁊ alia membra mineroſa ⁊ maxie
propinqua vijs proprie expulſionis euacuantis ventreſ
circa primaꝫ expulſioneꝫ ſit attractio ab alijs lōginquiſ
⁊ longinquioribus ⁊ ipſa quidem membra in preiudici-
um ipſorum mittere coguntur per mineras apertas ꝓ-
pter attractionem euacuitatis humorum ipſorum natu-
ram fortaſſe minime egredientē ſtiptica ⁊ odorifera me
dicina hoc complent. ⁊ que cum ipſorum membrorum
naturis affinitatem habent propinquam ⁊ ſimilē ⁊ que
ad oppoſitum eis viam ponunt expellendi ⁊ attrahēdi.
¶ Sextam rem complent ſomnus ⁊ quies narcotica q̄
quam mendoſaꝫ virtutē habeant in operatione eorū iu-

nāt ⁊ cōfectiones diuerſe quarū noticiā tradem⁹ in hoc
canone. ¶ Confectio pillularū filii zacharie cohibentiū
fluxū mēbroꝝ ⁊ ꝯfortātiū iuuamēto mgano ſi deo placet.
℞. āiſi. ʒ.i. maſticis ſūac piloꝝ leporis balauſtie ſāguinis
dra. ſe. cidonioꝝ aā. ʒ.ii. ligni aloes. ʒ.ii. leuiſtici olibāi
mādragore terebētine ro. aā. ʒ.i. ꝯfice cū ſucco arnoglo
ſe doſ ē pillularum. iiij. ¶ Pilule cōſtipātes naturā ⁊
ventrē maxime qñ flux⁹ ex debilitate virtutis retētiue ē
ꝯfortāt iteſtina ⁊ mēbra iteriora. ℞. ro. puluereis granoꝝ
mirthi ſūac luti armei equalr̄ ꝯfice cū ſuco plātagis ⁊ da
cū aq̄ decoctiōis granatoꝝ. ¶ Medicia magna ſedās
fluxum ve. ꝑprie q̄ ſequit̄ cāz frigiditatis mēbrorū ⁊ iſte
mod⁹ qñ accidit. vix ſeperat̄. ℞. ciamōi ligni aloes gari
of. āiſi carui. camedreos ariſtol. ro. aſparagi. aā. ℥.i. cōfi-
ciant̄ cū ſucco altee ⁊ ligni aloes. Doſis. ʒ.i. Sirup⁹ ex
arte nr̄a cōſtipās naturā cōfortās iteſtina facit appetituz
ſedat ſitiz ⁊ febres coꝝ ſi deo placet. ℞. ſucci pulegij ſuc
ci mēte ſucci malorū lunaticoꝝ ſucci cōſolid̄ ſucci cido
nioꝝ aā lib. iii. depurent̄ p⁹ illud i bullitiōe ponat̄ balau
ſtie ſūac berberis āiſi ſeminū cidonioꝝ aā. ʒ i. zucari ſuf
ficienter. in fine aromatizet̄ cū cinamōi. ʒ. iii. muſci. ℈. iii
⁊ cāphore. ʒ. ß. ligni aloes. ʒ. iiii. Doſis. ℥. i. ieiuno d̄ ma
ne i veſperis ⁊ i media nocte cū aq̄ pluuiali decoctionis
ſpericō. Electuariū de mā repeſcuſſiua verificat naturā
letificat cor ⁊ oia mēbra. ⁊ ē bezoar extenuatiuū flux⁹ diſe
terici: ⁊ quoꝝ vita ſubiugata ē morti: defendit eos ſi deo
placz. ℞. pulpe cidonioꝝ pulpe panis poſite in aq̄ plu-
uiali corticis citri aā. ℥. i. ß. zaphiri ⁊ iacitthi ſardonii g̃
natorū ⁊ fenugre. aā. ʒ. ii. zedoarie. ʒ. i. dra. maſticis coral.
ru. berbi ligi aloes āiſi cinamōi limat̄e eboris calami aro
ma. maſticis ſā. dra. gūmi querc⁹ aā. ʒ. ii. ß. ābre. ℥. ß. au-
ri cocti. ʒ. iii. argēti meri. ʒ. v. muſci. ℈. iii. granorū mir-
thi. ʒ. v. cōfice cū zucaro ⁊ aq̄ zedoarie. Doſ quātū ſuffi
cit cū vino valde odorifero. potuſ eſt exptoꝝ iuuamtoꝝ
quoꝝ natura ē ꝑpter inopiā humorū calidorū natura ſi
deus voluerit. ¶ Filius zacarie ꝯfectio cōſtringēs ven
trē ſedās omnē fluxū. ℞. pilorū leporis ſe. vrtice. ſe. plā
taginis ſe. ro. ſe. balauſtiaꝝ ſe. pforate aā. ʒ. i. ſan. dra. ma
ſticis aā. ʒ. iiii. terebētine. ʒ. ii. ꝯfice cū ſucco plantaginis.
Dixit. Jnai q̄ carnes pauonis comeſte ſtrigūt ventrez
⁊ iter alias carnes expte morbis laudabiliores diſenteri
cis exiſtūt. Cōfectio trociſcorū ex inuētiōe nr̄a ⁊ ſūt vlti
mi iter ceteros. ꝯpellūt oēs reumatizātes mineras viſce
rū extingūt dolores fortes colericos remouēt cōfortātes
animā faciētes ſōnuz ⁊ ſtringunt omne genus fluxus ſi
deo placet. ℞. bdelii ſādarace coaguli gallaꝝ ſūac rubar
bari aſſati fruct⁹ thamariſci corticū granatorū mirthi ſpi
ce ſpodii aā. ʒ. iii. iuſquiami opii croci caſtorei mirre oli-
bani mandragore aā. ʒ. ß. ſe. roſ. acatie. Hipoquiſtidos
balauſtiarū. ſādara. gallarū citri āiſi boli. aā. ʒ. i. gummi
quercus ſe. cidoniorum ſe. pirorum aā. ʒ. i. ß. cōficiantur
cū ſirupo. ℞. mādragore. ʒ. iii. balauſtiarum. ℥. ii. conſo-
lide zedoarie plantaginis ana. M. i. aromatizetur cum
cinamomo ⁊ garioſ. ʒ. i. ſit trociſco. Doſis cum aqua ro.
Balneū expertorū iuuamentorū in fluxu ventris cōfor
tās naturā ſedās accidētia mala. ℞. foliorū pini zedoa-
rie balauſtie foliorū ficus corticis quercus ſorbarū acer-
barum mirre lapidum ignitorum omnium poſitorum
in aceto poſt illud ſufficienter cum aqua pluuiali ſuffici
enti bulliant vt balneetur ſecundū poſſe virtutis die ac
nocte. ſedat cito fluxuz ſi deo placet: ⁊ iam verificatum ē
ventoſe poſt balneum eſſent ſublime iuuamentum pro-
prie ſub umbellico. Hinc inde ⁊ in medio aſſiduitas
¶ Filius zacharie. Fumigiū cōſtipatiuuz. ℞. acatie ba
lauſtie aā. ℥. ii. cōticuz ſorbarum. M. i. foliorum pini.
M. iii lapidū ignitorum in hoc aceto multū cuz ſupra
dictis bullito extinctoruz cuius i bullitiones vapores p
partem inferiorē recipiant̄ ⁊ ꝑprie ſuis aſſelationib⁹ va
let opitime ingrediunt̄ i loca emanātia aperta. Cliſtere
ad fluxū vētris accipe aq̄ ciſterne lib. iiii. ſucci plātagīs
℥. v. i q̄ buliāt lib. ii. liq̄facture adipis irci. rizi. ℥. ii. adi-
pis āſerini adipis pauonū aā. ℥. ii. corroborat ⁊ cōfortat
⁊ ſupaſpergat̄ ſanguinis dra. maſticis ſubtiliter puluer
zatorū aā. ʒ. viii. ⁊ ſit tepidū ſaginoſuz ⁊ vētrē ingrediat̄
q̄ ſi aſſiduatur: ⁊ repetat̄ ſepe i die ⁊ nocte. ē efficax ⁊ p-
batū. ⁊ ꝑprie ſubuēit vlceratiōib⁹ viſcerū ⁊ defēdit ſub
ſtātiā viſceꝝ ne violēt̄. ⁊ ſepat int̄ mortē ⁊ vitā ſi phebo
placebit ¶ Cōfortat viſcera valde laxa. adherēs eis i lo-
co i quo educit̄ ſba iteſtioꝝ q̄ intēdū ſtrigit̄ acumē ⁊ viti
uz ſciſſure matie fluxū faciētē: q̄ ſi fuerit ex mala cōplexi
one iteſtioꝝ flux⁹ ſtati ſedat ⁊ remouet cū ſi phebo pla-
cet. ¶ Jnqt hippo. poſita ſytia magna in prora capit ſe
pe in fluxu vētris maxime colerico ⁊ ſecundum poſſe ꝯ
pletum cōfortat ſtomacū ⁊ epar. Emplaſtuz cōſtringēs
ventrem. ℞. ſucci mente balauſtie albuminis ouorū fa
rine ordei ſang. draco. apij ſecundum coniecturam tuā
terebētine boli armeni aceti camphore maſticis olibani
picis liquide pone talem cōfectionem frigidaz ſuper to
tuz ventrē ⁊ maxime ſup locuz vbi exiſtimas primo mo
ueri dolorē ⁊ gurgulationez. ¶ Dixit Hippo. ℞. om
ni māe ieiuno ſtōaco maſticis. ʒ. iij. cū aq̄ pluuiali ꝯfortat
ſtomacū ⁊ viſcera ⁊ oēs partes mēbrorum adinuicem ⁊
ſigillant ⁊ ſanguis dra. eo modo acceptus. ⁊ eſt expertoꝝ
iuuamentorum. ⁊ maxime cum ſucco plantaginis.

¶ Petri apponi medici clariſſimi in librum Johan-
nis Meſue Additio Feliciter finit.

¶ Oratio ad memoriam impetrandam.

Dn̄e de⁹ rex āgeloꝝ inoco te p ſanctiſſimaz
Mariā matrē tuā. matrē miſericōdie ⁊ pie
tat̄ p āglos ⁊ archāgelos tuos p. xij. aplos p
martires p ꝯfeſſores p. cxliiij. milia Jnnocen
tiū ⁊ p oēs ſāctos tuos vt tua gr̄ia mediāte. ⁊ matris tue
ſbuētiōe auxiliāte ꝑficiā ad laudē ⁊ gloriam nomis tui
omniūq3 ſāctoꝝ tuoꝝ. Mūm dn̄e ꝯſciētiā mā3 ſplēdo
re lumis tui ⁊ cōfirma itellectū meū odorē ſuauitat̄ ſpi
tui. Adorna. d. aiam meā vt itelligā ⁊ itellecta memorit̄
teneā. Reforma de⁹ cor meū Reſtaura de⁹ ſcīū meū
Placa pijſſime viſcera mea. Api mitiſſime os meum.
Tēpa beigniſſīe linguā meā. ⁊ p glōſū ⁊ ieffabile nomē
tuū: ⁊ q̄ es fōs bōitatis ⁊ pietatis origo. patiētiā habe in
me ⁊ da mihi memoriā tuā. ⁊ q̄ a te petij in hac orōne
ſcā largir̄ mihi. ⁊ q̄ peccātē n̄ ſtati iudicas. ſ3 peitētiā mi
ſat⁹ expectas. te q̄ſo i dign⁹. peccator vt facinoꝝ ⁊ ſceleꝝ
⁊ peccatoꝝ ⁊ delictoꝝ meoꝝ ſqualores abſtergas. ⁊ me
petitiōe tāta p angelos ⁊ archāgelos tuos de qb⁹ pfat⁹
ſum virtute dignum ⁊ efficacem efficias. ⁊ per Chriſtū
dominum noſtrum amen. ⁊ per glorioſam maieſtatem
tuam. Quod es trinus ⁊ vnus deus. Amen.